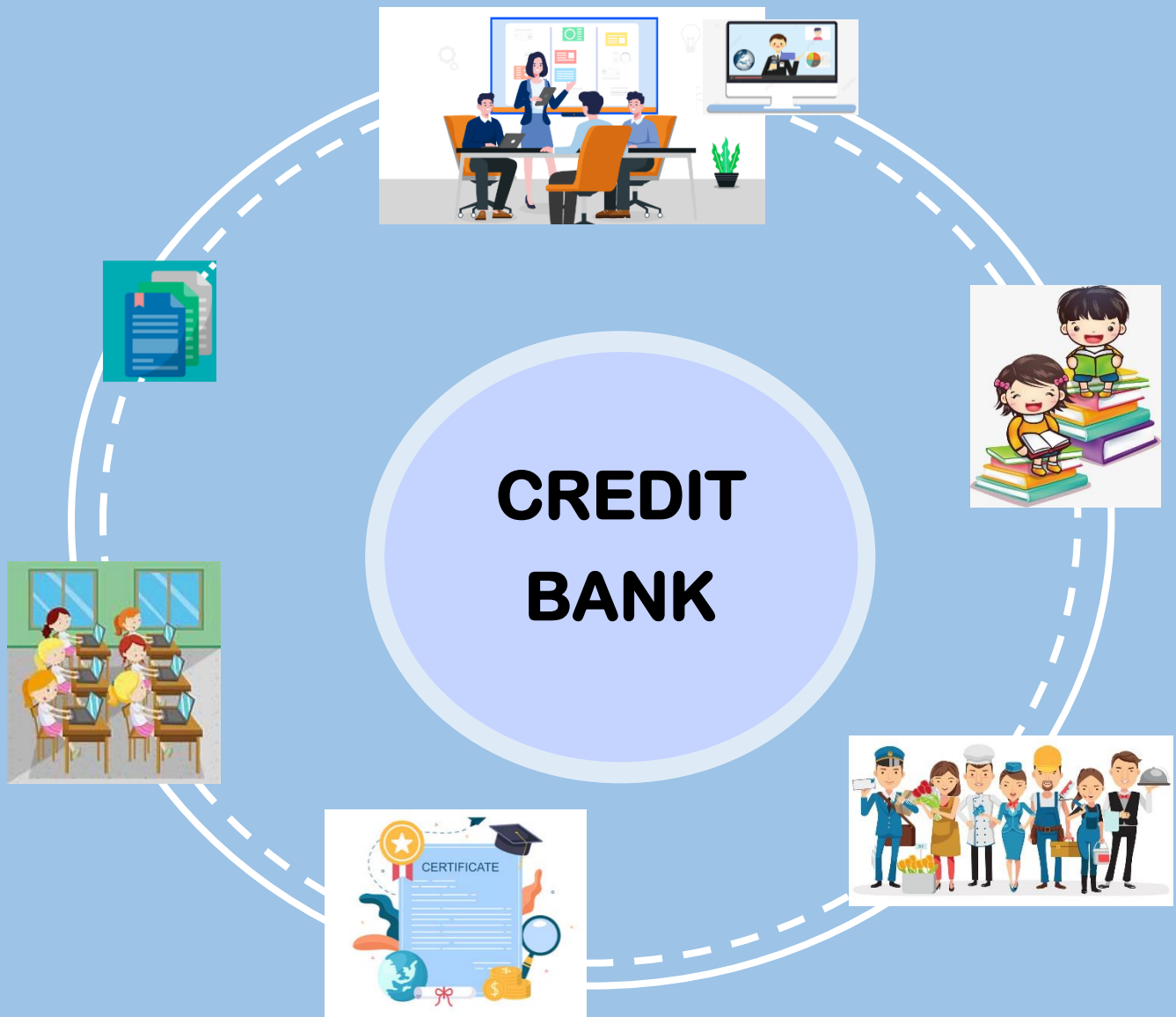

คู่มือการดำเนินงาน

ระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าระบบธนาคารหน่วยกิตเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถกำลังคนของประเทศไทยเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศทั้งมิติภาคสังคม ภาคการผลิตและบริการในบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งจากผลกระทบปัญหาความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย แนวโน้มการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยอย่างสมบูรณ์ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศสู่ฐานนวัตกรรมซึ่งเป็นแรงผลักดันอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาทุนมนุษย์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถกำลังคน และเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและประชาชนได้นำผลการเรียนรู้และประสบการณ์การทำงานหรืออาชีพทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย มารับรองและเทียบโอนกันได้ จึงได้ดำเนินงานขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา (Credit Bank) และได้มีการพัฒนาคู่มือการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ในวิธีการ ขั้นตอน และความเชื่อมโยงการทำงานระบบธนาคารหน่วยกิตทั้งในระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับสถานศึกษา และใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ให้สามารถปฏิบัติงานได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเกิดการขับเคลื่อนอย่างจริงจัง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ ขอขอบคุณ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนองค์กรหลักและทุกหน่วยงานที่สนับสนุนข้อมูลและจัดส่งผู้แทนเข้าร่วมให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคู่มือการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงาน และสามารถทำให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

นายสุระศักดิ์ เพียสุระ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

บทสรุปผู้บริหาร

การดำเนินงานจัดทำคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา มีวัตถุประสงค์ดังนี้ ๑) เพื่อให้การปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิตเป็นมาตรฐานเดียวกัน ๒) เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเป็นแนวทางให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระบบธนาคารหน่วยกิต และ ๓) เพื่อแสดงวิธีการ ขั้นตอน และความเชื่อมโยงการทำงานระบบธนาคารหน่วยกิตทั้งในระดับเขตพื้นที่และระดับสถานศึกษา

การจัดทำคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ฉบับนี้มีวิธีการสำคัญ ได้แก่ การศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด องค์ความรู้ และข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อสรุปเป็นคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิต ซึ่งเป็นการดำเนินงานระยะที่ ๑ โดยมีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ ๑) จัดทำแผนการดำเนินงาน กำหนดรายละเอียดเป้าหมายงานและกิจกรรมการดำเนินงาน ๒) ศึกษา สืบค้น รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและผลการประชุมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิต ประกอบด้วย การศึกษา สืบค้น รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์แนวคิด/องค์ความรู้จากเอกสารทางวิชาการ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และงานวิจัยทั้งของไทยและต่างประเทศเกี่ยวกับระบบธนาคารหน่วยกิต และการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมคณะทำงานศึกษาและจัดทำแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานกลางธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ และการประชุมที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิต ๓) ยกร่างคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ได้แก่ กำหนดโครงสร้าง องค์ประกอบ และจัดทำรายละเอียดเนื้อหาสาระคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิต ๔) รับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานทางการศึกษา โดยจัดประชุมหารือหน่วยงานทางการศึกษา จำแนกตามระดับและประเภทของการศึกษา ประกอบด้วย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา ๕) ปรับปรุงคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ได้แก่ การนำข้อเสนอจากการรับฟังความคิดเห็นมาทำการปรับปรุง บรรณาธิการกิจคู่มือ เพื่อนำไปทดลองใช้ในพื้นที่เป้าหมายต่อไป

ในการพัฒนาคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ครั้งนี้ ได้มีการบรรจุรายละเอียดจากการสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อคิดเห็นจากการศึกษา วิจัย และรายงานการปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิต ได้แก่ ชุดความรู้ที่จำเป็น กรอบนโยบาย และทิศทางที่เกี่ยวข้องกับระบบ

ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา ระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับสถานศึกษา เครือข่ายระบบธนาคารหน่วยกิตระดับอาชีวศึกษา ระบบการศึกษา หลักสูตรการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิต มาตรฐานกำกับปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา การพัฒนาคลังหน่วยกิตดิจิทัล และแนวความคิดในการออกแบบระบบธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล และกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาสู่การปฏิบัติระดับสถานศึกษา

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑	๙
บทนำ	๙
๑. หลักการและเหตุผล	๙
๑.๑ ปัญหาความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย	๙
๑.๒ การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยอย่างสมบูรณ์	๑๓
๑.๓ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยในภาพรวม	๑๔
๑.๔ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยสู่ฐานนวัตกรรม	๑๔
๑.๕ แรงผลักดันต่อการเนื่องในการพัฒนาทุนมนุษย์	๑๕
๒. วัตถุประสงค์	๑๘
๓. นิยามศัพท์เฉพาะ	๑๙
๔. ขอบเขตของคู่มือ	๒๒
๕. วิธีการและขั้นตอนการพัฒนาคู่มือ	๒๓
๖. กลุ่มเป้าหมาย	๒๔
ส่วนที่ ๒	
ชุดความรู้ที่จำเป็นในการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา	๒๕
๑. เครือข่ายระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา	๒๕
๒. ระบบการศึกษา หลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา	๒๖
๒.๑ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	๒๖
๒.๒ มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๙
๒.๓ หลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา	๓๑
๓. มาตรฐานกำกับกับการปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา	๔๓
๓.๑ มาตรฐานกำกับกับการปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ในภาพรวม เฉพาะที่มีผลบังคับใช้	๔๓
๓.๒ มาตรฐานกำกับกับการปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิตในการจัดการศึกษาแต่ละระดับ	๔๗
ส่วนที่ ๓	
ธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล	๕๔
๑. การพัฒนากล้องหน่วยกิตดิจิทัล	๕๔
๑.๒ การพัฒนากล้องหน่วยกิตดิจิทัลนอกระบบการศึกษา	๕๗
๒. แนวความคิดในการออกแบบระบบธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล ระดับการศึกษา	๖๔

สารบัญ

	หน้า
๒.๑ ความเชื่อมโยงระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา	๖๕
๒.๒ การออกแบบระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา	๖๗
ส่วนที่ ๔	
การขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาสู่การปฏิบัติ	๗๔
๑. โครงสร้างระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาและเครือข่าย	๗๔
๑.๑ การดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา	๗๔
๒. การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา	๗๕
๓. การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับสถานศึกษา	๗๘
ส่วนที่ ๕	
สรุปและข้อเสนอแนะ	๑๒๔
๑. สรุปผลการพัฒนาคู่มือการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา	๑๒๔
๒. ข้อเสนอแนะ	๑๒๖
บรรณานุกรม	๑๓๒
คณะผู้จัดทำ	๑๓๔
ภาคผนวก	๑๓๕
แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา	๑๓๖
แต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา	๑๔๐
ตัวอย่างแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับสถานศึกษา	๑๔๒
ตัวอย่างแต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารหน่วยกิต ระดับสถานศึกษา	๑๔๖
แนะนำวิธีการขั้นตอนเขียนธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา	๑๕๒
ตัวอย่างแบบคำร้องขอดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา On line	๑๕๖
แนะนำวิธีการสมัครเรียนบนระบบสะสมหน่วยกิต สำหรับนักเรียน	๑๕๗
แนะนำวิธีการเข้าเรียนบนระบบสะสมหน่วยกิต สำหรับนักเรียน	๑๖๒
ปฏิทินการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา	๑๖๙

สารบัญภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ ๑.๑ แสดงความเชื่อมโยงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ คุณวุฒิทางการศึกษาและมาตรฐานอาชีพของหน่วยงาน	๒๕
แผนภาพที่ ๑.๒ แสดงความเชื่อมโยงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ คุณวุฒิทางการศึกษาและมาตรฐานอาชีพ	๒๗
แผนภาพที่ ๑.๓ แสดงองค์ความรู้ ทักษะสำคัญ และคุณลักษณะหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๓๑
แผนภาพที่ ๓.๑ แพลตฟอร์ม ระบบธนาคารหน่วยกิต (Digital Credit Bank Platform)	๕๖
แผนภาพที่ ๓.๒ แสดงกระบวนการของการพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล ระดับการศึกษา	๖๓
แผนภาพที่ ๓.๓ แสดงความเชื่อมโยงทำงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาและกลไกการทำงาน	๖๔
แผนภาพที่ ๓.๕ แสดงภาพจำลององค์ประกอบระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา	๖๕
แผนภาพที่ ๓.๖ แสดงแนวคิดภาพจำลองตัวอย่างการออกแบบระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น	๖๗
แผนภาพที่ ๔.๑ แสดงโครงสร้างระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาและเครือข่าย	๗๒
แผนภาพที่ ๔.๒ แสดงความเชื่อมโยงการทำงานระหว่างสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และอาชีวศึกษา	๗๖
แผนภาพที่ ๔.๓ แสดงการให้บริการธนาคารหน่วยกิตสำหรับผู้เรียน	๗๗
แผนภาพที่ ๔.๔ แสดงกระบวนการทำงานของระบบธนาคารหน่วยกิตสำหรับผู้เรียน	๗๘
แผนภาพที่ ๔.๔ แสดงโครงสร้างเสนอแนะเพื่อใช้ประกอบการออกแบบระบบบริหารจัดการธนาคารหน่วยกิตระดับ สถานศึกษา	๗๙
แผนภาพที่ ๔.๕ แสดงขั้นตอนการทดลองการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษานำร่องที่เข้าร่วมโครงการ	๘๐
แผนภาพที่ ๔.๖ แสดงรูปแบบการสะสมหน่วยกิตการศึกษาในระบบ โดยการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงกับหลักสูตรในระดับที่สูงกว่า	๘๑
แผนภาพที่ ๔.๘ แสดงขั้นตอนการเทียบโอน (รายวิชา)	๙๑
แผนภาพที่ ๔.๙ แสดงขั้นตอนการเทียบโอน (ระดับ)	๙๒
แผนภาพที่ ๔.๑๐ แสดงขั้นตอนการจัดการศึกษาและประเมินเทียบโอนผลการเรียน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์ของสถานศึกษา	๙๔
แผนภาพ ๔.๑๑ แสดงรูปแบบการเทียบโอนผลการเรียนรู้	๙๖
แผนภาพ ๔.๑๒ แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีหลักสูตรเดียวกัน	๑๐๑
แผนภาพที่ ๔.๑๓ แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีต่างหลักสูตร	๑๐๓

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
แผนภาพที่ ๔.๑๔ แสดงแนวปฏิบัติในการรับโอนผลการเรียนกรณีสถานศึกษาอนุญาตให้ผู้เรียนไปเรียนรายวิชาบางรายวิชาจากสถานศึกษาแห่งอื่น	๑๐๔
แผนภาพที่ ๔.๑๕ แสดงแนวปฏิบัติในการรับโอนผลการเรียนกรณีผู้เรียนพ้นสภาพนักเรียนนักศึกษาแล้วกลับมาเรียนใหม่ หรือผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบทุกภาคเรียนตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนดแล้ว แต่ยังไม่เข้าเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแล้วขอสอบเข้าเรียนใหม่ในสถานศึกษาเดิม หรือสถานศึกษาแห่งใหม่ได้	๑๐๕
แผนภาพที่ ๔.๑๖ แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์	๑๑๕
แผนภาพ ๔.๑๗ แสดงขั้นตอนการจัดการศึกษาและประเมินเทียบโอนผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา	๑๒๑

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑.๑ แสดงกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่ม	๓๒
ตารางที่ ๑.๒ แนวทางกำหนดโครงสร้างหลักสูตร สำหรับสถานศึกษา	๓๕
ตารางที่ ๑.๓ ตารางแสดงรายวิชาทักษะอาชีพที่กำหนดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม	๓๖
ตารางที่ ๓.๑ แสดงชุดข้อมูลตามโครงสร้างมาตรฐานข้อมูลด้านการศึกษา	๔๒
ตารางที่ ๔.๑ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๘๒
ตารางที่ ๔.๒ แสดงแนวปฏิบัติการเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่การศึกษา ในระบบการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	๘๙
ตารางที่ ๔.๓ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา	๙๕
ตารางที่ ๔.๔ แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีหลักสูตรเดียวกัน	๑๐๑
ตารางที่ ๔.๕ แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีต่างหลักสูตร	๑๐๒
ตารางที่ ๔.๖ แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีสถานศึกษาอนุญาตให้ผู้เรียน ไปเรียนรายวิชาบางรายวิชาจากสถานศึกษาแห่งอื่น	๑๐๔
ตารางที่ ๔.๗ แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีการโอนผลการเรียนรายวิชา ของผู้เรียนที่พ้นสภาพนักเรียน นักศึกษา แล้วกลับเข้ามาเรียนใหม่ หรือผู้เรียน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบทุกภาคเรียนตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด แล้ว แต่ยังไม่เข้าเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแล้วขอสอบเข้าเรียนใหม่ ในสถานศึกษาเดิม หรือสถานศึกษาแห่งใหม่ได้	๑๐๕
ตารางที่ ๔.๘ แสดงเกณฑ์พิจารณาการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ในกรณีต่าง ๆ	๑๐๙

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ปัญหาความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย

๑) จากการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยในมิติต่าง ๆ ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา แม้ประเทศไทยจะประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาความยากจนในภาพรวม และมีแนวโน้มสัดส่วนและจำนวนคนจนในไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยภายในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาพบว่าสามารถลดสัดส่วนคนจนลงจากร้อยละ ๘.๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เหลือร้อยละ ๖.๘๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อจำกัดด้านข้อมูลระดับประเทศในระยะยาว การติดตามประเมินผลการแก้ไขปัญหาความยากจนที่ผ่านมาส่วนใหญ่จึงเป็นค่าเฉลี่ยในภาพรวม ซึ่งไม่สามารถอธิบายพลวัตของความยากจนได้ว่าครัวเรือนยากจนที่ต้องการความช่วยเหลือที่สุดจะสามารถหลุดพ้นความยากจนได้หรือไม่ โดยกลุ่มประชากรที่มีรายได้ต่ำสุดมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๔.๖ ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่เฉลี่ยร้อยละ ๑๕ ต่อปี โดยปัจจัยสำคัญมาจากการกระจายผลประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ไม่ทั่วถึง รายได้ประชาชาติที่เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจจึงไม่ได้ถูกจัดสรรให้แก่ประชากรทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม และมีคนจนที่ยังคงติดอยู่ในกับดักความยากจนอย่างต่อเนื่อง

๒) ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ที่ก่อให้เกิดภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว ส่งผลให้จำนวนคนจนเพิ่มสูงขึ้น โอกาสในการหลุดพ้นจากกับดักความยากจนเป็นไปได้ยากขึ้นจนมีแนวโน้มที่จะส่งต่อความยากจนข้ามรุ่นไปยังลูกหลาน และยังเป็นการตอกย้ำปัญหาเชิงโครงสร้างของสังคมไทย ทั้งความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการศึกษาและการพัฒนาทักษะแรงงานที่มีคุณภาพ ความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และบริการสาธารณะ รวมไปถึงการขาดหลักประกันและสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่เพียงพอต่อการสร้างความมั่นคงในชีวิต ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเจริญเติบโตของประเทศในระยะยาวได้

๓) การกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมที่ไม่เท่าเทียมของประเทศไทยก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำในหลายมิติทั้งในส่วนของความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ระหว่างคนจนและคนรวยในระดับสูง ที่พบว่ารายได้เฉลี่ยระหว่างกลุ่มคนที่จนที่สุดกับกลุ่มที่มีฐานะดีที่สุดมีความแตกต่างกันมากถึง ๑๖ เท่า โดยกลุ่มรายได้สูงมีการเติบโตของรายได้ที่สูงขึ้นเร็วกว่ากลุ่มผู้มีรายได้น้อย ในขณะที่ผู้มีรายได้น้อยมีการก่อกำแพงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กลุ่มผู้มีรายได้สูงจึงมีโอกาสมอบเงินและลงทุนในสินทรัพย์มากกว่า ส่งผลให้เกิดความไม่เสมอภาคของการถือครองทรัพย์สิน โดยกลุ่มที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ ๑๐ มีการถือครองสินทรัพย์ในประเทศที่มีมูลค่าสูงถึงเกือบ ๑ ใน ๓ ของทรัพย์สินรวมทั้งประเทศ บ่งบอกถึงความเหลื่อมล้ำด้านความมั่งคั่ง ซึ่งมีสาเหตุที่สำคัญส่วนหนึ่งมาจากรูปแบบการกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ไม่ทั่วถึงในช่วงที่ผ่านมา

๔) ความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ จากการเจริญเติบโตและกระจุกตัวทางเศรษฐกิจในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล พบว่าสัดส่วนรายได้ส่วนใหญ่มาจากภาคการผลิตอุตสาหกรรมและการค้า ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือซึ่งมีสัดส่วนประชากรถึง ๑ ใน ๓ ของทั้งประเทศ มีสัดส่วนรายได้ส่วนใหญ่

มาจากภาคเกษตรกรรมกลับมีขนาดเศรษฐกิจต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยมีรายได้ต่อหัวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศกว่า ๒ เท่า และต่ำกว่ากรุงเทพฯ และปริมณฑล ถึง ๓ - ๔ เท่า ซึ่งนอกจากจะเป็นผลจากการกระจุกตัวของความเจริญทางเศรษฐกิจแล้ว ยังมีความแตกต่างด้านโครงสร้างพื้นฐาน การจัดสรรทรัพยากร และคุณภาพทุนมนุษย์ที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาในระดับพื้นที่ โดยกรุงเทพฯ และภาคกลาง มีดัชนีความก้าวหน้าของคนสูงกว่าภูมิภาคอื่นเกือบทุกด้าน สะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ อาทิ การศึกษา ชีวิตการงาน รายได้ สุขภาพ ตลอดจนการคมนาคมและการสื่อสาร

๕) ประเทศไทยยังมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในการดำเนินธุรกิจระหว่างกิจการที่มีขนาดต่างกัน ในระดับสูง โดยกิจการรายใหญ่ของไทยที่เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของประเทศ ยังคงมีความสามารถในการผลิตต่ำกว่าบริษัทข้ามชาติ ขณะที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งมีจำนวนกว่าร้อยละ ๙๙ ของกิจการทั้งหมดและจ้างงานกว่าร้อยละ ๗๐ ของการจ้างงานทั้งหมดในประเทศ กลับมีสัดส่วนมูลค่าต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพียงร้อยละ ๓.๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยยังไม่สามารถเพิ่มบทบาทให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ที่ร้อยละ ๕๐ โดยข้อจำกัดในการเติบโตของวิสาหกิจขนาดย่อมที่ไม่สามารถพัฒนาสู่การเป็นวิสาหกิจขนาดกลางได้ ประกอบด้วย การเข้าถึงเงินทุนเพื่อขยายกิจการ การพัฒนาผลิตภาพและระบบบริหารจัดการ ความเข้มข้นของการใช้เทคโนโลยีหรือการขยายตลาด ทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น สะท้อนถึงปัญหาการขาดความสามารถในการปรับตัวและใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ทั้งเพื่อเผชิญวิกฤติและเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

๖) การจัดการศึกษาควรออกแบบให้บุคคลได้รับการพัฒนาตามความสามารถและความพร้อมของแต่ละบุคคล เพื่อให้มีความรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ในสังคม รวมทั้งมี ทักษะและสมรรถนะในการทำงาน อันนำไปสู่การประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องตามความต้องการของตลาดงาน การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๑) ซึ่งการที่บุคคลจะมีทักษะและ สมรรถนะตรงกับความต้องการของตลาดงาน การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศนั้น ต้องมีการผลิตและพัฒนาบุคคลด้วยการวางรากฐานทางทักษะการประกอบอาชีพให้บุคคลมีความรู้และ ทักษะพื้นฐานด้านการประกอบอาชีพ ค่านิยมการเรียนรู้เพื่อการทำงาน โดยพัฒนาหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้ด้านการประกอบอาชีพในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะอาชีพ ทักษะการทำงาน รวมถึงส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระแก่ผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๖๐ก.)

๗) กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษา ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ โดยยึดกรอบการปฏิรูปการศึกษา น้อมนำพระราชกระแสของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ด้านการศึกษาที่จะต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้เด็ก เยาวชน และผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องสถาบันหลักของชาติ สร้างพื้นฐานชีวิต (อุปนิสัย) ที่เข้มแข็ง สร้างความรู้ ทักษะเพื่อให้มีอาชีพ มีงานทำ และได้นำเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ด้านการเสริมสร้างศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์ ที่มุ่งให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๑, น.๘) เพื่อให้ให้นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สัมผัสและเรียนรู้อาชีพจากสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ตามสภาพจริง ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนสามารถ

วางแผนและตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษาการประกอบอาชีพในอนาคตได้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัดของนักเรียน ส่งเสริมการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจัดทำแนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพของนักเรียนขึ้น เพื่อเตรียมคนให้มีทักษะและศักยภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดตลาดงานให้สามารถก้าวสู่โลกแห่งการศึกษาต่อและมีงานทำอย่างมีคุณภาพ การจัดเสริมทักษะอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถดำเนินการได้โดยร่วมมือกับองค์กรหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานสถานประกอบการ สังคม ชุมชน หรือสถาบันทางการศึกษาด้านอาชีพร่วมกันพิจารณา นำอาชีพมาจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อาชีพอย่างหลากหลาย รวมถึงการให้นักเรียนได้สร้างเสริมประสบการณ์อาชีพและการถอดประสบการณ์อาชีพ ได้ค้นพบความสนใจ และความถนัดของตนเองเห็นเส้นทางชีวิตเพื่อวางแผนศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ หรือเรียนควบคู่ ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ (ระบบทวิศึกษา) และเชื่อมโยงการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอย่างมีเป้าหมาย หรือกรณีที่ไม่ประสงค์จะศึกษาต่อก็สามารถพัฒนาทักษะอาชีพที่ตกผลึกในตัวนักเรียนไปประยุกต์ใช้ในการประกอบสัมมาอาชีพเลี้ยงตนเองได้ต่อไปในอนาคต

๘) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ในการสร้างพื้นฐานให้แก่เด็กนักเรียนด้านการมีงานทำมีอาชีพประกอบกับ แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้มีวัตถุประสงค์หนึ่ง คือ เพื่อให้คนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัยโดยนักเรียนได้รับการพัฒนา อย่างมีคุณภาพทั้งความรู้ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, ๒๕๕๔) นอกจากนี้การศึกษาทักษะชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ได้มีการเปลี่ยนแปลงจากการใช้คำว่า “ทักษะชีวิต” เป็น “ทักษะชีวิตและอาชีพ” ซึ่งเป็นทักษะที่ต้องการให้ประชากรมีคุณภาพและศักยภาพในสังคม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อย่างรวดเร็วและเป็นทักษะชีวิตรวมกับการทำงานในการประกอบอาชีพ (Binkley et al., ๒๐๑๒, Great Schools; Partnership for ๒๑st Century Skills, ๒๐๑๔) ซึ่งสำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ. (๒๕๕๘) กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑ โดยผู้เรียนจะใช้ความรู้ในสาระหลักไปบูรณาการสังมประสบการณ์กับทักษะ ๓ ทักษะ เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ คือ ๑) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ๒) ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และ ๓) ทักษะชีวิตและอาชีพ และตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรมีคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑ ครอบคลุมทักษะ ๓R๘C และพัฒนาผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ สามารถจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาพที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ทั้งร่างกายและจิตใจ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๖๓) ซึ่งทักษะเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะที่จำเป็น โดยทางโรงเรียนจะต้องปรับแผนงานวิชาการของโรงเรียนให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างรูปแบบบริหารการเสริมสร้างทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนขึ้น

๙) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ ได้จัดการศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านทักษะอาชีพ กسرลดภาระผู้ปกครองและนักเรียนด้านการศึกษา มีทักษะการทำงานทำเพื่อตอบสนองความ

ต้องการของประเทศ โดยมีเป้าประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับมีความเป็นเลิศ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ผู้เรียนมีความเป็นเลิศตามความถนัดและความสนใจ นำไปสู่การพัฒนาทักษะวิชาชีพ เป็นนักคิด เป็นผู้สร้างนวัตกรรม เป็นนวัตกรรม ผู้เรียนได้รับโอกาสเข้าสู่เวทีการแข่งขันระดับนานาชาติโดยกำหนดให้สถานศึกษานำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และวารสาร *มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน) ๒๕๖๕* | ๖๑ จากผลการดำเนินงานตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ ที่ผ่านมา พบว่า มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทุกคนได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ สถานศึกษาทุกแห่งมีการเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะอาชีพอย่างต่อเนื่อง และยังพบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำตามความถนัด และความต้องการของตนเอง มีทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศวางแผนชีวิตทางการเงินที่เหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้ในระดับดีเยี่ยม แต่ยังมีขาดรูปแบบการส่งเสริมทักษะอาชีพที่ชัดเจน และครูผู้สอนไม่ได้นำกระบวนการเรียนจัดการเรียนรู้ไปใช้อย่างต่อเนื่อง ครูส่วนใหญ่ มุ่งเน้นให้เด็กท่องจำเนื้อหา การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัด นักเรียนขาดความรู้พื้นฐาน ไม่สะท้อนพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน และไม่สอดคล้องการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน สถานศึกษาขนาดเล็กมีข้อจำกัดในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครอง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕, ๒๕๖๔)

การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในสถานศึกษาเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนทุกระดับมีทักษะและศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การส่งเสริมทักษะอาชีพช่วยให้นักเรียนสามารถก้าวสู่โลกการทำงานหรือการศึกษาต่ออย่างมีคุณภาพ เนื่องจากเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะและประสบการณ์ ในอาชีพต่าง ๆ สามารถค้นพบความสนใจและความถนัดของตนเอง ซึ่งสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสมและบริบทของสถานศึกษาเครื่องมือประเมินในการวัดแววความสนใจ ความถนัด ศักยภาพบุคลิกภาพทางด้านอาชีพเพื่อให้นักเรียนรู้จักตนเอง สามารถนำไปวางแผนและประกอบอาชีพ สามารถค้นหาและเลือกใช้ได้จากเว็บไซต์ www.obeccareer.com โดยมีรายละเอียด ชื่อแบบวัด กลุ่มผู้ใช้ วัตถุประสงค์ วิธีใช้และจุดเด่น ดังนั้นการสำรวจและค้นหาความสนใจและความถนัดด้านอาชีพของนักเรียนจึงมีความจำเป็นและสำคัญในการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน ที่ต้องดำเนินการเป็นลำดับขั้นของการใช้เครื่องมือวัดแววความถนัดด้านอาชีพเป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้นักเรียนได้สำรวจรู้จักวิเคราะห์ และค้นพบความต้องการในการพัฒนาทักษะอาชีพ ทำให้นักเรียนมีข้อมูลนำไปพิจารณาตัดสินใจวางแผนและสร้างเส้นทางการศึกษาต่อเส้นทางการมีงานทำสำหรับเครื่องมือวัดแววความถนัดด้านอาชีพ ครูแนะแนว/ครูผู้ทำหน้าที่แนะแนว/ครูที่ปรึกษามารณนำมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีวะระดับประถมศึกษา ต่อเนื่องถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย สำนักวิชาการและมาตรฐาน ได้รวบรวมเครื่องมือวัดแววความถนัดด้านอาชีพที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละกลุ่มช่วงวัย

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) เป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถกำลังคนของประเทศไทยเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศทั้งมิติภาคสังคมภาคการผลิตและบริการในบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งจากผลกระทบปัญหาความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย แนวโน้มการก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศอย่างสมบูรณ์ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศสู่ฐานนวัตกรรมซึ่งเป็นแรงผลักดันอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาทุนมนุษย์ (คู่มือการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๖) ธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) คือ ระบบที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะสมหน่วยกิตจากผลการเรียน การฝึกอบรม ประสบการณ์ หรือทักษะ

นำไปใช้ต่อยอดในการศึกษาต่อ การเพิ่มคุณวุฒิ หรือการพัฒนาทักษะความสามารถของตน โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ๓ ประการ ๑) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ทุกคนเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยไม่จำกัดวัย และคุณวุฒิ การเชื่อมโยงการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยเข้าด้วยกัน ๒) สนับสนุนการสะสมหน่วยกิต ทำให้ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตจากแหล่งต่าง ๆ เช่น การศึกษา การฝึกอบรม ประสบการณ์ หรือทักษะ ไม่มีข้อกำหนดเรื่องระยะเวลาในการสะสม และระยะเวลาในการศึกษา รวมทั้งสามารถเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถานศึกษาได้ ๓) พัฒนาระบบการศึกษา โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาระบบการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ช่วยให้นักเรียน นักศึกษา พัฒนาทักษะ เพิ่มคุณวุฒิ เพื่อสำเร็จการศึกษาหรือการทำงาน ลดเวลาการศึกษาในระบบสำหรับผู้เรียนที่มีความชำนาญอยู่แล้วให้ไปเรียนวิชาที่มีความสนใจเพิ่มเติม หรือใช้ร่นระยะเวลาในการเรียน และเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ (แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของกำลังคน และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้และผลการเรียนตลอดจนประสบการณ์ มารับรองและเทียบโอนกันได้ จึงได้ดำเนินการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ และได้มีการจัดคู่มือการดำเนินงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ในวิธีการ ขั้นตอน และความเชื่อมโยงการทำงานระบบธนาคารหน่วยกิตในระดับสถานศึกษา และใช้เป็นแนวทางให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระบบธนาคารหน่วยกิต ให้สามารถปฏิบัติงานได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเกิดการขับเคลื่อนอย่างจริงจัง จึงได้มีการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะอาชีพ โดยใช้ระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะอาชีพ การพัฒนาหลักสูตร วิชาการงานอาชีพในโรงเรียนแก่ผู้เรียนในอนาคตต่อไป

๑.๒ การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยอย่างสมบูรณ์

ขณะที่ในปัจจุบันอัตราการเกิดลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อความขาดแคลนกำลังคน ในภาคอุตสาหกรรม เกษตร และบริการ จากโครงสร้างประชากรของประเทศ พบว่าสังคมไทยเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุมากกว่า ๑๑.๖ ล้านคน หรือคิดเป็น ร้อยละ ๑๗.๕๗ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ไทยจะกลายเป็นสังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์มีประชากรอายุมากกว่า ๖๐ ปี สูงถึงร้อยละ ๒๐.๑ ของประชากรทั้งหมด สวนทางกับประชากรวัยเรียนและวัยแรงงานที่มีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะกลุ่มอายุ ๓-๒๑ ปี ที่จะมีสัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่องจนเหลือเพียงร้อยละ ๒๐.๖๖ ของประชากรทั้งหมดในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ หรือลดลงกว่า ๗๑๕,๐๐๐ คน ภายในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ทั้งนี้ การเข้าสู่สังคมสูงวัยอาจส่งผลให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในประเทศทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น เนื่องจากกลุ่มผู้สูงอายุมักมีความเหลื่อมล้ำทางรายได้สูงกว่ากลุ่มผู้มีอายุน้อย และการที่ประชากรวัยแรงงานที่มีสัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่อง อาจนำมาซึ่งปัญหาการขาดแคลนกำลังแรงงานในประเทศ ตลอดจนการพึ่งพาแรงงานต่างชาติน่ามากขึ้น และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมต่อประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในด้านการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความสามารถในการแข่งขัน และผลิตภาพแรงงาน รวมถึงความต้องการงบประมาณเพื่อเป็นสวัสดิการรองรับวัยเกษียณจากอัตราการพึ่งพิงของผู้สูงอายุดต่อยวัยแรงงานและภาระทางการคลังในด้านการดูแลสุขภาพของผู้สูงวัยที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

๑.๓ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยในภาพรวม

แม้ว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยในภาพรวมมีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่กลับพบว่ามีทักษะด้านการอ่านหรือการศึกษาหาความรู้ลดลง จากผลของการยกระดับสุขภาวะ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา และระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้น ตามดัชนีการพัฒนามนุษย์ของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติสะท้อนว่าคนไทยทุกช่วงวัยมีความรู้ความสามารถโดยรวมเพิ่มขึ้น แต่กลับพบว่ามีทักษะด้านการอ่านหรือการศึกษาหาความรู้ลดลง และมีจำนวนเยาวชนที่ไม่ได้เรียนและไม่ได้ทำงานใด ๆ เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ศักยภาพของเยาวชนกลุ่มนี้ไม่ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์และไม่ได้รับการพัฒนา ซึ่งประเด็นด้านการพัฒนาทุนมนุษย์เชิงคุณภาพเป็นความท้าทายที่สำคัญของไทยมาโดยตลอด จากระบบและคุณภาพการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จากรายงานขององค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา ที่ทำการทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนอายุ ๑๕ ปีทั่วโลก ในด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่าน พบว่านักเรียนไทยร้อยละ ๕๙.๕ อยู่ในกลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และมีนักเรียนไทยเพียงร้อยละ ๐.๑๘ ที่ทำคะแนนได้ในระดับสูงกว่าค่ามาตรฐาน อีกทั้งยังขาดความเชื่อมโยงระหว่างระบบการศึกษาและตลาดแรงงาน และไม่มีระบบฐานข้อมูลอุปสงค์และอุปทานกำลังคนของประเทศ เพื่อประกอบการวางแผนพัฒนากำลังแรงงาน ที่จะช่วยระบุถึงสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นของงานแต่ละอาชีพซึ่งเป็นสิ่งที่ภาคธุรกิจให้ความสำคัญมากกว่าคุณวุฒิทางการศึกษา จึงเป็นข้อจำกัดในการผลิตและยกระดับทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและทิศทาง

๑.๔ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศสู่ฐานนวัตกรรม

จากการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศสู่ฐานนวัตกรรมส่งผลให้แนวโน้มความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น อาทิ ความรอบรู้ด้านดิจิทัล การจัดการข้อมูล ปัญญาประดิษฐ์ โค้ดดิ้ง รวมไปถึงทักษะที่เทคโนโลยีไม่สามารถทดแทนได้ โดยเฉพาะทักษะทางพฤติกรรม อาทิ ทักษะมนุษย์ การคิดเชิงวิพากษ์ การทำงานเป็นทีม หรือความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้แนวโน้มโครงสร้างประชากรที่คาดว่าจะมีกลุ่มประชากรวัยเรียนลดลง ส่งผลให้การขยายสถานศึกษาในเชิงปริมาณลดความจำเป็นลง และเป็นโอกาสในการยกระดับคุณภาพ ความเสมอภาค และประสิทธิภาพทางการศึกษา หากสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการบริหารจัดการทรัพยากรการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลและการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตที่มากขึ้น ช่วยขยายโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่ไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียน อาทิ การเรียนรู้ทางไกล การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้ที่สนับสนุนศักยภาพรายบุคคลที่จะมีบทบาทสำคัญในการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

จากการประเมินภาพรวมของบริบทและสถานะของทุนทางสังคมของประเทศไทย บ่งชี้ให้เห็นว่าในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างเพื่อมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม ด้วยการกระจายโอกาส สร้างความเสมอภาค และลดความเหลื่อมล้ำ ทั้งในเชิงรายได้ ความมั่งคั่งเชิงพื้นที่ และโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจโดยการกระจายการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและเมือง เพื่อกระจายประโยชน์จากความเจริญทางเศรษฐกิจ กระจายโอกาสเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน และบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งสร้างความพร้อมด้านโครงสร้าง

พื้นฐาน โลจิสติกส์ และดิจิทัล เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและพื้นที่เมือง เพื่อให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี ทั้งการเข้าถึงแหล่งความรู้ แหล่งเงินทุน และสวัสดิการทางสังคม

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางให้มีโอกาสได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนเรื้อรัง และป้องกันการส่งต่อความยากจนไปยังลูกหลาน โดยเน้นส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะอาชีพที่มีคุณภาพแก่เด็กและเยาวชนจากครัวเรือนยากจน พร้อมทั้งพัฒนาหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่มีการบูรณาการอย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมความมั่นคงในชีวิตให้ทุกคนในสังคมได้รับความคุ้มครองทางสังคมอย่างเหมาะสมเพียงพอ สามารถหลุดพ้นจากความยากจนได้อย่างยั่งยืน ในส่วนของการลดความเหลื่อมล้ำของศักยภาพในการแข่งขันทางธุรกิจนั้น ควรมุ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถแข่งขันได้ และมีการเติบโตที่ยั่งยืน โดยพัฒนาสภาพแวดล้อมให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันได้อย่างเป็นธรรม อาทิ การสนับสนุนทางเทคโนโลยีและกลไกทางการเงินที่เหมาะสมเพื่อให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างทั่วถึง การยกระดับมาตรฐานและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์และบริการ การเพิ่มการเข้าถึงบริการและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ รวมถึงการสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยสามารถเชื่อมโยงเข้าสู่เครือข่ายห่วงโซ่คุณค่าระดับโลกได้โดยง่าย

สถานการณ์การพัฒนาที่ผ่านมาการพัฒนากำลังคนของไทยเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นสังคมสูงวัยส่งผลให้ประเทศขาดกำลังคนในเชิงปริมาณ ประกอบกับผลิตภาพแรงงานที่ลดลงในช่วงโควิด-๑๙ เพิ่มปัญหาด้านกำลังคนเชิงคุณภาพ จนอาจเป็นข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การเติบโตของนวัตกรรมแหล่งความรู้ของโลกออนไลน์ที่มีต้นทุนและราคาต่ำ วงจรชีวิตของความรู้สั้นลงโดยเฉพาะด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงเร็ว และแนวโน้มความต้องการเรียนรู้ตามความสนใจรายบุคคล รวมถึงภาคเอกชนที่เริ่มให้ความสำคัญกับการสรรหาและการจ้างงานตามสมรรถนะในการทำงานมากกว่าคุณวุฒิทางการศึกษา อีกทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตและพฤติกรรมของคน และสะท้อนถึงบทบาทของเครือข่ายภาคประชาสังคมที่มีความเข้มแข็งในการร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ แต่ยังคงขาดการสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพจากภาครัฐ จึงต้องเร่งขยายผลและต่อยอดประเด็นการพัฒนาเพื่อนำไปสู่การพลิกโฉมกำลังคนสมรรถนะสูงที่มีภาวะผู้นำสูง สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มขีดความสามารถของประเทศได้

๑.๕ แรงผลักดันต่อเนื่องในการพัฒนาทุนมนุษย์

การพัฒนาคนทุกช่วงวัยที่ผ่านมาได้มีความพยายามปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ทั้งการยกระดับมาตรฐานการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมการเรียน รวมถึงการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างด้านการศึกษาทำให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระ ควบคู่กับการมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น รวมถึงการส่งเสริมภาคีการพัฒนาเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาและการเรียนรู้มากขึ้น โดยเฉพาะการจัดการอาชีวศึกษาและการอุดมศึกษาในหลายรูปแบบ อาทิ การจัดการศึกษาทวิภาคี สหกิจศึกษา รวมถึงความพยายามในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยค้นหาเด็กและผู้เรียนที่ด้อยโอกาส และจัดสรรเงินอุดหนุนผ่านกลไกของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ตลอดจนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

รวมถึงรัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาสให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ส่งผลให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เอื้อให้การจัดการศึกษามีความคล่องตัวและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น อาทิ พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ... อย่างไรก็ตาม การพัฒนาทุนมนุษย์ทุกช่วงวัยยังคงต้องมีการยกระดับการพัฒนาในแต่ละช่วงวัย ได้แก่

ช่วงวัยเด็กตั้งแต่ในครรภ์ถึงปฐมวัย มีแนวโน้มพัฒนาการดีขึ้น แต่ยังคงต้องสร้างทักษะด้านอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับพัฒนาการของสมอง รวมถึงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐานมากขึ้น

ช่วงวัยเรียน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาขั้นพื้นฐานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ใกล้เคียงกัน การเรียนรู้ในระบบยังไม่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตเด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งขาดความเชื่อถือในระบบการศึกษา จึงต้องสร้างโอกาสให้ได้รับการพัฒนาความรู้ตามแนวทางพหุปัญญาพร้อมทั้งสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการศึกษาเพื่อสร้างการเติบโตของความคิด และการพัฒนาตนเองให้ทำสิ่งใหม่ ๆ

ระดับการอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา พบว่าการผลิตกำลังคนยังมีสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน ถึงแม้ว่าการอาชีวศึกษาจะมีการปรับหลักสูตรอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อดึงดูดคนเก่งเข้ามาเรียน แต่ยังมีข้อจำกัดในการเรียนต่อในระดับ ปวส. อีกทั้งค่าจ้างที่จ่ายตามคุณวุฒิการศึกษายังไม่สามารถดึงดูดให้มีผู้เรียนเพิ่มขึ้นได้ ในขณะที่มหาวิทยาลัยประสบปัญหาหนักศึกษาน้อยลง และมีความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ทำให้การจัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์บนแพลตฟอร์มต่าง ๆ มีต้นทุนการดำเนินงานต่ำและตอบสนองความต้องการได้เป็นรายบุคคล มหาวิทยาลัยจึงไม่สามารถมุ่งเฉพาะกลุ่มนักศึกษาในระบบได้อีกต่อไป ต้องเปลี่ยนเป็นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เน้นประสบการณ์สำหรับคนทุกช่วงวัยให้เข้าถึง

ได้จากทุกที่และทุกเวลา รวมทั้งมีต้นทุนที่ไม่สูงเกินไปจนเป็นอุปสรรคในการเข้าถึง นอกจากนี้การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ทำให้ต้องปิดโรงเรียนเป็นเวลานาน มีผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียนทุกระดับชั้น เกิดภาวะการถดถอยของการเรียนรู้ที่มีแนวโน้มการเกิดขึ้นซ้ำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

วัยแรงงาน เผชิญความท้าทายจากการขาดกำลังคนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะความสามารถในงานหรือขีดความสามารถตามตำแหน่งงาน ทักษะในการใช้ชีวิต การแก้ปัญหา การมีแนวคิดของผู้ประกอบการมากขึ้น รวมถึงความสามารถในการบริหารตัวเองและการบริหารคนเพื่อทำงานร่วมกัน การนำทักษะของสมาชิกทีมที่หลากหลายมาประสานพลังรวมกันในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ แรงงานนอกระบบมีสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ ๕๒ ของแรงงานทั้งหมด และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากการเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน และผู้ที่ทำงานอิสระเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ เป็นครั้งคราว หรือแรงงานแบบกิ๊กที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยต้องสร้างแรงจูงใจให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และผู้สูงวัยที่ยังมีศักยภาพในการทำงานและต้องการพัฒนาตนเองหลังเกษียณ

การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงเพื่อพลิกโฉมประเทศไปสู่การขับเคลื่อนที่ใช้นวัตกรรมเป็นฐาน มีหลายปัจจัยที่สนับสนุนความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีบทบาทในการเรียนรู้และเสริมสร้างสมรรถนะมากขึ้น มีสถาบันการศึกษาและแพลตฟอร์มฝึกอบรมจำนวนมาก รวมถึงคนไทยมีความคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีมากขึ้น สามารถฝึกอบรมทั้งการฝึกซ้ำและการฝึกยกระดับเพื่อเพิ่ม

สมรรถนะ อย่างไรก็ตามยังขาดระบบฐานข้อมูลอุปสงค์และอุปทานกำลังคนของประเทศ และข้อมูลสมรรถนะที่จำเป็นในการทำงานของแต่ละอาชีพ เพื่อการวางแผนจัดการเรียนและการอบรม ทั้งนี้การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนในสังคมสูงวัยที่มีช่วงชีวิตที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งจะกระทบต่อระบบการเรียนรู้ที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะให้ได้ตลอดเวลารวมทั้งสามารถเชื่อมโยงและเทียบโอนสมรรถนะอย่างมีคุณภาพและไร้รอยต่อ ในขณะที่คนไทยยังขาดทักษะชีวิตในหลายด้าน อาทิ ความรอบรู้ด้านการเงินที่ทำให้บางคนเข้าไปอยู่ในวงจรของหนี้ในระบบและนอกระบบ ความรอบรู้ด้านดิจิทัลที่รวมถึงความสามารถในการรับมือกับข้อมูลข่าวสารที่ผิดพลาด การรู้เท่าทันสื่อ รวมถึงระบบนิเวศควรเอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับประชากรทุกกลุ่มอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพทั้งบนพื้นที่กายภาพและบนพื้นที่เสมือนจริง โดยกลุ่มเข้าไม่ถึงจะต้องมีมาตรการกำจัดอุปสรรคต่าง ๆ ให้สามารถเข้ามาเรียนรู้และพัฒนาทักษะได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น

จากสภาพปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ยังคงเป็นวาระแห่งชาติที่ต้องมีการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง รายได้ประชากรชาติที่เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจจึงไม่ได้ถูกจัดสรรให้แก่ประชากรทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม และมีคนจนที่ยังคงติดอยู่ในกับดักความยากจนอย่างต่อเนื่อง ผลกระทบจาก

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ที่ก่อให้เกิดภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว ส่งผลให้จำนวนคนจนเพิ่มสูงขึ้น โอกาสในการหลุดพ้นจากกับดักความยากจนเป็นไปได้ยากขึ้นและมีแนวโน้มที่จะส่งต่อความยากจนข้ามรุ่นไปยังลูกหลาน เป็นการตอกย้ำปัญหาเชิงโครงสร้างของสังคมไทย ทั้งความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการศึกษาและการพัฒนาทักษะแรงงานที่มีคุณภาพ ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ อาทิ การศึกษาจากถิ่นที่อยู่อาศัย การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยอย่างสมบูรณ์ในปัจจุบัน ในขณะที่อัตราการเกิดลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อความขาดแคลนกำลังคนในภาคอุตสาหกรรม เกษตร และบริการ ประชากรวัยแรงงานที่มีสัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่อง อาจนำมาซึ่งปัญหาการขาดแคลนกำลังแรงงานในประเทศ ในขณะที่จำนวนเยาวชนที่ไม่ได้เรียนและไม่ได้ทำงานใด ๆ เพิ่มสูงขึ้น

สถานการณ์การพัฒนากำลังคนของไทยเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นสังคมสูงวัยส่งผลให้ประเทศขาดกำลังคนในเชิงปริมาณ ประกอบกับผลิตภาพแรงงานที่ลดลงในช่วงโควิด-๑๙ เพิ่มปัญหาด้านกำลังคนเชิงคุณภาพ จนอาจเป็นข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การเติบโตของนวัตกรรมแหล่งความรู้โลกออนไลน์ที่มีต้นทุนและราคาต่ำ วงจรชีวิตของความรู้สั้นลงโดยเฉพาะด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และแนวโน้มความต้องการเรียนรู้ตามความสนใจรายบุคคล รวมถึงภาคเอกชนที่เริ่มให้ความสำคัญกับการสรรหาและการจ้างงานตามสมรรถนะในการทำงานมากกว่าคุณวุฒิทางการศึกษา

ข้อจำกัดในการผลิตและยกระดับทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและทิศทางการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศสู่ฐานนวัตกรรมที่มีแนวโน้มความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้น ความขาดแคลนกำลังคนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะความสามารถในงานหรือขีดความสามารถตามตำแหน่งงาน ทักษะในการใช้ชีวิต การแก้ปัญหา การมีแนวคิดของผู้ประกอบการมากขึ้น รวมถึงความสามารถในการบริหารตัวเองและการบริหารคนเพื่อทำงานร่วมกัน การนำทักษะของสมาชิกทีมที่หลากหลายมาประสานพลังร่วมกันในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ ในขณะที่ความเชื่อมโยงระหว่างระบบการศึกษาและตลาดแรงงานยังไม่มีระบบฐานข้อมูลอุปสงค์และอุปทาน

กำลังคนของประเทศเพื่อประกอบการวางแผนพัฒนากำลังแรงงาน ที่จะช่วยระบุถึงสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นของงานแต่ละอาชีพซึ่งเป็นสิ่งที่ภาคธุรกิจให้ความสำคัญมากกว่าคุณวุฒิทางการศึกษา (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, ๒๕๖๖)

การพัฒนาทุนมนุษย์เชิงคุณภาพจึงเป็นความท้าทายที่สำคัญของไทยมาโดยตลอด ซึ่งคุณภาพการศึกษาจะเป็นแรงผลักดันอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาทุนมนุษย์ทุกช่วงวัย โดยที่ผ่านมาได้มีความพยายามปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกระดับทั้งการยกระดับมาตรฐานการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างด้านการศึกษา อีกทั้งเป้าหมายการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงเพื่อพลิกโฉมประเทศไปสู่การขับเคลื่อนที่ใช้นวัตกรรมเป็นฐาน มีหลายปัจจัยที่สนับสนุน ทั้งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีบทบาทในการเรียนรู้และเสริมสร้างสมรรถนะมากขึ้น มีสถาบันการศึกษาและแพลตฟอร์มฝึกอบรมจำนวนมาก อีกทั้งคนไทยมีความคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีที่สามารถฝึกอบรมทั้งการฝึกซ้ำและการฝึกยกระดับเพื่อเพิ่มสมรรถนะมากขึ้น ความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทำให้การจัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์บนแพลตฟอร์มต่าง ๆ มีต้นทุนการดำเนินงานที่ต่ำและตอบสนองความต้องการได้เป็นรายบุคคล สถาบันศึกษา หรือสถาบันการศึกษา จึงไม่สามารถมุ่งเฉพาะกลุ่มนักเรียน นักศึกษาในระบบได้อีกต่อไป ต้องเปลี่ยนเป็นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเน้นประสบการณ์สำหรับคนทุกช่วงวัยให้เข้าถึงได้จากทุกที่และทุกเวลา รวมทั้งมีต้นทุนที่ไม่สูงเกินไปจนเป็นอุปสรรคในการเข้าถึง ระบบการเรียนรู้ที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะได้ตลอดเวลา รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงและเทียบโอนสมรรถนะอย่างมีคุณภาพและไร้รอยต่อ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำระบบธนาคารหน่วยกิตมาใช้ โดยอาศัยกลไกของทะเบียนสะสมหน่วยกิตหรือผลการศึกษาของผู้เรียนจากการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยและจากประสบการณ์การทำงาน การฝึกอบรม หรือการพัฒนาตนเอง โดยมีหลักฐานที่เป็นองค์ประกอบในการเทียบหน่วยกิตรวบรวมไว้เพื่อประโยชน์ในการเข้าศึกษาในสถานศึกษา การเทียบวุฒิ การรับรอง หรือรับคุณวุฒิทางการศึกษา และการทำงาน

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้การปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิตเป็นมาตรฐานเดียวกัน
- ๒) เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเป็นแนวทางให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระบบธนาคารหน่วยกิต
- ๓) เพื่อแสดงวิธีการ ขั้นตอน และความเชื่อมโยงการทำงานระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา และระดับสถานศึกษา

๓. นิยามศัพท์เฉพาะ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ หมายถึง กรอบแนวทางการเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับ และประเภทการศึกษากับระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ

คุณวุฒิการศึกษา หมายถึง แนวทางการจัดและแบ่งระดับคุณวุฒิการศึกษา ตามระดับและประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ของคนไทยแต่ละระดับการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษาที่แม้จะมีความแตกต่างกันตามบริบทของท้องถิ่นและของสถานศึกษา

มาตรฐานอาชีพ หมายถึง แนวทางการกำหนดระดับความสามารถในการปฏิบัติงาน หรือระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่มีความยุ่งยากซับซ้อนต่างกัน ประกอบด้วย มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ มาตรฐานฝีมือแรงงาน และมาตรฐานอาชีพในระดับสากล

การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การศึกษาตลอดชีวิต หมายถึง การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การศึกษาในระบบ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา วิทยาลัยชุมชน และอุดมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

การศึกษานอกระบบ หมายถึง การศึกษาที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย ตามสภาพความต้องการและศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้น และมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐาน เพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้

การศึกษาตามอัธยาศัย หมายถึง การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับ มัธยมศึกษา

อาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในดานวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับ เทคนิค และ

การฝึกอบรมวิชาชีพ หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ทางอาชีพ ระยะ สั้น หรือระยะยาว ทั้งในและนอกสถานศึกษาซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการสำหรับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีหลักสูตรเป็น การเฉพาะ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

ผู้เรียน หมายถึง บุคคลผู้ทีลงทะเบียนเรียนหรือลงทะเบียนกับสถานศึกษาจากการศึกษาในระบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

นักเรียน นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนตามหลักสูตรในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา

สถานศึกษา หมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมี วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

หน่วยงานของรัฐ หมายถึง หน่วยงานในสังกัดกระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กร ที่รัฐจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะ

ผลการเรียน หมายถึง ความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคลที่ได้จากการศึกษาใน ระบบซึ่งสามารถแสดงในรูปของคะแนนตัวอักษร หรือแต่มีระดับคะแนนที่นำมาคิดคะแนนการเรียนหรือ คำนวณแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมได้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ หมายถึง เกณฑ์บ่งชี้คุณลักษณะการเรียนรู้และผลของการเรียนรู้ทั้งที่ เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับและประเภท การศึกษา และ/หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากฝึกปฏิบัติ และ/หรือจากการทำงาน ประกอบด้วย ๓ มิติ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

ความรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน/ทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎีและ/หรือข้อเท็จจริงเป็นหลัก

ทักษะ หมายถึง ความสามารถปฏิบัติงาน ซึ่งบุคคลนั้นควรทำได้เมื่อได้รับมอบหมาย โดยสามารถเลือกใช้วิธีการจัดการ และแก้ปัญหาการทำงาน ด้วยทักษะด้านกระบวนการคิด ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตรรกะ ทักษะการหยั่งรู้และความคิดสร้างสรรค์ หรือทักษะการปฏิบัติ/วิธีปฏิบัติที่มีความคล่องแคล่วและความชำนาญในการปฏิบัติตามกรอบคุณวุฒิแต่ละระดับ

ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ การใช้ความรู้ ทักษะทางสังคม ในการทำงาน/ศึกษาอบรม เพื่อการพัฒนาวิชาชีพของบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วยความสามารถในการสื่อสาร ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ และความเป็นอิสระในการดำเนินการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เช่น ความสามารถ ในการตัดสินใจและความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกิดจากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ สมรรถนะแกนกลาง และสมรรถนะอาชีพ

สมรรถนะแกนกลาง หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะทั่วไปที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น การสื่อสาร การคำนวณ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

สมรรถนะอาชีพ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และทักษะเฉพาะในการปฏิบัติงานในแต่ละสาขางานหรือสาขาวิชาชีพ

การโอนผลการเรียน หมายถึง การนำผลการเรียนรายวิชา กลุ่มวิชาในหลักสูตรระดับเดียวกันจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาเป็นผลการเรียนตามหลักสูตร

การเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การนำผลการเรียน ผลการเรียนรู้จากการศึกษาในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย ที่ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ หรือการนำความรู้ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่เกิดจากการประกอบอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน มาเทียบโอนเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาต่อเนื่องตามหลักสูตรของสถานศึกษา

การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ หมายถึง กระบวนการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนที่มาขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ มีความรู้ ทักษะ ความชำนาญ เจตคติ รวมทั้งกิจนิสัยตรงตามสมรรถนะรายวิชา กลุ่มวิชาที่ขอเทียบโอน โดยต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ จึงสามารถเทียบเป็นหน่วยกิตได้ และได้รับการยกเว้นไม่ต้องเรียนในรายวิชาหรือกลุ่มวิชานั้น

การเทียบโอนหน่วยกิต หมายถึง การดำเนินการเทียบโอนหน่วยกิตหรือผลการเรียน ซึ่งมี ๒ ลักษณะ ได้แก่ (๑) การนำผลการเรียนซึ่งเป็นความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย หรือการนำความรู้ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่เกิดจากการประกอบอาชีพ จากประสบการณ์การทำงานมาประเมินเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษา และ (๒) การเทียบระดับการศึกษา โดยนำผลการเรียน ความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษานอกระบบมาประเมินเทียบระดับการศึกษา โดยให้เป็นไปตามระเบียบของหน่วยงานที่จัดการศึกษาแต่ละระดับสถาบันการศึกษานั้น ๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การเทียบระดับการศึกษา หมายถึง การนำผลการเรียน ความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ การศึกษานอกระบบที่จัดเป็นหลักสูตรเฉพาะ หลักสูตรฝึกอบรม การศึกษาตามอัธยาศัย

การรับรองผลการเรียนรู้ หมายถึง สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้การรับรองผลการเรียนรู้นั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนหรือผู้สนใจสามารถนำไปดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนรู้

การเรียนแบบเต็มเวลา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนปกติ หรือภาคฤดูร้อน ที่ใช้เวลาในช่วงของวันทำการ โดยผู้เรียนจะต้องลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนตามเกณฑ์จำนวนหน่วยกิต มาตรฐานของการลงทะเบียนที่กำหนดสำหรับการเรียนแบบเต็มเวลา

การเรียนแบบไม่เต็มเวลา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนนอกเหนือจากการเรียนการสอนภาคเรียนปกติที่ใช้เวลานานกว่าของวันทำการ โดยนักเรียนจะต้องลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนตาม เกณฑ์จำนวนหน่วยกิตมาตรฐานของการลงทะเบียนที่กำหนดสำหรับการเรียนแบบไม่เต็มเวลา

แผนการเรียน หมายถึง การจัดรายวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้างหลักสูตรและเกณฑ์การใช้ หลักสูตร เพื่อจัดการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียนตามลำดับ จนครบตามกำหนดในโครงสร้างหลักสูตรแต่ ละระดับ และประเภท

ธนาคารหน่วยกิตหรือ คลังหน่วยกิต หมายถึง ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิต หรือผล การศึกษาของผู้เรียนจากการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอบรม หรือการพัฒนาตนเอง โดยมีหลักฐานที่เป็น องค์ประกอบในการเทียบหน่วยกิต รวบรวมไว้เพื่อประโยชน์ในการเข้าศึกษาในสถานศึกษา การเทียบวุฒิการ รับรอง หรือรับคุณวุฒิทางการศึกษา และการทำงาน

ระบบธนาคารหน่วยกิต หมายถึง ระบบการเก็บสะสมหน่วยกิตที่มีหน่วยงานกลางเป็น ผู้ดำเนินการเชื่อมโยงกับหน่วยงานการศึกษาระดับต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยหน่วยงานกลางจะ เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ รูปแบบ วิธีการ แพลตฟอร์มฐานข้อมูลต่าง ๆ และหน่วยงานการศึกษาระดับต่าง ๆ

กลไกการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต หมายถึง รูปแบบ ช่องทาง แนวทางหรือวิธีการ ดำเนินงานที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบหรือหน่วยงานกลางกำหนดขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบธนาคาร หน่วยกิตเป็นไปอย่างมีหลักเกณฑ์ มีมาตรฐานและคุณภาพ มีความคล่องตัวเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานทาง การศึกษา สถาบันการศึกษา และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๔. ขอบเขตของคู่มือ

๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วยรายละเอียดที่จำเป็นที่ต้องใช้ประกอบการทำงานระบบ ธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา และระดับสถานศึกษาครอบคลุมรายละเอียด ดังนี้

๔.๑.๑ ชุดความรู้ที่จำเป็นในการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ประกอบด้วย กรอบนโยบายและทิศทางที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ระบบธนาคาร หน่วยกิต การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา เครือข่ายระบบธนาคารหน่วยกิต ระบบการศึกษา

หลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา มาตรฐานกำกับ การปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิต

๔.๑.๒ ธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล ประกอบด้วย การพัฒนาคลังหน่วยกิตดิจิทัล และ แนวความคิดในการออกแบบระบบธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล

๔.๑.๓ การขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ส่งเสริมปฏิบัติ ประกอบด้วย โครงสร้างระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา และเครือข่ายการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับสถานศึกษา

๔.๑.๔ ข้อเสนอแนะ ในภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต แต่ละระดับ และการขับเคลื่อน

๔.๒ ขอบเขตด้านการใช้ประโยชน์ ใช้ประกอบการทำงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา และระดับสถานศึกษา

๕. วิธีการและขั้นตอนการพัฒนาคู่มือ

การจัดทำคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ฉบับนี้ มีวิธีการสำคัญ ได้แก่ การศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด องค์ความรู้ และข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อสรุปเป็น คู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินงานระยะ ที่ ๑ โดยมีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่

๑) จัดทำแผนการดำเนินงาน กำหนดรายละเอียดเป้าหมายงานและกิจกรรมการดำเนินงาน

๒) ศึกษา สืบค้น รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและผลการประชุมในส่วนที่ เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ประกอบด้วย

(๑) ศึกษา สืบค้น รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ แนวคิด/องค์ความรู้จากเอกสารทาง วิชาการ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และงานวิจัยทั้งของไทยและต่างประเทศเกี่ยวกับระบบธนาคารหน่วยกิต

(๒) ศึกษา สืบค้น รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมคณะทำงาน ศึกษาและจัดทำแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา และการประชุมที่เกี่ยวข้องกับ ระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา

๓) ยกร่างคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ได้แก่ กำหนดโครงสร้าง องค์ประกอบ และจัดทำรายละเอียดเนื้อหาสาระคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษา ของระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา

๔) รับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ โดยจัดประชุมหารือหน่วยงาน ทางการศึกษา จำแนกตามระดับ ประเภทของการศึกษาประกอบด้วย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา

๕) ปรับปรุงคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ได้แก่

(๑) นำข้อเสนอจากการรับฟังความคิดเห็นมาทำการปรับปรุง

(๒) บรรณาธิการกิจคู่มือ

๖) นำส่งคู่มือสำหรับไปทดลองใช้ในพื้นที่เป้าหมาย

๖. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ให้ความคิดเห็นต่อร่างคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน ๖๘ คน ครูฝ่ายวิชาการ จำนวน ๖๘ คน ตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน ๖๘ คน ศิกษานิเทศก์ ตัวแทนนักเรียน และตัวแทนจากหน่วยงานอาชีวศึกษา ดังนี้

หน่วยงานหลัก	หน่วยงานในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย	๑.โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๑) ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
๒) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๒) ครูฝ่ายวิชาการ
๓) ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	๓) ผู้แทนผู้ปกครอง
๔) ศิกษานิเทศก์	๔) ผู้แทนนักเรียน
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	๒.วิทยาลัยเทคโนโลยีชุมแพไทย-เยอรมัน, ชุมแพ
หน่วยงานด้านการรับรองมาตรฐานอาชีพ	หน่วยงานในสังกัด
	๓.กองพัฒนามาตรฐานและทดสอบฝีมือแรงงาน

ส่วนที่ ๒

ชุดความรู้ที่จำเป็นในการดำเนินงาน

ระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา

๑. เครือข่ายระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา

สภาพปัจจุบันมีเครือข่ายการทำงานในระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา จำแนกตามระดับการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	หน่วยงาน
หน่วยนโยบาย (Policy)	การกำหนดนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตของประเทศไทยในปัจจุบัน มีสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็น แกนหลักในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสภาการศึกษา โดยรับ นโยบายความเห็น และข้อสั่งการสู่การขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ของประเทศไทยร่วมกับองค์กรหลัก
หน่วยกำกับดูแล (Regulator)	การกำหนดแนวปฏิบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบ หรือ ข้อบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายการศึกษา โดยมีองค์กรหลักที่ทำหน้าที่กำหนด และกำกับการดำเนินงานภาพรวมแต่ละระดับ ได้แก่ ๑) หน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการ (๑) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (๒) คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) (๓) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (๔) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) (๕) กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) ๒) หน่วยงานภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ (๑) กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (๒) หน่วยงานอื่นที่มีหลักสูตรการศึกษาหรือฝึกอบรมที่เป็นหลักสูตรเฉพาะ ๓) หน่วยงานหรือองค์กรที่ทำหน้าที่รับรองสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ (๑) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน (๒) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

ระดับการปฏิบัติ	หน่วยงาน
	(๓) หน่วยงานอื่นที่มีการกำหนดมาตรฐานสมรรถนะมาตรฐานอาชีพ หรือมาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นการเฉพาะ
หน่วยดำเนินการ (Operator)	<p>หน่วยงานหรือองค์กรที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาหรือการพัฒนาสมรรถนะบุคคล (Operator) ได้แก่</p> <p>๑) หน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สถานศึกษา สถาบัน การศึกษาในสังกัดหน่วยงานต่อไป</p> <p>(๑) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (๒) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)</p> <p>๒) หน่วยงานหรือองค์กรที่ทำหน้าที่รับรองสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ</p> <p>(๑) สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือหน่วยประเมินมาตรฐานอาชีพ ที่ได้รับการแต่งตั้งจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน</p>

๒. ระบบการศึกษา หลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา

๒.๑ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework : NQF) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๖๕) มติคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๐ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติพัฒนา (ฉบับปรับปรุง) ขึ้นภายใต้หลักการสำคัญ ดังนี้ ๑) สร้างความเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษากับสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการ ซึ่งกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกำหนดสมรรถนะแกนกลางและสมรรถนะอาชีพ และใช้สมรรถนะที่ได้รับการยอมรับร่วมกันดังกล่าวมาพัฒนาและกำหนดหลักสูตร รวมทั้งออกแบบระบบการเรียนการสอน พัฒนาผู้บริหาร คณาจารย์ ครู ผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ (ภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ธุรกิจและบริการ) และบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอนที่สนองตอบความต้องการของภาคการผลิตและบริการ ๒) พัฒนาระบบการทดสอบ วัดและประเมินความรู้ ทักษะ และเทียบโอนประสบการณ์ที่เปิดกว้าง ยืดหยุ่น หลากหลาย เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก และตลอดเวลา เป็นการยกระดับความรู้ ความสามารถ และคุณวุฒิทางการศึกษาของผู้ที่อยู่ในตลาดแรงงาน ๓) เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของสถาบันการศึกษา ในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อสนองตอบความต้องการของภาคการผลิตและบริการ ซึ่งจำเป็นต้องบริหารจัดการโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๓ ฝ่าย ทั้งฝ่ายสถาบันการศึกษาในฐานะผู้ผลิตกำลังคน ฝ่ายผู้ผลิตสินค้าและบริการในฐานะผู้ใช้ประโยชน์ และฝ่ายกำลังแรงงานที่เป็นผลผลิตจากหน่วยงานทางการศึกษา ๔) พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร คณาจารย์

ครูบุคลากรทางการศึกษา และผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดการเรียนการสอนรูปแบบที่หลากหลาย โดยเน้นสมรรถนะอาชีพ และทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและ ๕) สร้างความเข้มแข็งให้แก่สถานประกอบการในแต่ละกลุ่ม สาขาวิชา/วิชาชีพ รวมทั้งสถาบัน/องค์กรวิชาชีพในการให้การรับรองสมรรถนะแกนกลาง และสมรรถนะอาชีพ อันเป็นกลไกสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการพัฒนาาระบบการศึกษาตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ผ่านการกำหนดค่าตอบแทนที่สะท้อนศักยภาพ ความสามารถและสมรรถนะ ในการปฏิบัติงานแต่ละระดับคุณวุฒิภายใต้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ จึงเป็นกรอบแนวทางการเชื่อมโยงระบบคุณวุฒิของประเทศทุกระดับและประเภท ให้ยึดโยงกับระดับความสามารถของบุคคลที่เป็นผลลัพธ์ของการเรียนรู้ การศึกษา การฝึกอบรม และประสบการณ์จากกรอบคุณวุฒิทางการศึกษา ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานทางการศึกษา และกรอบมาตรฐานอาชีพ ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานด้านมาตรฐานอาชีพ/ฝีมือแรงงาน/วิชาชีพ และองค์กรต่าง ๆ ซึ่งต้องใช้กลไกของกรอบคุณวุฒิ แห่งชาติในการเชื่อมโยง เพื่อให้เกิดระบบการพัฒนากำลังคนระดับชาติ ที่เป็นเอกภาพ ดังแสดงในแผนภาพที่ ๑.๑

แผนภาพที่ ๑.๑ แสดงความเชื่อมโยงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ คุณวุฒิทางการศึกษา และมาตรฐานอาชีพของหน่วยงาน
ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๖๕)

วัตถุประสงค์ของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ๑) เพื่อเป็นกลไกการปฏิรูปการศึกษา ด้วยการเชื่อมโยงความต้องการกำลังคนเชิงคุณภาพของภาคการผลิตและบริการกับระบบคุณวุฒิทางการศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกอาชีพ โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา อันจะเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีความเป็นสากล โปร่งใส และเทียบเคียงได้กับนานาชาติ ๒) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา (Widening Education Participation) ที่จำเป็นต่อการสร้างศักยภาพกำลังคนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ๓) เพื่อสร้างความ

เชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิของต่างประเทศ อันจะเป็นกลไกสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันด้านกำลังคนของประเทศ เสริมสร้างความคล่องตัว และควมมีประสิทธิภาพในการเคลื่อนย้ายกำลังคน และนักเรียนนักศึกษาในภูมิภาค (Mobility of Manpower and Student) ๔) เพื่อยกระดับคุณค่าของผู้มีความสามารถหรือสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ที่ต้องการเพิ่มพูนคุณวุฒิการศึกษาด้วยระบบการเทียบโอน ประสบการณ์และความรู้ที่มีอยู่ก่อน (Recognition of Prior Learning: RPL) รวมทั้งการเชื่อมโยงเส้นทางการเรียนรู้และความก้าวหน้าในอาชีพที่หลากหลายของบุคคล

โครงสร้างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ กำหนดองค์ประกอบของคุณวุฒิ (Descriptors) ที่เป็นแกนกลางในการอ้างอิงจำนวน ๘ ระดับ บนฐานของผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ซึ่งประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และความสามารถในการประยุกต์ใช้ และความรับผิดชอบ (Application and Responsibility) ดังนี้

๑) ระดับคุณวุฒิ (Levels) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ได้กำหนดระดับความสามารถ หรือความสามารถในการปฏิบัติงานตามขอบเขตความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ และความรับผิดชอบซึ่งเชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่มีข้อกำหนด ขอบเขตที่แตกต่างกันตั้งแต่ระดับง่ายไปยาก จากระดับ ๑ - ๘ โดยมีลักษณะเป็นแกนกลางที่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับกำลังคนในแต่ละกลุ่มสาขาอาชีพ/วิชาชีพ

๒) ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ประกอบด้วย ๓ ด้าน ได้แก่ (๑) ความรู้ (Knowledge) ครอบคลุมในเรื่องความรู้เชิงวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี ข้อเท็จจริงต่าง ๆ (๒) ทักษะ (Skills) ครอบคลุม ทักษะด้านการคิดอย่างมีเหตุผล การหยั่งรู้ การคิดสร้างสรรค์ และการปฏิบัติ และ (๓) ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ (Application and Responsibility) ครอบคลุมความสามารถของบุคคลที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ และการใช้ความรู้ ทักษะทางสังคมในการทำงาน การพัฒนาวิชาชีพ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้านนี้ มีความแตกต่างกันไปในแต่ละระดับ ทั้งในด้านความซับซ้อน และความลึกของความรู้ความเข้าใจ ด้านวิชาการ และทักษะความสามารถที่ควรมีในแต่ละระดับการศึกษา เช่น ความสามารถในการบูรณาการความรู้ ความเป็นอิสระ และความคิดสร้างสรรค์ ทักษะในการประยุกต์ใช้ความรู้และการปฏิบัติงาน โดยคุณวุฒิในแต่ละระดับ มีองค์ประกอบที่ใช้อธิบายคุณวุฒิ (Descriptors) ตามมิติแต่ละด้าน

กลไกการเชื่อมโยงเติมเต็ม/เทียบเคียง (Connecting, Filling-up/Benchmarking Mechanism) การเชื่อมโยงและเทียบเคียงเข้าสู่กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ทั้งในส่วนของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษา และผู้ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอาชีพ ต้องมีกลไก/ระบบการเข้าสู่ระดับคุณวุฒิที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา เพื่อให้บุคคลที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาหรือมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ หรือสมรรถนะจากการปฏิบัติงานสามารถเทียบโอนหรือเติมเต็มอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อให้ได้รับการรับรองและยกระดับคุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

คุณวุฒิการศึกษา			กรอบคุณวุฒิ แห่งชาติ	มาตรฐานอาชีพ	
ขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา		กรอบคุณวุฒิ วิชาชีพ	มาตรฐานฝีมือ แรงงานแห่งชาติ
		ปริญญาเอก	ระดับ 8	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 8	มรช. 6
		ปริญญาโท	ระดับ 7	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 7	มรช. 5
		ปริญญาตรี	ระดับ 6	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 6	มรช. 4
	ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	อนุปริญญา	ระดับ 5	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 5	มรช. 3
			ระดับ 4	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 4	มรช. 2
ม.ปลาย + ทักษะอาชีพ	ประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.)		ระดับ 3	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 3	มรช. 1
ม.ปลาย			ระดับ 2	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 2	มชอ. 2
ม.ต้น			ระดับ 1	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 1	มชอ. 1

กลไกเชื่อมโยง/การเติมเต็ม เพื่อเทียบเคียง/เทียบโอนระหว่างคุณวุฒิศึกษากับมาตรฐานอาชีพ

- การทดสอบ วัด และประเมินผล
- การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการศึกษาในระบบ นอกกรอบ ตามอัธยาศัย
- การเทียบโอนประสบการณ์จากการทำงาน/การฝึกฝนและปฏิบัติงานจริงจากการทำงาน
- การสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank)

การศึกษาต่อเนื่อง/การศึกษาตลอดชีวิต

แผนภาพที่ ๑.๒ แสดงความเชื่อมโยงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ คุณวุฒิทางการศึกษา และมาตรฐานอาชีพ
ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๖๐)

๒.๒ มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๖๑) คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบ “มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑” เพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ของคนไทย เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ ตลอดจนเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีคุณธรรม จริยธรรม โดยมีจุดหมายร่วมกัน คือ อารงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก และเกิดค่านิยมร่วมกัน ดังนี้

ค่านิยมร่วม ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค

คุณธรรม ลักษณะนิสัยที่ดีและคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม เช่น ความมีวินัย ความขยัน ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

คุณลักษณะ	ระดับการศึกษา
<p>๑. ผู้เรียนรู้ (Learner Person) เพื่อสร้างงานและ คุณภาพชีวิตที่ดี</p>	<p>ปฐมวัย : มีพัฒนาการรอบด้านและสมดุล สนใจเรียนรู้ และกำกับ ตัวเองให้ทำสิ่งต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามช่วงวัยได้สำเร็จ เพื่อสร้างงานและ ประถมศึกษา : รักและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ชอบการอ่าน คุณภาพชีวิตที่ดีมีความรู้พื้นฐาน ทักษะและสมรรถนะทางภาษา การคำนวณ มีเหตุผล มีนิสัย และสุขภาพที่ดี มีสุนทรียภาพในความงามรอบตัว</p> <p>มัธยมศึกษาตอนต้น : รู้จักตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมาย และทักษะ การเรียนรู้ บริหารจัดการตนเองเป็น มีทักษะชีวิต มีความรู้ ความรอบรู้ และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการสร้างสุขภาวะการศึกษาต่อหรือการทำงานที่เหมาะสมกับช่วงวัย</p>
<p>๒. ผู้ร่วมสร้างสรรค์ นวัตกรรม (Innovative Co-creator) เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน</p>	<p>ปฐมวัย : มีพัฒนาการรอบด้านและสมดุล สนใจเรียนรู้และกำกับ ตัวเอง ให้ทำสิ่งต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามช่วงวัยได้สำเร็จ</p> <p>ประถมศึกษา : รับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรู้ ทักษะและสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ ภาษาอังกฤษ การสื่อสาร และ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ</p> <p>มัธยมศึกษาตอนต้น : ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการสื่อสาร มีความรอบรู้ทางข้อมูลสารสนเทศ และทางดิจิทัลเพื่อแก้ปัญหา มีการคิดอย่างมี วิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถ นำความคิดสู่การสร้างผลงานในลักษณะต่าง ๆ</p>
<p>๓. พลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen) เพื่อสันติสุข</p>	<p>ปฐมวัย : มีพัฒนาการรอบด้านและสมดุล สนใจเรียนรู้ และกำกับ (Active Citizen) ตัวเองให้ทำสิ่งต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามช่วงวัยได้สำเร็จ</p> <p>เพื่อสันติสุข ประถมศึกษา : เชื่อมั่นในความถูกต้อง ความยุติธรรม มีจิต ประชาธิปไตย มีสำนึก และ ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และ พลเมือง อาเซียน</p> <p>มัธยมศึกษาตอนต้น : เชื่อมั่นในความเท่าเทียม เป็นธรรมทางสังคม มีจิตอาสา มีความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น ในการร่วมสร้างสังคมไทย และโลกที่ยั่งยืน มีความซื่อสัตย์ในการทำงานเพื่อส่วนรวม</p>

ทั้งนี้หน่วยงานต้นสังกัดแต่ละแห่งอาจมีการปรับเปลี่ยนผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ให้เหมาะสมตามช่วงวัยและระดับการศึกษาของผู้เรียน แต่ต้องต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน และในทางปฏิบัติหน่วยงานควรจัดทำตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงปัจจัยป้อน กระบวนการ วิธีการ หรือมาตรการที่เป็นรูปธรรมตามบริบทของระดับชั้น สถานศึกษา หรือข้อมูลสารสนเทศอื่นที่แสดงถึงผลสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

๒.๓ หลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา

๒.๓.๑ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๖๖)

วิสัยทัศน์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญดังนี้

- ๑) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
- ๒) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
- ๓) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- ๔) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
- ๕) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ๖) เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

จุดหมาย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- ๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
- ๓) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

๔) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๕) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อมมีจิตสำนึกที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ได้แก่ ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒) ซื่อสัตย์สุจริต ๓) มีวินัย ๔) ใฝ่เรียนรู้ ๕) อยู่อย่างพอเพียง ๖) มุ่งมั่นในการทำงาน ๗) รักความเป็นไทย และ ๘) มีจิตสาธารณะ

สมรรถนะของผู้เรียน ประกอบด้วย ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี

มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ภาษาไทย ได้แก่ การอ่าน เขียน ฟัง ดู พูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดี และวรรณกรรม

๒) คณิตศาสตร์ ได้แก่ จำนวน และการดำเนินการการวัด เลขาคณิต พีชคณิต การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น ทักษะ และกระบวนการทางคณิตศาสตร์

๓) วิทยาศาสตร์ ได้แก่ สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม สารและสมบัติของสาร แรงและการเคลื่อนที่ พลังงาน กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์และ อวกาศ ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้แก่ ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม หน้าที่ พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์

๕) สุขศึกษา และพลศึกษา ได้แก่ การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ ชีวิตและครอบครัว การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล การสร้างเสริม สุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค

๖) ศิลปะ ได้แก่ ทักษะศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์

๗) การงานอาชีพและเทคโนโลยี ได้แก่ การดำรงชีวิตและครอบครัว การออกแบบ และเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การอาชีพ

๘) ภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษาและการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษา กับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

แผนภาพที่ ๑.๓ แสดงองค์ความรู้ ทักษะสำคัญ และคุณลักษณะหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๖๖)

กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์

ตารางที่ ๑.๑ แสดงกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน (คาบ)										
	ระดับประถมศึกษา						ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย	
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3	ม.4-ม.6	
กลุ่มสาระการเรียนรู้											
ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160	120 3 นก.	120 3 นก.	120 3 นก.	240 6 นก.	
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160	120 3 นก.	120 3 นก.	120 3 นก.	240 6 นก.	
วิทยาศาสตร์	80	80	80	80	80	80	120 3 นก.	120 3 นก.	120 3 นก.	240 6 นก.	
สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม	120	120	120	120	120	120	160 4 นก.	160 4 นก.	160 4 นก.	320 8 นก.	
ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40	40 3 นก.	40 3 นก.	40 3 นก.	80 6 นก.	
ศาสนา ศิลปกรรม และจริยธรรม หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ในสังคม	80	80	80	80	80	80	120 3 นก.	120 3 นก.	120 3 นก.	240 6 นก.	
เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา	80	80	80	80	80	80	80 2 นก.	80 2 นก.	80 2 นก.	120 3 นก.	
ศิลปะ	80	80	80	80	80	80	80 2 นก.	80 2 นก.	80 2 นก.	120 3 นก.	

ตารางที่ ๑.๑ แสดงกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่ม (ต่อ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน (คาบ)									
	ระดับประถมศึกษา						ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3	ม.4-ม.6
การทำงานพื้นฐานและ เทคโนโลยี	40	40	40	80	80	80	120 3 นก.	120 3 นก.	120 3 นก.	240 3 นก.
ภาษาต่างประเทศ	40	40	40	80	80	80	120 3 นก.	120 3 นก.	120 3 นก.	240 6 นก.
รวมเวลาเรียนพื้นฐาน	840	840	840	840	840	840	880 22 นก.	880 22 นก.	880 22 นก.	1,640 41 นก.
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120	120	120	120	360
รายวิชา/กิจกรรม ที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติม ตามความพร้อม และจุดเน้น	ปีละไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง						ปีละไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง			ไม่น้อยกว่า 1,600 ชั่วโมง
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า 1,000 ชั่วโมง ต่อปี						ไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง ต่อปี			รวม 3 ปี ไม่น้อยกว่า 3,600 ชั่วโมง

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งระบุการจัดเวลาเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาสามารถจัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และบริบทของสถานศึกษาโดยการกำหนดเวลาเรียนในแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ระดับประถมศึกษา : กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่ม มีเวลาเรียนรวม ๘๔๐ ชั่วโมงต่อปี กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๑๒๐ ชั่วโมงต่อปี และรายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้นไม่น้อยกว่า ๔๐ ชั่วโมงต่อปี รวมไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ชั่วโมงต่อปี

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่ม มีเวลาเรียนรวม ๘๘๐ ชั่วโมงต่อปี (๒๒ หน่วยกิต) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๑๒๐ ชั่วโมงต่อปี และรายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้นปีละไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี รวมไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่ม มีเวลาเรียนรวม ๓ ปี จำนวน ๑,๖๔๐ ชั่วโมง (๔๑ หน่วยกิต) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๓๖๐ ชั่วโมง และรายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้นปีละไม่น้อยกว่า ๑,๖๐๐ ชั่วโมง (๔๐ หน่วยกิต) รวม ๓ ปี ไม่น้อยกว่า ๓,๖๐๐ ชั่วโมง

ตารางที่ ๑.๒ แนวทางการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร สำหรับสถานศึกษา

โครงสร้างเวลาเรียน

หลักสูตรโรงเรียน..... พุทธศักราชกำหนดโครงสร้าง ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน								
	ระดับประถมศึกษา						ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		
	ป. ๑	ป. ๒	ป. ๓	ป. ๔	ป. ๕	ป. ๖	ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓
● กลุ่มสาระการเรียนรู้									
ภาษาไทย	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
คณิตศาสตร์	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๘๐	๘๐	๘๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
<ul style="list-style-type: none"> ● วิทยาศาสตร์ ● วิทยาการคำนวณ ● การออกแบบและเทคโนโลยี 	๘๐	๘๐	๘๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๘๐	๘๐	๘๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
<ul style="list-style-type: none"> ● ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ● หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ● ภูมิศาสตร์ ● เศรษฐศาสตร์ ● ประวัติศาสตร์ 	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
สุขศึกษาและพลศึกษา	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐
ศิลปะ	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐
การงานอาชีพ	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
ภาษาต่างประเทศ	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๘๐	๘๐	๘๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๘๐	๘๘๐	๘๘๐
● รายวิชาเพิ่มเติม									
* พื้นฐานสู่อาชีพ (นักเรียนต้องเลือก ภาคเรียนละ ๔๐ ชั่วโมง)	-	-	-	-	-	-	-	-	๒๐
	-	-	-	-	-	-	-	-	๒๐
	-	-	-	-	-	-	-	-	๒๐
	-	-	-	-	-	-	-	-	๒๐
คณิตศาสตร์เพิ่มเติม	-	-	-	-	-	-	๔๐	๔๐	-
การออกแบบและเทคโนโลยีเพิ่มเติม	-	-	-	-	-	-	๔๐	๔๐	๔๐
ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	-
หน้าที่พลเมือง	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
การป้องกันการทุจริต	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
รวมเวลาเรียน (เพิ่มเติม)	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐
กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	บูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้								
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน									
● กิจกรรมแนะแนว	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
● ลูกเสือ-เนตรนารี	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
● ชุมนุม	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
● กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	๑,๐๘๐	๑,๐๘๐	๑,๐๘๐	๑,๐๘๐	๑,๐๘๐	๑,๐๘๐	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐

ในปีการศึกษา ๒๕๖๒ จำนวนชั่วโมงที่จัดให้นักเรียน ในระดับชั้น ป.๑-ป.๓ เรียนทั้งปีเท่ากับ ๑,๐๘๐ ชั่วโมง ระดับชั้นป.๔-ป.๖ เท่ากับ ๑,๐๘๐ ชั่วโมง และระดับชั้น ม.๑-ม.๓ มีเวลาเรียนทั้งปีเท่ากับ ๑,๒๐๐ ชั่วโมง แผนการเรียนรู้/จุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษคือกลุ่มสาระการเรียนรู้ทักษะ

ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ คิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์คิดสร้างสรรค์ที่ดีมีประโยชน์มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ใฝ่เรียนโดยจัด การเรียนการสอนและ วัตถุประสงค์เป็นรายปี

ตารางที่ ๑.๓ ตารางแสดงรายวิชาทักษะอาชีพที่กำหนดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม

* รายวิชาพื้นฐานสู่อาชีพ (นักเรียนต้องเลือก ภาคเรียนละ 40 ชั่วโมง) มีรายละเอียดดังนี้

ภาคเรียนที่ 1	เวลาเรียน	
	หน่วยกิต	ช.ม./ภาค
รายวิชาเพิ่มเติม		100
ง23201 งานจักรยานยนต์	1	40
ง23202 เขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น	0.5	20
ง23203 งานเชื่อมและโลหะแผ่นเบื้องต้น	0.5	20
ง23204 เครื่องมือวัดไฟฟ้า	0.5	20
ง23205 พื้นฐานงานปูน	0.5	20
ง23206 การบัญชีเบื้องต้น	0.5	20
ง23207 การขายเบื้องต้น	0.5	20
ง23208 การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	0.5	20
ง23209 การบริการและปฐมพยาบาลเบื้องต้น	0.5	20
ง23210 ระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์	0.5	20

ภาคเรียนที่ 2	เวลาเรียน	
	หน่วยกิต	ช.ม./ภาค
รายวิชาเพิ่มเติม		100
ง23211 งานเครื่องมือกลเบื้องต้น	0.5	20
ง23212 เชื่อมอาร์กด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์	0.5	20
ง23213 งานซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า	0.5	20
ง23214 การสำรวจเบื้องต้น	0.5	20
ง23215 การบัญชีธุรกิจซื้อขายสินค้า 1	0.5	20
ง23216 การขายออนไลน์	0.5	20
ง23217 เครื่องดื่มและการผสมเครื่องดื่ม	0.5	20
ง23216 เครื่องมือและอุปกรณ์ในสถานพยาบาล	0.5	20
ง23219 คอมพิวเตอร์และการบำรุงรักษา	0.5	20

* หมายถึง รายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเป็นพื้นฐานสู่อาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และส่งเสริมการประกอบ อาชีพ สถานศึกษาจัดเป็นชุดรายวิชาให้เรียน (Block Courses)

รายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเป็นพื้นฐานสู่อาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และส่งเสริมการประกอบ อาชีพ สถานศึกษาจัดเป็นชุดรายวิชาให้เรียน (ผู้เรียนสามารถ Shopping เลือกเรียนตามรายวิชาที่ถนัด)

๒.๓.๒ หลักสูตรอาชีวศึกษา

๒.๓.๒.๑ **ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)** คณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ (ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๓๐ ง) (คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, ๒๕๖๒) เพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพ และเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังนี้

คุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย ๔ ด้าน คือ

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะ และมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

๒) ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ในหลักการทั่วไปของงานอาชีพเฉพาะและการวิเคราะห์เบื้องต้น รวมทั้งมีความรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถใช้ในการสื่อสารเบื้องต้นได้

๓) ด้านทักษะ ได้แก่ ทักษะการเลือกและประยุกต์ใช้วิธีการ เครื่องมือ และวัสดุขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา และทักษะด้านสุขภาวะและความปลอดภัย

๔) ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ได้แก่ สามารถปฏิบัติงานตามแบบแผน ปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ซับซ้อน ให้คำแนะนำพื้นฐานที่ต้องใช้การตัดสินใจ วางแผนและแก้ไขปัญหาโดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมในบางเรื่อง ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการแก้ปัญหา และการปฏิบัติงานในบริบทใหม่ รวมทั้งรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

วัตถุประสงค์ของการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพและยกระดับการศึกษาวิชาชีพของบุคคลให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ โดยเน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนระดับฝีมือ รวมทั้งคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ชุมชน สังคม และสามารถประกอบอาชีพอิสระได้

การจัดการศึกษาในระบบและระบบทวิภาค ให้ใช้ระบบทวิภาค โดยกำหนดให้ ๑ ปีการศึกษาแบ่งเป็น ๒ ภาคเรียน และใน ๑ ภาคเรียน มีระยะเวลาจัดการศึกษารวมการวัดผล ๑๘ สัปดาห์ สำหรับการจัดการศึกษาในรูปแบบอื่น สถาบันการอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาจะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นให้ชัดเจน ประกอบด้วย การแบ่งภาคเรียน ระยะเวลาการศึกษาในแต่ละภาคเรียน การคิดหน่วยกิตรายวิชา รวมทั้งการเทียบเคียงหน่วยกิตระบบดังกล่าวกับระบบทวิภาคี

การคิดหน่วยกิต ๑) รายวิชาทฤษฎีที่ใช้เวลาในการบรรยายหรืออภิปราย ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ ๑๘ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ๒) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการทดลองหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ ๓๖ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผลมีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ๓) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม ๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ๔) การฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคี ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๕) การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพในสถานประกอบการ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต และ ๖) การทำโครงงานพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมระหว่าง ๑๐๐ - ๑๑๐ หน่วยกิต ใช้ระยะเวลาการศึกษา ๖ ภาคเรียน ทั้งนี้ ให้เรียนได้ไม่เกิน ๑๒ ภาคเรียน สำหรับการลงทะเบียนเรียนแบบเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๖ ภาคเรียน สำหรับการลงทะเบียนเรียนแบบไม่เต็มเวลา กรณีหลักสูตรสาขาวิชาที่มีความจำเป็นต้องกำหนดจำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษาเกินกว่าที่กำหนดให้นำเสนอขออนุมัติต่อคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นกรณีไป

โครงสร้างหลักสูตร

๑) หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง ประกอบด้วยกลุ่มวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ ในการปรับตัวและดำเนินชีวิตในสังคมสมัยใหม่ เห็นคุณค่าของตนเองและการพัฒนาตน มีความใฝ่รู้ แสวงหาและพัฒนาความรู้ใหม่ มีความสามารถในการใช้เหตุผล การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการจัดการ มีทักษะในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคุณธรรม จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ รวมถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมไม่น้อยกว่า ๒๑ หน่วยกิต การจัดวิชาในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง สามารถทำได้ในลักษณะเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการให้ครอบคลุมกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง

๒) หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ประกอบด้วยกลุ่มวิชาที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะวิชาชีพ มีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ วางแผน ดำเนินการ ตรวจสอบ แก้ปัญหา บูรณาการ ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและความปลอดภัยเพื่อประยุกต์สู่อาชีพ รวมไม่น้อยกว่า ๖๙ หน่วยกิต ประกอบด้วย ๕ กลุ่ม ดังนี้

(ก) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า ๑๙ หน่วยกิต

(ข) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

(ค) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต

(ง) ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ จำนวน ๔ หน่วยกิต

(จ) โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ จำนวน ๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ ในการกำหนดให้เป็นสาขาวิชาใด ต้องมีจำนวนหน่วยกิตของกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐานและกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะในสาขาวิชานั้น รวมกันไม่น้อยกว่า ๓๕ หน่วยกิต

๓) หมวดวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วยรายวิชาจากหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลางหรือ หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ เพื่อการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ รวมไม่น้อยกว่า ๑๐ หน่วยกิต

๔) กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นส่วนที่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะแกนกลางหรือสมรรถนะวิชาชีพ ผู้เรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมงทุกภาคเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรนี้ ไม่นับหน่วยกิต

การจัดอัตราส่วนของเวลาการเรียนรู้ภาคทฤษฎีต่อภาคปฏิบัติ ในหมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ประมาณ ๒๐ ต่อ ๘๐ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละสาขาวิชา

การยกเว้นการเรียนรายวิชา ในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี สามารถทำได้โดยการเทียบโอนผลการเรียน หรือโดยการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หน่วยกิตตามหลักสูตร ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนด

คุณสมบัติผู้เรียน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า

คุณสมบัติผู้สอน เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณวุฒิการศึกษา มีความรู้ ความสามารถ ที่ตรงหรือเหมาะสมกับวิชาที่สอน

การพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

๑) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันที่มีความร่วมมือในการจัดการศึกษากับสถานประกอบการ สามารถจัดได้ใน ๒ ลักษณะ ได้แก่ การฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคี และการฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพในการศึกษาในระบบ ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

๒) สถานศึกษาต้องจัดเตรียมความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในแต่ละลักษณะการผลิต และการพัฒนาผู้เรียน

๓) สถานศึกษาต้องกำหนดวิธีการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะให้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียน และระดับคุณวุฒิของแต่ละประเภทวิชา และสาขาวิชา

๔) สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียนจัดทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน

๕) สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมสมรรถนะแกนกลางและสมรรถนะวิชาชีพ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัย ปลูกฝังจิตสำนึกและจิตอาสา เสริมสร้างการเป็นพลเมืองไทยและพลโลกในด้านการรักชาติ เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริม การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทุนบำรุงศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ ส่งเสริมการดำรงตน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มในการบริการ วิชาการ วิชาชีพหรือทำประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

๖) สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนได้รับการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

๗) การจัดการศึกษา การประเมินผลการเรียน และการสำเร็จการศึกษา

(ก) การจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(ข) การสำเร็จการศึกษา ต้องได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน และผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

๘) การประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษา กำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่เปิดสอน โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๔ ด้าน คือ

(ก) หลักสูตรที่ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ

(ข) ครู ทรัพยากรและการสนับสนุน

(ค) วิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

(ง) ผู้สำเร็จการศึกษา คู่

เงื่อนไขการพัฒนาปรับปรุง อนุมัติ และประกาศใช้หลักสูตร

๑) การพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๒) การอนุมัติหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๓) การประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

๔) ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้จัดทำเป็นระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๕) ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขึ้นทะเบียนหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการอนุมัติและประกาศใช้

๖) สถานศึกษาสามารถพัฒนาหรือปรับปรุงรายวิชาหรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติมได้ตามเงื่อนไขของหลักสูตร โดยต้องรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ

๗) ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษา จัดให้มีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงหลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยทุก ๕ ปี

๓. มาตรฐานกำกับการปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิต

ระดับการศึกษา

มาตรฐานกำกับการปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

๓.๑ มาตรฐานกำกับการปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ในภาพรวมเฉพาะที่มีผลบังคับใช้

๓.๑.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา ฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๖ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๖) ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญาสามารถดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยการเชื่อมโยงผลการเรียนระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งผลการเรียนรู้ออกนอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาต่อเนื่องในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งในสถานศึกษา จึงกำหนดหลักการและแนวทางในการเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา ดังนี้

๑) หลักการเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้

(๑) ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษา โดยดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนในรูปคณะกรรมการ

(๒) คำนึงถึงหลักความยุติธรรม โปร่งใส และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ

(๓) การเทียบโอนผลการเรียนให้พิจารณาจากเอกสาร หลักฐานการศึกษา หรือหลักฐานอื่น หรือประเมินจากความรู้ความสามารถ ทักษะ หรือประสบการณ์ของผู้เรียน ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ซับซ้อน ทั้งนี้ให้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้เทียบโอนผลการเรียนเป็นสำคัญ

(๔) พิจารณาเทียบโอนผลการเรียนเพื่อการศึกษาต่อ โดยพิจารณารูปแบบการศึกษา และหลักสูตรที่อยู่ในระดับเดียวกัน

๒) แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้

(๑) การเทียบโอนผลการเรียนให้พิจารณาจากรูปแบบการจัดการศึกษา ลักษณะการจัดหลักสูตร และสาระการเรียนรู้ซึ่งมีความแตกต่างหลากหลาย โดยเทียบเคียงกับหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่รับเทียบโอน

(๒) ช่วงเวลาในการเทียบโอนผลการเรียน ดำเนินการได้ ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ การเทียบโอนผลการเรียนที่เกิดขึ้นจากสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้แก่การย้ายสถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตร การละทิ้งการศึกษาและขอกลับเข้าศึกษาต่อ การศึกษาจากต่างประเทศ และขอเทียบโอนเข้าศึกษาต่อในประเทศ ให้ดำเนินการในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนแรกหรือต้นภาคเรียนแรกที่สถานศึกษารับผู้ขอเทียบโอนเป็นนักเรียน/นักศึกษา เพื่อการวางแผนการเรียน ทั้งนี้สถานศึกษาควรดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ภาคเรียน ถ้ามีเหตุจำเป็นผู้ขอเทียบโอนไม่สามารถขอเทียบโอนได้ภายในเวลาที่กำหนดให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา

กรณีที่ ๒ การเทียบโอนความรู้ทักษะ หรือประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ สถาบันทางศาสนา สถาบันฝึกอบรมวิชาชีพ บ้านเรียน (Home school) ฯลฯ ให้ดำเนินการต้นภาคเรียนหรือก่อนภาคเรียน โดยสถานศึกษาที่รับเทียบโอนกำหนดรายวิชา/หมวดวิชา จำนวนหน่วยกิต/หน่วยการเรียนรู้ที่จะรับเทียบโอนตามความเหมาะสม รวมทั้งกรณีของผู้กำลังเรียนและประสงค์จะไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าสถานศึกษา

(๓) การกำหนดอายุของผลการเรียนที่ขอเทียบโอน ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่รับเทียบโอนโดยพิจารณาบนพื้นฐานของธรรมชาติวิชา ความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน

(๔) การพิจารณาใหม่ผลการเรียนในรายวิชา/หมวดวิชา ที่ได้จากการเทียบโอนผลการเรียนตามหลักฐานเดิมที่ปรากฏหรือใหม่ผลการเรียนใหม่ที่ได้จากการประเมินด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย

(๕) นักเรียน/นักศึกษาที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษาต่อเนื่องในสถานศึกษาที่รับเทียบโอน อย่างน้อย ๑ ภาคเรียน

(๖) การจบหลักสูตรของผู้ขอเทียบโอน การให้หน่วยกิต/หน่วยการเรียนรู้ให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตรของสถานศึกษาที่รับเทียบโอนกำหนด

(๗) การเทียบโอนผลการเรียนสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเยาวชน/วัฒนธรรมในต่างประเทศเป็นเวลา ๑ ปีการศึกษา ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางการเทียบชั้นการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกำหนดไว้แล้ว

(๘) การเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีระเบียบ/คำสั่งกำหนดไว้แล้ว คู่มือการดำเนินงาน

(๙) สถานศึกษาเป็นผู้จัดทำเอกสาร/หลักฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเทียบโอนผลการเรียนโดยบันทึกผลการเทียบโอนไว้เป็นหลักฐาน และออกใบแจ้งผลการเทียบโอนให้แก่ผู้ยื่นความจำนงและจัดเก็บเอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเทียบโอน พร้อมทั้งจัดทำทะเบียนผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนไว้เพื่อการอ้างอิง สถานศึกษาสามารถบันทึกข้อมูล การเทียบโอนไว้ในของหมายเหตุโดยไม่ต้องกรอกผลการเรียนเดิมในทะเบียนแสดงผลการเรียน และแนบเอกสารแสดงผลการเรียนจากแหล่งเรียนรู้อื่นที่นำมาขอเทียบโอนไว้ด้วยกัน (ภายหลังมีการเปลี่ยนแปลงตามประกาศ ฉบับที่ ๓)

(๑๐) ผู้ที่ประสงค์จะขอเทียบโอนผลการเรียนจะต้องสมัครเขาเป็นนักเรียน/นักศึกษาของสถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียน

๓.๑.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๓) ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เปลี่ยนแปลงในรายละเอียดโดยให้สถานศึกษาเป็นผู้จัดทำหลักฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเทียบโอนผลการเรียน โดยบันทึกผลการเทียบโอนผลการเรียนเป็นหลักฐาน และออกใบแจ้งผลการเทียบโอนผลการเรียนให้แก่ผู้ยื่นความจำนง และจัดเก็บหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเทียบโอนผลการเรียน พร้อมทั้งจัดทำทะเบียนผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนไว้เพื่อการอ้างอิง ทั้งนี้ให้สถานศึกษาบันทึกผลการเทียบโอนผลการเรียนไว้ในทะเบียนแสดงผลการเรียน และบันทึกข้อมูลที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนไว้ในของหมายเหตุ โดยแนบทะเบียนแสดงผลการเรียนเดิมไว้กับทะเบียนผลการเรียนต้นฉบับของสถานศึกษาที่รับโอน

๓.๑.๓ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ (ราชกิจจานุเบกษา ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๑ เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๑๐๖ ง)

๑) คุณสมบัติของผู้ขอเทียบระดับการศึกษา ดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย หรือเป็นบุคคลที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย
- (๒) มีพื้นความรู้ในระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าระดับที่ประสงค์จะขอเทียบระดับการศึกษาหนึ่งระดับยกเว้นการขอเทียบระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา
- (๓) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ ในเขตบริการการเทียบระดับการศึกษาของสถานศึกษา
- (๔) ไม่เป็นนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบ หรือการศึกษานอกระบบที่แบ่งระดับเช่นเดียวกับการศึกษาในระบบ

๒) แนวทางการดำเนินการเทียบระดับการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

- (๑) การเทียบระดับการศึกษา ให้คำนึงถึงความสะดวกของผู้ขอเทียบระดับการศึกษา และความพร้อมของสถานศึกษาเป็นสำคัญ
- (๒) จะต้องประกาศกำหนดให้ผู้ขอเทียบระดับการศึกษายื่นคำร้องขอเทียบระดับการศึกษาและดำเนินการเทียบระดับการศึกษาเป็นการทั่วไป ไม่น้อยกว่าการศึกษาละหนึ่งครั้ง
- (๓) ผู้ที่ประสงค์จะเทียบระดับการศึกษาให้ยื่นคำร้องขอเทียบระดับการศึกษา ที่สถานศึกษาซึ่งตนมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำตามวัน เวลา ที่สถานศึกษากำหนด พร้อมทั้ง

หลักฐานการมีคุณสมบัติที่จะขอเทียบระดับการศึกษา และอาจมีหลักฐานที่แสดงความรู้ทักษะ และประสบการณ์จากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพหรือการทำงาน ตามที่สถานศึกษา กำหนด

(๔) ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา จำนวนไม่เกินห้าคน ทั้งนี้ต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในสาขาวิชาของการศึกษาระดับนั้น จำนวนไม่น้อยกว่าสามคน และผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านวัดผลและประเมินผลจำนวนหนึ่งคน ดำเนินการประเมินเทียบระดับการศึกษา คณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาของสถานศึกษา อาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการ มอบหมาย ให้หน่วยงานต้นสังกัดจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษา เพื่อใช้สำหรับประเมินเทียบ การศึกษาที่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร จัดทำหลักเกณฑ์วิธีการ กรอบและเครื่องมือประเมินเทียบ ระดับการศึกษา ให้สถานศึกษาจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษา เพื่อใช้สำหรับการประเมินเทียบ ระดับการศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และหลักสูตรของสถานศึกษาเพิ่มเติม รวมทั้งจัดทำเครื่องมือประเมิน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติม

(๕) การประเมินเทียบระดับการศึกษา ให้ประเมินมวลประสบการณ์และความรู้ที่เป็นองค์รวมของบุคคลใหญ่ครอบคลุมคุณลักษณะที่สำคัญ ทั้งด้านความรู้ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษา ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร

(๖) ผู้ขอเทียบระดับการศึกษาจะต้องได้รับการประเมินผ่านมาตรฐานการ เรียนรู้ระดับการศึกษาที่กำหนด จึงจะถือว่าผ่านการประเมินเทียบระดับการศึกษา ผู้ขอเทียบระดับการศึกษาที่ ไม่ผ่านการประเมินตามวรรคแรก สามารถเก็บสะสมผลการประเมินในส่วนที่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ระดับ การศึกษาไว้ได้แต่ต้องเข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษาให้ผ่านครบมาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษา ตามที่กำหนดภายใน ๕ ปับแต่วันที่อนุมัติผลตามคำร้องขอเทียบระดับการศึกษาครั้งแรก

(๗) ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้พิจารณาอนุมัติผลการเทียบ ระดับการศึกษา

(๘) ให้สถานศึกษาจัดทำหลักฐานแสดงผลการประเมินเทียบระดับ การศึกษาเก็บไว้เป็นหลักฐานที่สถานศึกษาหนึ่งฉบับ และมอบให้ผู้ขอเทียบระดับการศึกษาหนึ่งฉบับ นอกจากนี้ หลักฐานแสดงผลการประเมินเทียบระดับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานผู้ผ่านการเทียบ ระดับการศึกษาจัดส่งให้หน่วยงานที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนดหนึ่งฉบับ และเก็บไว้เป็นหลักฐานที่ สถานศึกษาหนึ่งฉบับ หลักฐานแสดงผลการประเมินเทียบระดับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง และรายงานผู้ผ่าน การเทียบระดับการศึกษา การเปลี่ยนแปลง แก้ไข เพิ่มเติมแบบ ให้จัดทำโดยประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

(๙) การออกประกาศนียบัตร ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่า ด้วยการออกประกาศนียบัตร

(๑๐) ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา กำกับ ดูแล และตรวจสอบการ ดำเนินการเทียบระดับการศึกษาให้ได้มาตรฐาน เป็นธรรม และกำหนดหลักเกณฑ์แนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับ การจัดการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด

(๑๑) ให้สถานศึกษา เรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมการเทียบระดับการศึกษา
ไปตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

(๑๒) ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้เป็นหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่จัดทำนโยบาย
แผนพัฒนาการดำเนินงานการเทียบระดับการศึกษาและประสานงานการเทียบระดับการศึกษา

๓.๒ มาตรฐานกำกับกรปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิตในการจัดการศึกษาแต่ละระดับ

๓.๒.๑ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบ
โอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา ฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๖
และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษา
ระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังรายละเอียดในข้อ ๓.๑.๑ และ ๓.๑.๒

๓.๒.๒ ระดับอาชีวศึกษา

๓.๒.๒.๑ ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ
ในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, ๒๕๖๐ก)
ประกาศ ณ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และ
ประสบการณ์รายวิชาเพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์
รายวิชาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมีคุณภาพได้มาตรฐาน เป็นที่
ยอมรับของสังคม ชุมชน และตลาดแรงงาน ดังมีรายละเอียด ดังนี้

๑) หลักเกณฑ์ในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา

(๑) หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัตินี้ให้ใช้กับสถานศึกษาที่จัด
การศึกษาและผู้เรียนที่เข้าศึกษาเพื่อขอรับคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

(๒) การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา สามารถ
ดำเนินการได้ทุกรายวิชาในทุกหมวดวิชา โดยจำนวนหน่วยกิตที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ให้เป็นไป
ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียน
ของหลักสูตรในแต่ละระดับ

(๓) การขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาเพื่อนับ
จำนวนหน่วยกิตจะต้องเป็นความสมัครใจของผู้เรียน โดยต้องมีหลักฐานที่เชื่อถือได้มาแสดงต่อสถานศึกษา
ว่าเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถ มีประสบการณ์ที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่ขอเทียบโอน
ตามเกณฑ์ดังนี้

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องตรงหรือสอดคล้องไม่ต่ำกว่า
ร้อยละ ๖๐

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องตรงหรือสอดคล้องไม่ต่ำ
กว่าร้อยละ ๗๕

(๔) ให้สถานศึกษาดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์
ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยคณะกรรมการ ๒ ชุด

(๕) ให้คณะกรรมการสถานศึกษา เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบผลการตรวจสอบเพื่อรับรองการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชาของผู้เรียน ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชาเสนอคู่มือการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ๗๘

(๖) ให้หัวหน้าสถานศึกษา เป็นผู้อนุมัติการประเมินความรู้และประสบการณ์รายวิชาโดยให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการประเมินตามที่ กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของหลักสูตรในแต่ละระดับ

(๗) ผู้เรียนที่มีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ (๓) ผู้เรียนจะขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชานั้นใหม่ในภาคเรียนต่อไปก็ได้ หรือจะขอลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นก็ได้

(๘) ให้หน่วยงานต้นสังกัดกำกับดูแลสถานศึกษาให้ดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาให้แก่ผู้เรียนตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัตินี้โดยเคร่งครัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดมีอำนาจออกระเบียบหรือข้อบังคับในการดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาได้ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัตินี้

๒) แนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา

ขั้นตอนที่ ๑ ให้สถานศึกษาแต่งตั้ง “คณะกรรมการตรวจสอบการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชา” ของรายวิชาที่ผู้เรียนขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ จำนวน ๓ คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการวิทยาลัยที่รับผิดชอบด้านวิชาการ หรือหัวหน้างานที่รับผิดชอบด้านหลักสูตร เป็นประธานกรรมการ หัวหน้าแผนกวิชาหรือหัวหน้าคณะวิชาที่รับผิดชอบรายวิชานั้นเป็นกรรมการ และครูประจำรายวิชาเป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานและสัมภาษณ์ผู้เรียนเพื่อรับรองการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชา จากกรณีใดกรณีหนึ่งหรือหลายกรณีต่อไปนี้

(๑) ได้เคยเรียนรายวิชาที่ขอเทียบโอนโดยไม่นับหน่วยกิตมารวมเพื่อการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและมีผลการประเมินผ่าน โดยมีหลักฐานจากสถานศึกษาที่เรียนรายวิชานั้น

(๒) ได้เรียนรายวิชาหรือกลุ่มวิชาจากหลักสูตรอื่นที่ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรของรายวิชาที่ขอเทียบโอน โดยมีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกัน โดยมีหลักฐานจากสถานศึกษาที่เรียนรายวิชาหรือกลุ่มวิชานั้นตามเกณฑ์ดังนี้

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องมีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องมีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕

(๓) ได้ฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หรือฝึกอาชีพตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน หรือฝึกอบรมตามมาตรฐานอาชีพ หรือฝึกอาชีพต่าง ๆ ตามที่สถานศึกษา หน่วยงานของรัฐได้จัดขึ้นจำนวนหนึ่งหลักสูตรหรือหลายหลักสูตรรวมกัน โดยมีหลักฐานจากสถานศึกษา หน่วยงานของรัฐที่จัดการฝึกอบรมที่แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่ขอเทียบโอนตามเกณฑ์ ดังนี้

ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องตรงหรือสอดคล้องไม่

สอดคล้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องตรงหรือ

(๔) ได้ฝึกงาน โดยมีหลักฐานจากสถานประกอบการ หน่วยงานที่เป็นสถานที่ฝึกงานที่แสดงว่ามีจำนวนชั่วโมงการฝึกงานไม่น้อยกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนตามหลักสูตรในหนึ่งภาคเรียนของรายวิชาที่ขอเทียบโอนและเป็นผู้ที่มีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่เทียบโอน ตามเกณฑ์ ดังนี้

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องตรงหรือสอดคล้องไม่

ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องตรงหรือ

สอดคล้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕

(๕) ได้ทำงานโดยมีหลักฐานจากสถานประกอบการ หน่วยงานที่เป็นสถานที่ฝึกงานที่แสดงว่ามีจำนวนชั่วโมงการฝึกงานไม่น้อยกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนตามหลักสูตรในหนึ่งภาคเรียนของรายวิชาที่ขอเทียบโอนและเป็นผู้ที่มีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่ขอเทียบโอน ตามเกณฑ์ ดังนี้

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องตรงหรือสอดคล้องไม่

ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องตรงหรือ

สอดคล้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕

ขั้นตอนที่ ๒ ให้ผู้เรียนที่ได้รับการรับรองการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชา ลงทะเบียนเพื่อขอรับการประเมินความรู้และประสบการณ์ และชำระเงินค่าลงทะเบียน ตามวัน เวลา ที่สถานศึกษากำหนด และให้สถานศึกษากำหนดวัน เวลา สถานที่ประเมิน ให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าก่อนการประเมินไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ ในแต่ละภาคเรียน คู่มือการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ๔๐ ผู้เรียนจะลงทะเบียนรายวิชาโดยมีจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ผู้เรียนลงทะเบียนขอรับการประเมินความรู้และประสบการณ์รวมกับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ผู้เรียนลงทะเบียนเรียน ไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของหลักสูตรแต่ละระดับ

ขั้นตอนที่ ๓ ให้สถานศึกษาแต่งตั้ง “คณะกรรมการประเมินความรู้และประสบการณ์รายวิชา” จำนวน ๓ คน ประกอบด้วย หัวหน้าคณะวิชาหรือหัวหน้าแผนกวิชาที่รับผิดชอบรายวิชานั้นเป็นประธานกรรมการ ครูผู้สอนในสาขาวิชา/สาขางานของสถานศึกษาอื่นจากทะเบียนของคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดหรือบุคลากรของหน่วยงาน สถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ ผู้ประกอบอาชีพ จากทะเบียนของคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัด โดยได้รับอนุญาตจากสถานศึกษาต้นสังกัดหรือหน่วยงานต้นสังกัดจำนวน ๑ คน เป็นกรรมการ และครูประจำรายวิชานั้นเป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่ประเมินความรู้และประสบการณ์รายวิชา ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

(๑) ประเมินความรู้และประสบการณ์ตามสมรรถนะรายวิชาของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

(๒) จัดทำเครื่องมือประเมินที่ครอบคลุมเนื้อหาและสมรรถนะทั้งหมดของรายวิชาที่ขอเทียบโอนรายวิชาที่มีเฉพาะภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติเพียงอย่างเดียวให้ประเมินเฉพาะภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติแล้วแต่กรณีเพียงอย่างเดียว ถ้ามีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้ประเมินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามผังการสร้างแบบทดสอบและแนวปฏิบัติที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

(๓) จำนวนชั่วโมงในการประเมินต้องไม่น้อยกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชานั้น

(๔) เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินให้ถือปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรายวิชานั้น

ขั้นตอนที่ ๔ ให้สถานศึกษาเก็บรักษาเอกสารหลักฐานในการดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาไว้ทุกขั้นตอนเพื่อการตรวจสอบเป็นระยะเวลาสามปี นับจากวันที่สถานศึกษาอนุมัติผลการประเมิน

๓.๒.๒.๒ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, ๒๕๖๐ข) ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาได้จัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสำหรับผู้ที่มีพื้นฐานความรู้และมีประสบการณ์จากการทำงานได้อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ไว้ดังนี้

๑) หลักเกณฑ์จัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

(๑) สถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา ต้องยื่นคำร้องขอจัดการศึกษาอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาและได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาก่อนการรับสมัครและการเปิดการเรียนการสอน

(๒) เข้าศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาต้องมีคุณสมบัติเฉพาะดังนี้

ก. ผู้เข้าศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ในการทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี

ข. ผู้เข้าศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ในการทำงานหลังจาก

สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี หรือมีประสบการณ์ในการทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

(๓) การจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา ต้องจัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนในที่ตั้งของสถานศึกษาอาชีวศึกษานั้นเท่านั้น

ในกรณีที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาตามโครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบุคลากรของสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ที่มีพื้นฐานความรู้และมีประสบการณ์จากการทำงานตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชา สาขาวิชาที่เรียนสถานศึกษาอาชีวศึกษาอาจจัดการเรียนการสอนบางรายวิชาแบบชั้นเรียนในที่ตั้งของสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีความร่วมมือกันด้วยก็ได้

(๔) สถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาต้องเป็นหลักสูตรและสาขาวิชา สาขาวิชา ที่สถานศึกษาอาชีวศึกษานั้นจัดการเรียนการสอนอยู่แล้วสำหรับผู้เรียนที่เรียนแบบเต็มเวลา

ในกรณีที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาตามโครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนากลุ่มบุคลากรของสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีพื้นฐานความรู้และมีประสบการณ์จากการทำงานต้องเป็นหลักสูตรและสาขาวิชาที่สถานศึกษานั้นจัดการเรียนการสอนอยู่แล้วสำหรับผู้เรียนที่เรียนแบบเต็มเวลา แต่อาจเป็นสาขาวิชาอื่นตามความต้องการของสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีความร่วมมือกันด้วยก็ได้

(๕) สถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาต้องจัดแผนการเรียนตามหลักสูตรในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพไม่น้อยกว่า ๖ ภาคเรียน และในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ไม่น้อยกว่า ๔ ภาคเรียน

(๖) สถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาต้องดำเนินการตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรนั้น และตามประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

(๗) สถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาต้องให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการประเมินความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาและคณะกรรมการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ประเมินผลการดำเนินการของสถานศึกษาและประเมินความพร้อมหรือติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการแล้วแต่กรณี

๒) วิธีการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ดังนี้

(๑) ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีความประสงค์จะจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและให้ขออนุญาตต่อ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตามแบบขออนุญาตที่กำหนดแนบท้ายประกาศนี้ ก่อนกำหนดการเปิดภาคเรียนไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน โดยแบบขออนุญาต ๑ ชุด สำหรับการขอเปิดสอน ๑ สาขางาน

(๒) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในการขอเปิดสอนแต่ละสาขาจากบุคคลในจังหวัดที่สถานศึกษาตั้งอยู่และมีใช้บุคคลในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ขอเปิดสอน จำนวน ๓ คน ประกอบด้วย

[๑] ประธานกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัด หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือรองผู้อำนวยการวิทยาลัยในคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

[๒] หัวหน้าคณะวิชา หรือหัวหน้าแผนกวิชา ที่รับผิดชอบสาขาวิชาที่ขอเปิดสอน เป็นกรรมการ

[๓] ครูผู้สอนในสาขาวิชาที่ขอเปิดสอน เป็นกรรมการและเลขานุการ ในกรณีที่ไม่มีบุคคลตาม [๒] [๓] ให้แต่งตั้งผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือรองผู้อำนวยการวิทยาลัยที่มีความรู้ความสามารถหรือมีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาในสาขาวิชานั้นแทนให้ครบจำนวน ๓ คน

(๓) ให้คณะกรรมการประเมินความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ดำเนินการประเมินความพร้อมตามแบบประเมินที่กำหนดแนบท้ายประกาศนี้ และรายงานผลการประเมินความพร้อมต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภายใน ๒๐ วัน นับจากวันที่ได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้ง

(๔) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แจ้งผลการประเมินความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาทราบ

ในกรณีที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาผ่านการประเมินความพร้อมตามเกณฑ์ที่กำหนด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะอนุญาตและประกาศขึ้นทะเบียน เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา ให้รับสมัครผู้เรียนเข้าศึกษาต่อได้ไม่เกิน ๓ ปี การศึกษาติดต่อกัน และประกาศให้สาธารณชนทราบ

(๕) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อาจแต่งตั้งคณะกรรมการไปติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา ถ้าสถานศึกษาอาชีวศึกษาดำเนินการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้อ ๕ หรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอาจจะประกาศยกเลิกการอนุญาตและการขึ้นทะเบียนเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา และสถานศึกษาอาชีวศึกษาจะต้องดำเนินการตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสั่งการ

ในการนี้ได้กำหนดแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ๑) แบบขออนุญาตจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา ๒) แบบประเมินความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา โดยให้ใช้แบบประเมินความพร้อม ๑ ชุด สำหรับการขออนุญาตเปิดสอน ๑ สาขางาน และเกณฑ์ผ่านการประเมินความพร้อมของสถานศึกษา คือ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกรายการ

๓.๒.๒.๓ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ฉบับ (แก้ไขเพิ่มเติม) ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ (สำนักงานคณะกรรมการการ

อาชีวศึกษา, ๒๕๖๐ค) มีการขอยกเลิกข้อความเดิมในวิธีการ ข้อที่ ๒ และให้ใช้ข้อความใหม่ กรณีที่ สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในการขอ เปิดสอนแต่ละสาขางานจากบุคคลที่ผ่านการอบรม “ผู้ประเมินความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษากลุ่ม เทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา” ในจังหวัดที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาตั้งอยู่หรือในจังหวัดใกล้เคียงที่ มีใช้บุคคลในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ขอเปิดสอน จำนวน ๓ คน ประกอบด้วย

- ประธานกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัด หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือรอง ผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นประธานกรรมการ

- หัวหน้าคณะวิชา หรือหัวหน้าแผนกวิชา หรือครูผู้สอน ที่รับผิดชอบสาขาวิชาที่ขอ เปิดสอน เป็นกรรมการ

- ครูผู้สอนในสาขาวิชาที่ขอเปิดการสอน หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการและ เลขานุการ

ในกรณีที่ไม่มีบุคคลที่มีคุณสมบัติหัวหน้าคณะวิชา หรือหัวหน้าแผนกวิชา หรือครูผู้สอน ที่รับผิดชอบสาขาวิชาที่ขอเปิดสอน หรือครูผู้สอนในสาขาวิชาที่ขอเปิดการสอน หรือสาขาที่เกี่ยวข้องให้แต่งตั้ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือรองผู้อำนวยการ หรือครูผู้สอนให้ครบ จำนวน ๓ คน

ส่วนที่ ๓

ธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล

๑. การพัฒนาค้างหน่วยกิตดิจิทัล

๑.๑ การพัฒนาค้างหน่วยกิตดิจิทัล มีการประยุกต์ใช้คลังหน่วยกิตอย่างเต็มรูปแบบและดำเนินการใช้อย่างเต็มรูปแบบเป็นระยะเวลา ๑ ปีการศึกษา มีการจัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ ฐานข้อมูลนักเรียนจะถูกเก็บบนระบบคลังข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑.๑ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอาชีวศึกษา ตามลำดับ

๑.๑.๒ ระดับอาชีวศึกษา มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามลำดับ

ขอบเขตข้อมูลที่จัดเก็บ ตามโครงสร้างมาตรฐานข้อมูลด้านการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งสามารถใช้เชื่อมโยงกับระบบธนาคารหน่วยกิตดิจิทัลในอนาคต โดยเฉพาะชุดข้อมูลนักเรียน ชุดข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา ชุดข้อมูลหลักสูตร และชุดข้อมูลผลการเรียน รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๓.๑ แสดงชุดข้อมูลตามโครงสร้างมาตรฐานข้อมูลด้านการศึกษา

ชุดข้อมูล	องค์ประกอบของข้อมูล
	ชุดข้อมูลสถานศึกษา
ปีการศึกษา	
ภาคการศึกษา	
หน่วยงานต้นสังกัด	
ข้อมูลสถานศึกษา	รหัสสถานศึกษา/หน่วยงาน ชื่อสถานศึกษา
ข้อมูลที่อยู่ของสถานศึกษา หน่วยงาน (ตามที่อยู่ปัจจุบัน)	รหัสประจำบ้าน เลขที่บ้าน หมู่ที่ ตรอก ซอย ถนน ตำบล รหัสไปรษณีย์ หมายเลขโทรศัพท์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ที่อยู่เว็บไซต์ วัน-เดือน-ปี ที่ก่อตั้ง ประเภทสถานศึกษา/ หน่วยงาน สถานะของสถานศึกษา สถานภาพของการควบคุมสถานศึกษา ประเภทการปกครอง ชื่อ-สกุลผู้บริหาร
ข้อมูลพิกัดทางภูมิศาสตร์ ตามมาตรฐาน Indian Datum	ค่าตำแหน่งพิกัดทาง Latitude ค่าตำแหน่งพิกัดทาง Longitude
ชุดข้อมูลระบบการจัดการศึกษา	ระบบการจัดการศึกษา (ในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย)
กลุ่มข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดสอน	ระดับการศึกษาที่เปิดสอน

ชุดข้อมูล	องค์ประกอบของข้อมูล
ชุดข้อมูลเกี่ยวกับสาธารณูปโภค	ประเภทอินเทอร์เน็ต (ประเภทสื่อ) รหัสการใช้สื่อ การเรียนการสอน
ข้อมูลทางด้านสถิติ	จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการเรียนการสอน จำนวนเครื่อง คอมพิวเตอร์ สำหรับการบริหารการจัดการ จำนวนห้องเรียน
	ชุดข้อมูลนักเรียน
ปีการศึกษา	
ภาคการศึกษา	
รหัสสถานศึกษา/หน่วยงาน	
หน่วยงานต้นสังกัด	
ข้อมูลพื้นฐานบุคคล	รหัสนักเรียน รหัสประจำตัวประชาชน เลขที่หนังสือเดินทาง รหัส คำนำหน้าชื่อ ชื่อ-ชื่อย่อ-ชื่อสกุล รหัสเพศ วันเดือนปีเกิด รหัสสัญชาติ รหัสความพิการ รหัสความด้อยโอกาส รหัสประจำบ้าน
ข้อมูลที่อยู่ตามที่อยู่ปัจจุบัน	รหัสประจำบ้าน เลขที่บ้าน หมู่ที่ ตรอก ซอย ถนน รหัสตำบล รหัสไปรษณีย์ ปีการศึกษาที่เริ่มเข้าเรียน ในระดับการศึกษา รหัสระดับ การศึกษา รหัสชั้นปี รหัสหลักสูตร รหัสประเภทวิชา รหัสสาขาวิชา รหัสสาขางาน ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม รหัสสถานศึกษา เรียนร่วม ทวิศึกษา รหัสสถานภาพนักเรียน น้ำหนัก ส่วนสูง รายวิชาที่เลือกเรียนบนระบบธนาคารหน่วยกิต
	ชุดข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา
ปีการศึกษาที่สำเร็จ การศึกษา	
รหัสสถานศึกษา	
ข้อมูลพื้นฐานบุคคล	รหัสนักเรียน รหัสประจำตัวประชาชน เลขที่หนังสือเดินทาง รหัส คำนำหน้าชื่อ ชื่อ-ชื่อย่อ-ชื่อสกุล รหัสเพศ วันเดือนปีเกิด เลขที่บ้าน หมู่ที่ ตรอก ซอย ถนน รหัสตำบล รหัสไปรษณีย์ รหัสสัญชาติ รหัสระดับการศึกษา รหัสวุฒิการศึกษา รหัสประเภทวิชา รหัสสาขาวิชา รหัสสาขางาน คะแนน GPAX วันที่สำเร็จการศึกษา
	ชุดข้อมูลครู และบุคลากรทางการศึกษา
ปีการศึกษา	
ภาคการศึกษา	
รหัสสถานศึกษา/หน่วยงาน	
หน่วยงานต้นสังกัด	

ชุดข้อมูล	องค์ประกอบของข้อมูล
ข้อมูลพื้นฐานบุคคล	รหัสประจำตัวประชาชน เลขที่หนังสือเดินทาง วันที่ออกหนังสือเดินทาง วันหมดอายุของหนังสือเดินทาง รหัสคำนำหน้าชื่อ ชื่อ-ชื่อย่อ-ชื่อสกุล รหัสเพศ วันเดือนปีเกิด รหัสสัญชาติ รหัสประเภทบุคลากร รหัสชื่อตำแหน่ง รหัสวิทยฐานะและตำแหน่งวิชาการ รหัสระดับการศึกษา ที่สอน รหัสกลุ่มวิชาที่สอน รหัสวุฒิทางครู
ข้อมูลที่อยู่ตามที่อยู่ปัจจุบัน	รหัสประจำบ้าน เลขที่บ้าน หมู่ที่ ตรอก ซอย ถนน รหัสตำบล รหัสไปรษณีย์
กลุ่มข้อมูลด้านการศึกษา	รหัสระดับการศึกษา รหัสวุฒิการศึกษา รหัสประเภทวิชา รหัสสาขาวิชา
	ชุดข้อมูลบุคลากรอื่น
ปีการศึกษา	
ภาคการศึกษา	
รหัสสถานศึกษา/หน่วยงาน	
หน่วยงานต้นสังกัด	
ข้อมูลพื้นฐานบุคคล	รหัสประจำตัวประชาชน เลขที่หนังสือเดินทาง วันที่ออกหนังสือเดินทาง วันหมดอายุของหนังสือเดินทาง รหัสคำนำหน้าชื่อ ชื่อ-ชื่อย่อ-ชื่อสกุล รหัสเพศ วันเดือนปีเกิด รหัสสัญชาติ รหัสประเภทบุคลากร รหัสชื่อตำแหน่ง รหัสวิทยฐานะและตำแหน่งวิชาการ
ข้อมูลที่อยู่ตามที่อยู่ปัจจุบัน	รหัสประจำบ้าน เลขที่บ้าน หมู่ที่ ตรอก ซอย ถนน รหัสตำบล รหัสไปรษณีย์
กลุ่มข้อมูลด้านการศึกษา	รหัสระดับการศึกษา รหัสวุฒิการศึกษา รหัสประเภทวิชา รหัสสาขาวิชา
	ชุดข้อมูลหลักสูตร
ปีการศึกษา	
ภาคการศึกษา	
รหัสสถานศึกษา/หน่วยงาน	
หน่วยงานต้นสังกัด	
ข้อมูลรายวิชาที่เปิดสอน	ปีการศึกษาที่เปิดสอน ภาคการศึกษาที่เปิดสอน รหัสระดับการศึกษา รหัสหลักสูตร รหัสประเภทวิชา รหัสสาขาวิชา รหัสสาขางาน รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต รายวิชา กลุ่มสาระวิชา
	ชุดข้อมูลผลการเรียน
ปีการศึกษา	

ชุดข้อมูล	องค์ประกอบของข้อมูล
ภาคการศึกษา	
รหัสสถานศึกษา/หน่วยงาน	
หน่วยงานต้นสังกัด	
ข้อมูลผลการเรียนบุคคล	ปีการศึกษา ภาคการศึกษา รหัสนักเรียน รหัสประจำตัวประชาชน รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต รหัสผลการเรียน รายวิชา กลุ่มสาระวิชา
	ชุดข้อมูลที่ดิน
ปีการศึกษา	
ภาคการศึกษา	
รหัสสถานศึกษา/หน่วยงาน	
หน่วยงานต้นสังกัด	
ข้อมูลที่ดิน	เลขที่เอกสารสิทธิ์ ประเภทเอกสารสิทธิ์ ขนาดพื้นที่

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๖๖)

๑.๒ การพัฒนาคลังหน่วยกิตดิจิทัลนอกระบบการศึกษา

จัดทำโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอาชีวศึกษาที่บันทึกข้อตกลง ดังนี้

๑.๒.๑ แพลตฟอร์ม ระบบธนาคารหน่วยกิต (Digital Credit Bank Platform) เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เล็งเห็นถึงความจำเป็นและโอกาสในการพัฒนากำลังคนของประเทศ จึงได้จัดทำ “แพลตฟอร์มธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล (Digital Credit Bank Platform)” ด้วยการเก็บสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้ในทุกรูปแบบ ทั้งการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-learning) เรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา (Anytime Anywhere) การศึกษาในระบบ (Formal Education) เพื่อจะได้สามารถนำมาใช้ในการเทียบโอนความรู้กับหน่วยงานอาชีวศึกษาที่บันทึกข้อตกลง และสามารถนำไปลดระยะเวลาในการศึกษาต่อสายอาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อพัฒนาแพลตฟอร์มระบบธนาคารหน่วยกิต (Digital Credit Bank Platform)
- ๒) เพื่อยกระดับความสามารถของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีประสบการณ์มีทักษะอาชีพที่สูงขึ้นตามระดับที่เหมาะสมกับความสามารถและความถนัด และใช้เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงกับข้อมูลภาคการศึกษา
- ๓) เพื่อเผยแพร่การรับรู้คุณค่าของระบบคุณวุฒิวิชาชีพสู่ระบบการศึกษา ต่อยอด และเติมเต็มการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ ได้แก่

นักเรียน ผู้ที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยสามารถใช้ระบบเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้านอาชีพ ตามที่นักเรียนได้ลงทะเบียนเรียนไว้กับโครงการ รวมทั้งสามารถค้นหาข้อมูลรายวิชาทักษะอาชีพมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ด้วยระบบการจัดการเรียนการสอนผ่าน VDO จากหน่วยงานอาชีพศึกษาที่ทำบันทึกข้อตกลงไว้ ทั้งนี้ระบบยังสามารถเข้าเรียนได้ตลอดเวลา ไม่จำเป็นต้องเรียนในชั่วโมงเรียน มีบทเรียน จำนวน ๑๐ สาขาอาชีพ ในแต่ละสาขาวิชาแบ่งเป็นหน่วยๆ และมีการทดสอบหลังเรียนเพื่อเก็บคะแนนของนักเรียน

ครูผู้สอน ครูผู้สอนที่สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยเฉพาะครูที่สอนในสาขาวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สามารถเข้าศึกษาข้อมูลรายวิชาทักษะอาชีพจาก VDO การเรียนการสอน เพื่อเพิ่มพูนทักษะด้านการสอนทักษะอาชีพของตนเอง ซึ่งเป็นรายวิชาที่ครูในสังกัดการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญ

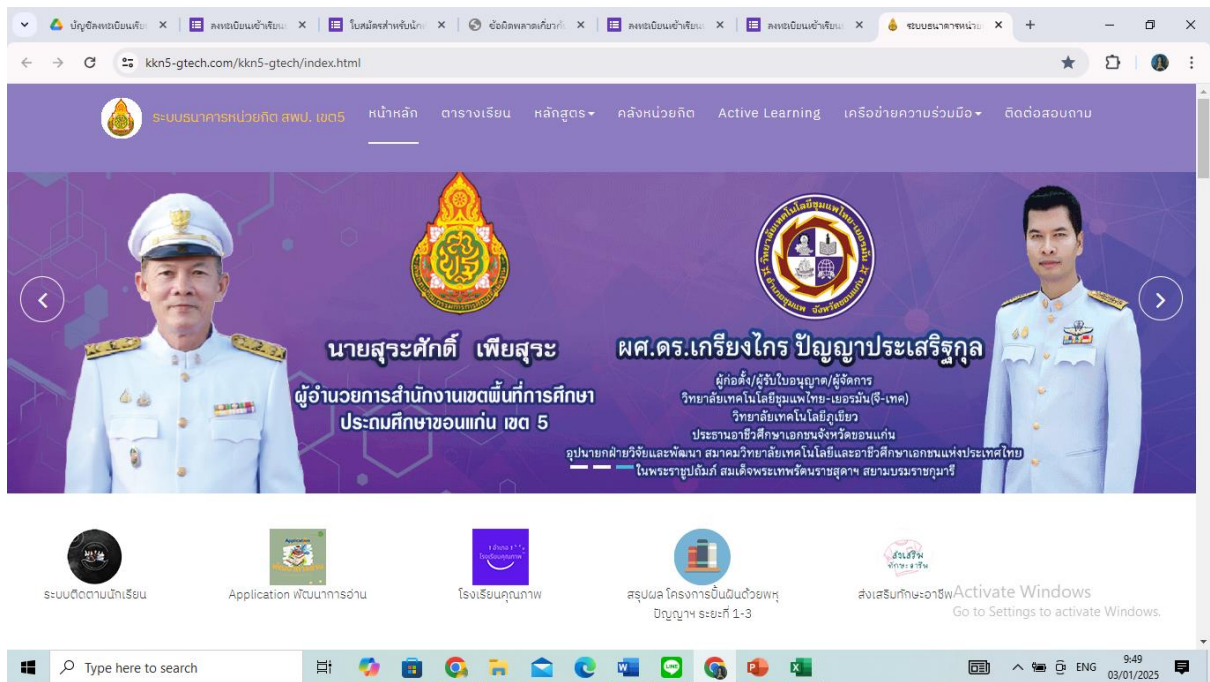
ความสามารถของระบบและการให้บริการ เป็นแพลตฟอร์มที่เชื่อมโยงข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา และสถานศึกษา ซึ่งเป็นระบบที่จะช่วยในการจัดการเรียนการสอน On line ผ่าน VDO ที่มีความคล้ายคลึงกับการเรียนของวังไกลกังวล เพื่อรองรับการเพิ่มทักษะอาชีพของนักเรียน การสะสมชั่วโมงเรียนเพื่อสะสมหน่วยกิต การศึกษาต่อสายอาชีพ และยังเป็นกลไกในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วยแพลตฟอร์ม ดังนี้

“แพลตฟอร์ม ระบบธนาคารหน่วยกิต (Digital Credit Bank Platform)”

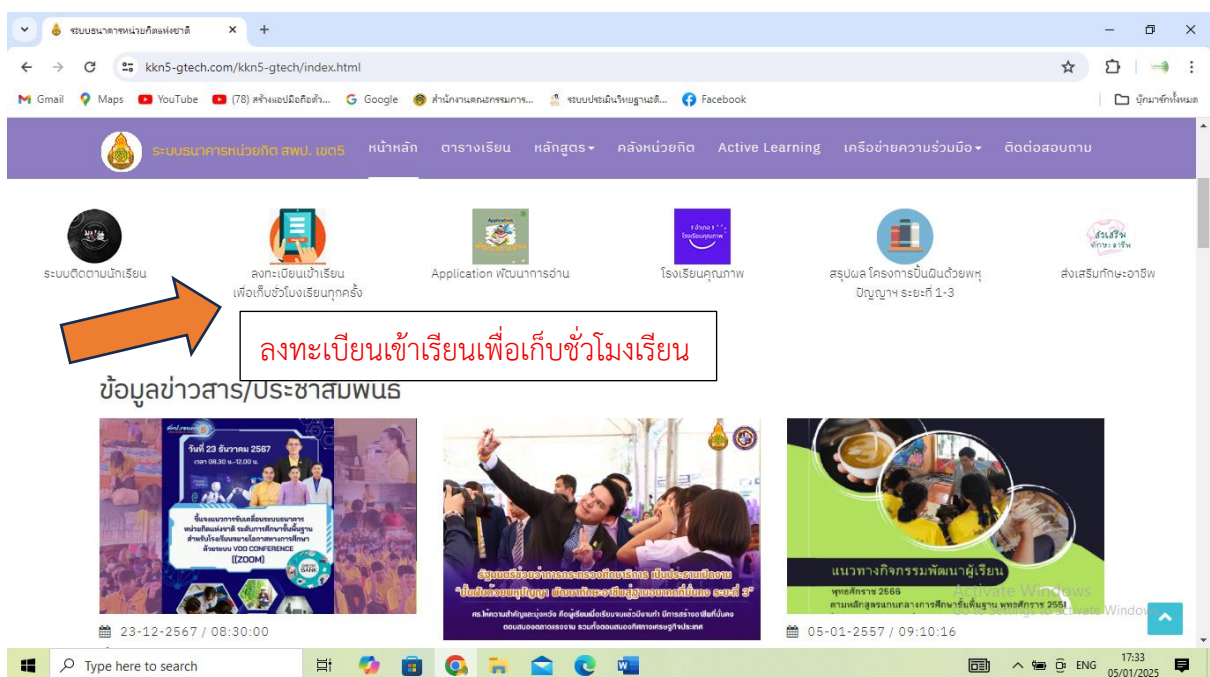

แผนภาพที่ ๓.๑ แพลตฟอร์ม ระบบธนาคารหน่วยกิต (Digital Credit Bank Platform)

๑. เข้าระบบ ที่ web site <https://kkn5-gtech.com/kkn5-gtech/index.html> จะปรากฏ เมนู ลงทะเบียนเข้าเรียนเพื่อเก็บชั่วโมงเรียน

๒. ลงทะเบียนเข้าเรียนเพื่อเก็บชั่วโมงเรียนทุกครั้ง ดังเมนูที่ปรากฏด้านล่าง

๓. กรอกข้อมูลของนักเรียนตามที่ได้ลงทะเบียนไว้ในครั้งที่สมัครครั้งแรก

ลงทะเบียนเข้าเรียนบนระบบธนาคารหน่วยกิต สำหรับนักเรียนที่ร่วมโครงการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

กรอกข้อมูล

คำนำหน้า *

นาย

เด็กชาย

เด็กหญิง

นางสาว

ชื่อ-สกุล นักเรียน *

มานี ใจดี

โรงเรียน *

โคกกลางโนนคูณโนนศิลา

โนนพันเรือชะวาววิทยา

โนนพลาญชัย

Internet hotspot - Status x สพป.ขอนแก่น เขต 5 - สำนักการ... x ลงทะเบียนเข้าระบบระบบราชการ... x +

docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdGv-2d5qdDcYy7R9Zxp8KkLqweR9o1CxnagE0eUA23s54pA/viewform

Gmail Maps YouTube (78) คลังแอปพลิเคชัน... Google สำนักงานคณะกรรมการ... ระบบประเมินวิทยฐานะดี... Facebook

ทำศาลาวิทยา

ระดับชั้น*

ม.3

ศูนย์เครือข่าย*

กุดหวางโนนสะอาด

แก่นหว้าเขิน

ขุมแพ

ดงชมพู

นาจานซ้ายง

โนนทองโนนทัน

โนนหันนาหนองหิน

บุรพา

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

Type here to search

10:27
03/01/2025

Internet hotspot - Status x สพป.ขอนแก่น เขต 5 - สำนักการ... x ลงทะเบียนเข้าระบบระบบราชการ... x +

docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdGv-2d5qdDcYy7R9Zxp8KkLqweR9o1CxnagE0eUA23s54pA/viewform

Gmail Maps YouTube (78) คลังแอปพลิเคชัน... Google สำนักงานคณะกรรมการ... ระบบประเมินวิทยฐานะดี... Facebook

อำเภอ*

ขุมแพ

หนองเรือ

ภูเรือ

ภูผาม่าน

เวียงเก่า

หนองนาคำ

สีสมพู

เบอร์โทรศัพท์

0618591641

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

Type here to search

10:28
03/01/2025

สาขาที่เรียน (เลือกสาขาที่สมัครเรียนครั้งแรกเท่านั้น)

- สาขาวิชาช่างยนต์
- สาขาวิชาช่างกลโรงงาน
- สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ
- สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
- สาขาวิชาช่างก่อสร้าง
- สาขาวิชาการบัญชี
- สาขาวิชาการตลาด
- สาขาวิชาการโรงแรม
- สาขาวิชาการจัดการงานบริการสถานพยาบาล
- สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล

ส่ง

๔. กดส่งข้อมูลการลงทะเบียนเรียน ระบบจะทำการจัดเก็บชั่วโมงเรียนของนักเรียนทุกครั้ง
๕. กดที่ Link ตามลูกศร ด้านล่าง เพื่อเข้าระบบคลังหน่วยกิต

ลงทะเบียนเข้าเรียนบนระบบธนาคารหน่วยกิต สำหรับนักเรียนที่ร่วมโครงการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

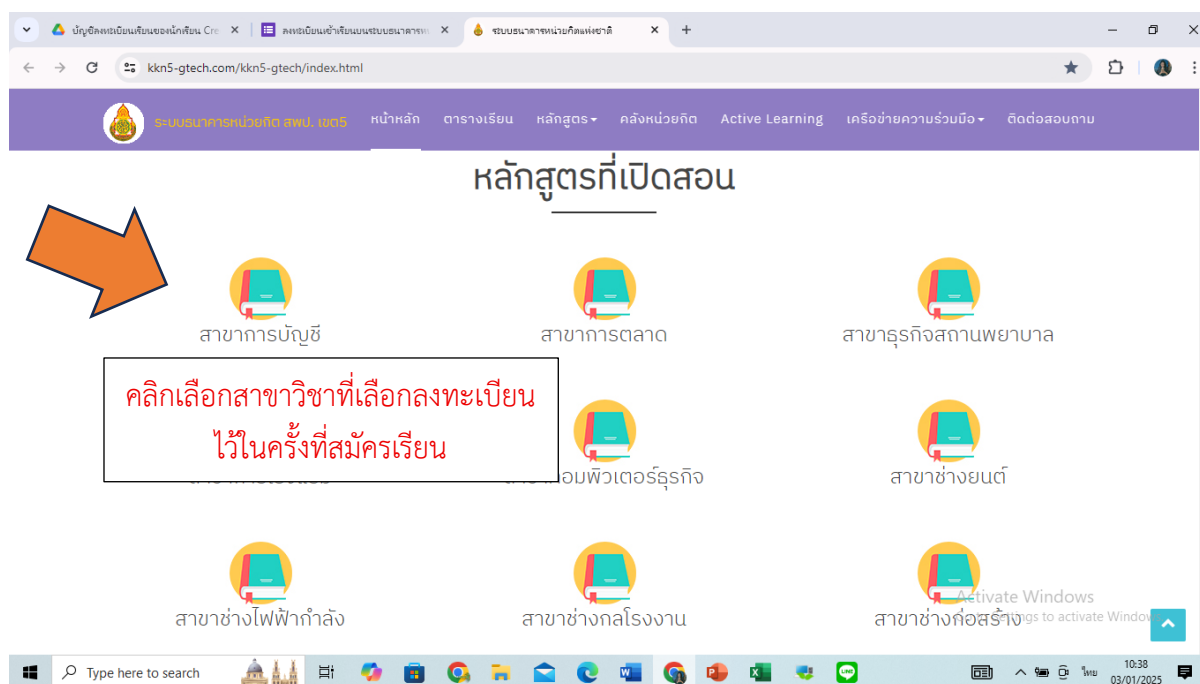
ระบบได้บันทึกข้อมูลและเก็บชั่วโมงเรียนของท่านเรียบร้อยแล้ว
กรุณาเข้า Web Site
<https://kkn5-gtech.com/kkn5-gtech/index.html>
เพื่อเรียนในระบบธนาคารหน่วยกิตและทำข้อสอบเพื่อเรียนจบปริญญา

[ส่งคำตอบเพิ่มเติม](#)

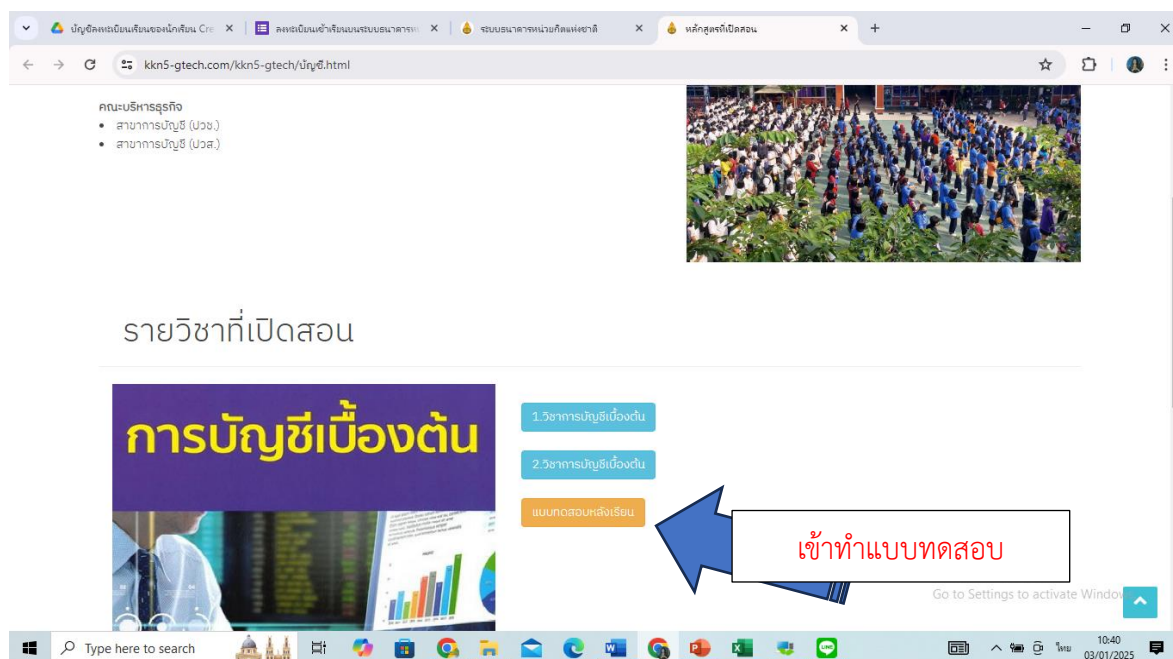
แบบฟอร์มนี้ถูกสร้างขึ้นภายใน หน่วยศึกษานิเทศก์ สาข. Does this form look suspicious? ๕๒๖๖๖

Google ฟอรม์

๖. จะปรากฏ หน้าต่าง ดังภาพ

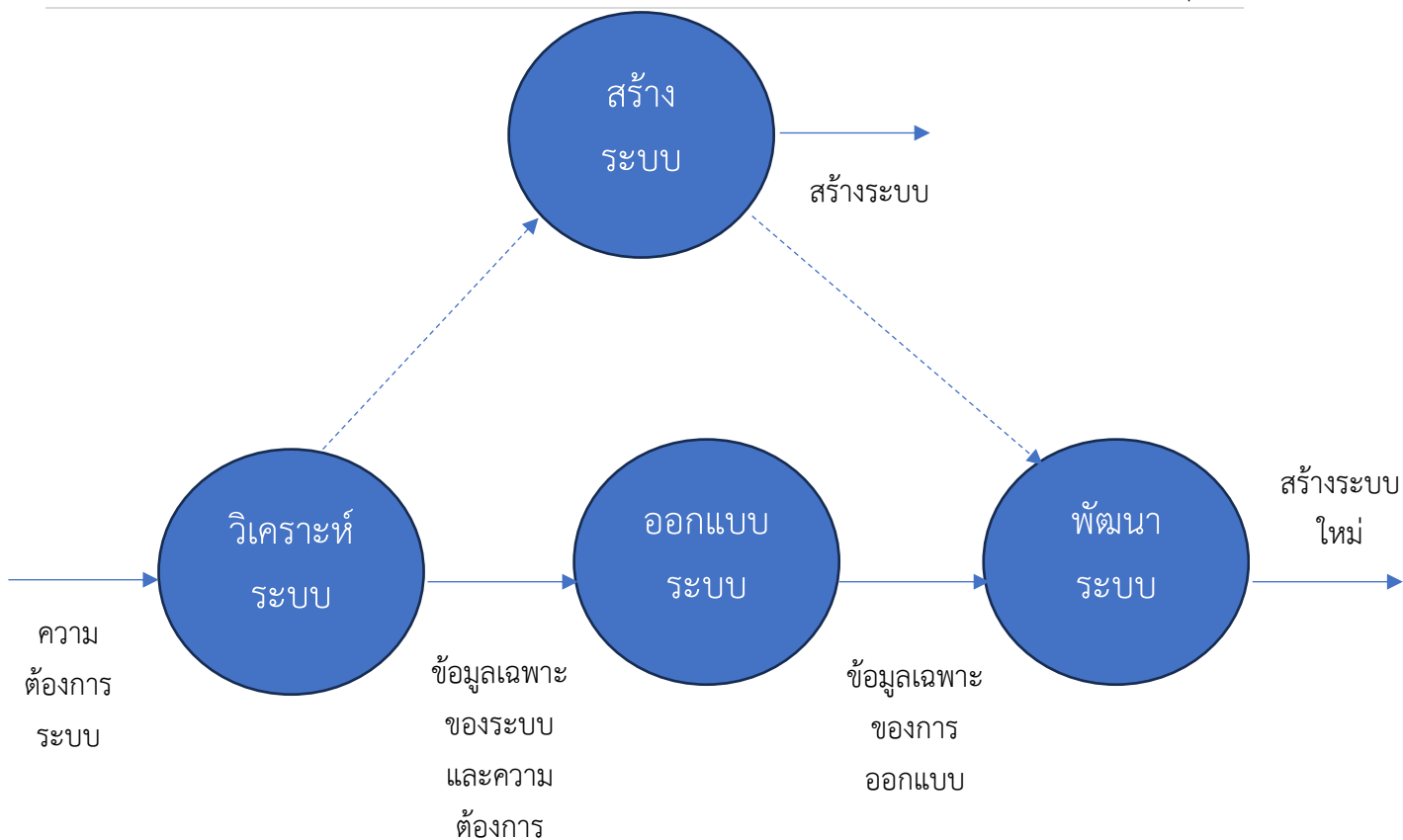
๗. นักเรียนเข้าเรียนตามรายวิชาที่เลือก

๘. เมื่อเรียนจบแต่ละหน่วยให้นักเรียนดำเนินการสอบหลังเรียนทุกครั้ง เพื่อเก็บคะแนน ถือว่าเสร็จสิ้นในการเรียนภาคทฤษฎี รอแจ้งการเข้าเรียนและสอบภาคปฏิบัติจากเขตพื้นที่ต่อไป

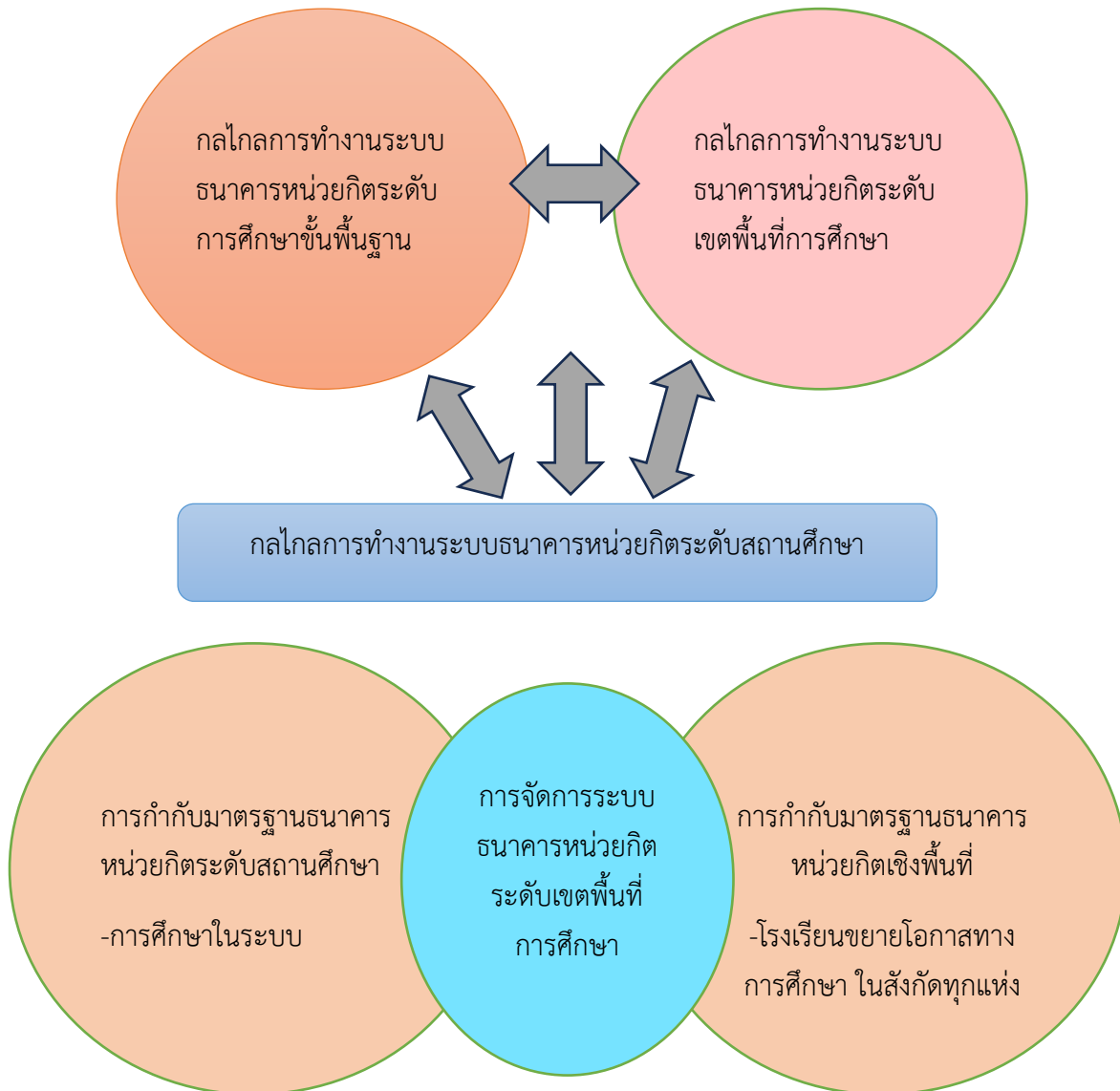
๒. แนวความคิดในการออกแบบระบบธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล ระดับการศึกษา

การออกแบบระบบธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล ระดับการศึกษา ควรทำการกำหนดวัตถุประสงค์ของการทำงาน ความต้องการของงาน กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้งาน ศึกษา วิเคราะห์และออกแบบระบบงาน การพัฒนาระบบ และการออกแบบส่วนต่อประสานผู้ใช้ การทดสอบระบบงาน และนำไปใช้โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการระบบ การบำรุงรักษา และปรับปรุง ทั้งนี้ระบบธนาคารหน่วยกิตดิจิทัลระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นระบบระดับกลางในการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียน และจัดเก็บคลัง VDO การสอนที่มีขนาดใหญ่ และมีการให้บริการผู้ใช้จำนวนมาก จำเป็นต้องทำการศึกษาโดยการมีส่วนร่วม ให้ความคิดเห็นจากผู้ใช้งานแต่ละประเภทและระดับ ซึ่งมีข้อเสนอจากการศึกษาเป็นเบื้องต้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

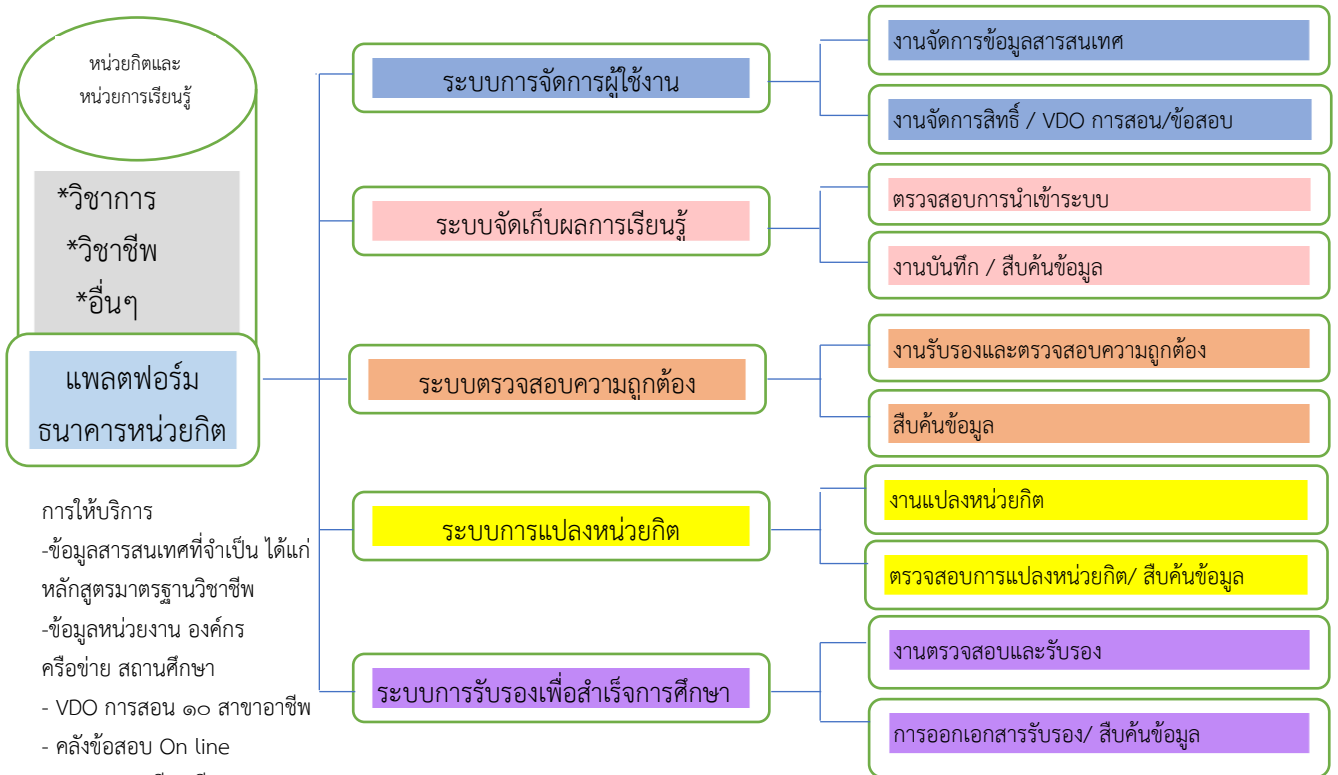
แผนภาพที่ ๓.๒ แสดงกระบวนการของการพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตดิจิทัลระดับการศึกษา

๒.๑ ความเชื่อมโยงระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา เป็นระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิตและกลไกในการเทียบโอนความรู้หรือสมรรถนะที่ได้จากการศึกษาในระบบ และจากประสบการณ์บุคคล สำหรับเก็บสะสมไว้ในธนาคารหน่วยกิต ซึ่งเชื่อมโยงกับธนาคารหน่วยกิตของสถานศึกษาทุกประเภทและระดับหน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนและสะสมหน่วยกิตได้ตลอดชีวิต โดยไม่มีเงื่อนไขของระยะเวลาในการสะสมและระยะเวลาในการศึกษา และสามารถเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างหน่วยงานอาชีวศึกษาที่ทำบันทึกข้อตกลงตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่กำหนด และเนื่องจากเป็นระบบธนาคารหน่วยกิตจึงมีความเชื่อมโยงการทำงานทั้งในระดับอาชีวศึกษาและระดับสถานศึกษา

แผนภาพที่ ๓.๓ แสดงความเชื่อมโยงทำงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาและกลไกการทำงาน

๒.๒ การออกแบบระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา จากการศึกษาความต้องการของงานกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้งาน ศึกษา และการทำงานของระบบธนาคารหน่วยกิตดิจิทัลกลางในระดับชาติจากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีข้อเสนอเพื่อการพัฒนา ระบบ ดังนี้

แผนภาพที่ ๓.๕ แสดงภาพจำลององค์ประกอบระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา

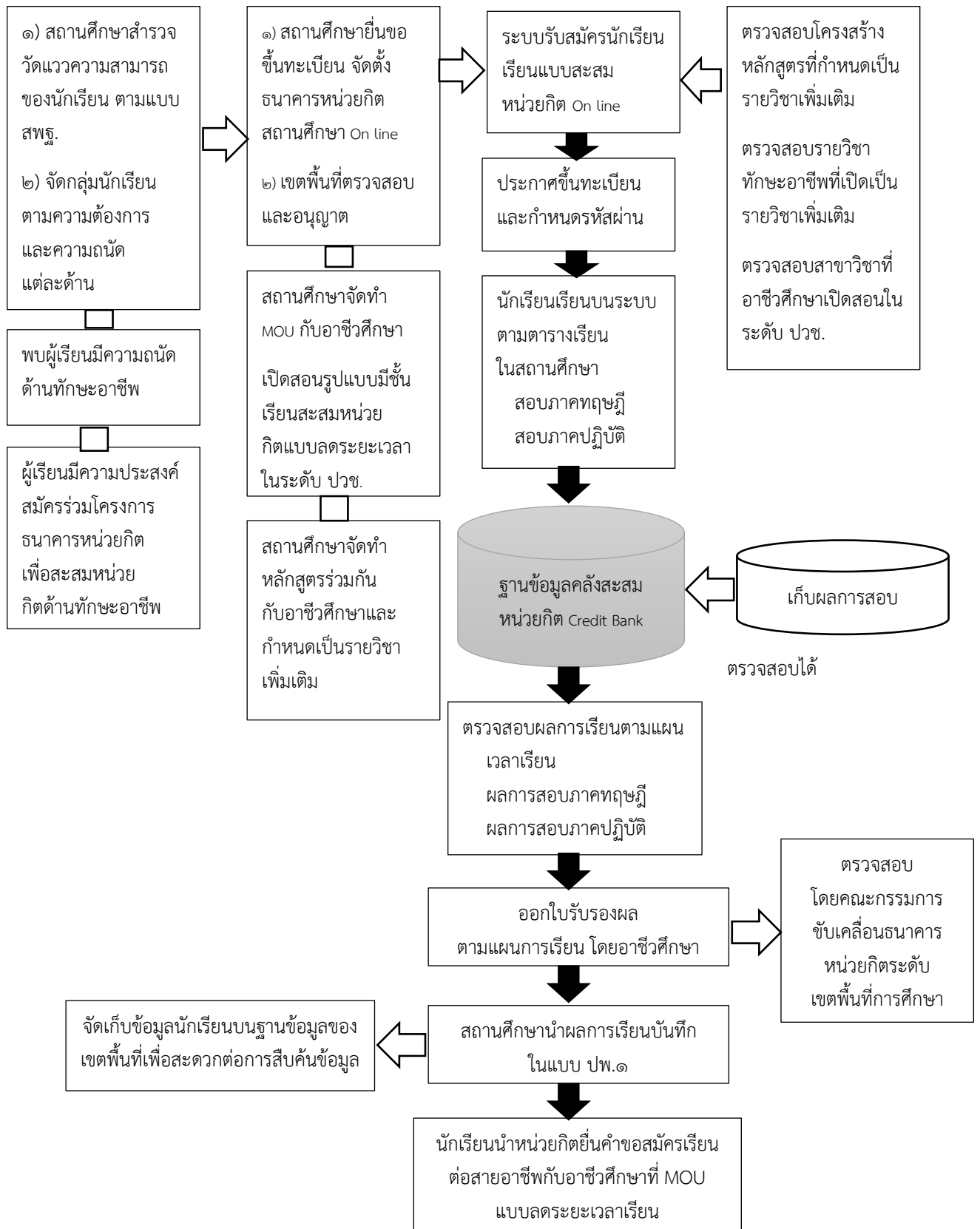
๑) กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้งาน ได้แก่ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ครูผู้สอนรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ครูวิชาการ

๒) ฟังก์ชันการทำงาน ประกอบด้วย การจัดการข้อมูลสารสนเทศ การลงทะเบียน VDO การสอน ๑๐ สาขาวิชา คลังข้อสอบหลังเรียน ตรวจสอบ ประมวลผล ผাগ ถอน ผลการเรียนรู้ และการรับรองผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยออกแบบเป็นระบบการทำงานหลัก ดังนี้ ระบบการจัดการผู้ใช้งาน ระบบการจัดเก็บผลการเรียนรู้ ระบบการตรวจสอบรับรองความถูกต้อง ระบบการจัดการแปลงหน่วยกิต ระบบการรับรองเพื่อสำเร็จการศึกษา

๓) ฐานข้อมูลในระบบ ได้แก่

(๑) ชุดข้อมูลจากผู้เรียน ได้แก่ หน่วยกิตจากผลลัพธ์การเรียนรู้ รายวิชาวิชาต่างหลักสูตร หน่วยกิตจากการเทียบโอนความรู้ การประเมินผลและรับรองทักษะปฏิบัติของผู้เรียน หน่วยกิตที่ระบบธนาคารหน่วยกิตรับฝาก

(๒) ชุดข้อมูลสถานศึกษา หน่วยงาน หรือองค์กร ได้แก่ หลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา แผนการเรียนที่จัดทำร่วมกันกับสถาบันอาชีวศึกษา

แผนภาพที่ ๓.๖ แสดงแนวคิดภาพจำลองตัวอย่างการออกแบบระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น

กรณีศึกษารายละเอียดงานการจัดทำระบบสารสนเทศฐานข้อมูลการเทียบโอนความรู้รายวิชาเพื่อรองรับการสะสมหน่วยกิต และผลการเรียนสำหรับผู้เรียนที่ดำเนินการขอเทียบโอนความรู้รายวิชา

งาน	รายละเอียดของงาน
๑) สถานศึกษายื่นขอขึ้นทะเบียน จัดตั้งธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา On line	๑) สถานศึกษายื่นขอขึ้นทะเบียน จัดตั้งธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา On line ๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรวจสอบและอนุญาต ๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำ MOU กับ อาชีวศึกษา ๔) สถานศึกษาจัดทำ MOU กับอาชีวศึกษา ๕) สถานศึกษาเปิดสอนรูปแบบมีชั้นเรียนสะสมหน่วยกิตแบบลดระยะเวลาในระดับ ปวช. ๖) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรร่วมกันกับอาชีวศึกษา และกำหนดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม
๒) ระบบรับสมัครนักเรียนเรียนแบบสะสม หน่วยกิต On line	๑) สถานศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาร่วมกันกำหนดหลักสูตร หลักสูตร ที่เปิดรับสมัครหลักสูตร Credit Bank ๒) เขตพื้นที่การศึกษากำหนดช่วงเวลา ที่รับสมัคร ๓) ผู้สมัครสามารถสมัครเรียนหลักสูตร Credit Bank ออนไลน์ได้ โดยมีข้อมูล ดังนี้ ข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลที่อยู่ ข้อมูลเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ และ e-Mail ข้อมูลประวัติ การศึกษา รหัสผ่าน ๔) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครได้ ๕) เจ้าหน้าที่บันทึกผลการสมัครได้ ๖) ประกาศขึ้นทะเบียนและกำหนดรหัสผ่าน ๗) เจ้าหน้าที่สถานศึกษาจัดทำประวัตินักเรียน
๓. โครงสร้างหลักสูตร	๑) สถานศึกษาสามารถกำหนดหลักสูตรสำหรับ Credit Bank จาก ข้อมูลรายวิชาในหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยกำหนดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ๒) หนึ่งหลักสูตรสามารถเปิดรายวิชาเดียว หรือ จัดเป็นชุดรายวิชาได้ ๓) กำหนดคุณสมบัติผู้เรียนได้
๔. ระบบประเมินผู้เรียน	๑) ให้บันทึกและแก้ไขประวัติส่วนตัวของผู้เรียนได้ ๒) ให้บันทึกและแก้ไขข้อมูลที่อยู่ของผู้เรียนได้ ๓) ให้บันทึกและแก้ไขเลขที่ใบรับรองผลการเรียน รายวิชา ๔) ให้ตรวจสอบการซ้ำซ้อนของผู้เรียนได้

งาน	รายละเอียดของงาน
	๕) มีรายงานรายชื่อผู้เรียน ๖) มีรายงานจำนวนผู้เรียนทั้งหมด
๕. ระบบตารางเรียน ตารางสอน	๑) ให้บันทึกและแสดงผลข้อมูลวิชาที่เปิดสอนแบบ Credit Bank ได้ ๒) ให้บันทึกการลงทะเบียนได้ ๓) ให้บันทึกผลการสอบ On line ได้ ๔) ให้บันทึกและแก้ไขข้อมูลครูผู้สอนได้ ๕) ให้กำหนดวัน/เวลา เข้าเรียน/เลิกเรียน ได้ ๖) ให้กำหนดหัวข้อที่สอน (Course) ตามรายวิชาได้ ๗) ให้กำหนดครูที่สอนแต่ละวิชาแต่ละภาคเรียนได้ ๘) ให้บันทึกและแก้ไขตารางสอนแต่ละภาคเรียนได้ ๙) ให้รองรับครูผู้สอน ที่สอนร่วมกันได้ ๑๐) รายงานการกำหนดตารางเรียนตารางสอน
๖. ระบบลงทะเบียนเรียนรายวิชา	๑) ให้ลงทะเบียนได้เพียง ๑ รายวิชาตามความถนัด และสนใจ ระบบ Shopping ๓) ให้นำรายวิชาที่เรียนมาสะสมและลดระยะเวลาในสถาบันอาชีวศึกษาที่ MOU ได้ ๔) ให้ลงทะเบียนผู้เรียนรายคนได้ ๕) ให้ตรวจสอบความซ้ำซ้อนของข้อมูลการลงทะเบียนได้ ๖) ให้ตรวจสอบผลการลงทะเบียนผู้เรียนได้ ๗) มีรายงานข้อมูลการลงทะเบียนรายบุคคล ๘) มีการเช็คชื่อเข้าเรียน ๙) มีการตรวจสอบการเช็คชื่อเข้าเรียน
๗. ระบบประมวลผลการเรียน	๑) ให้กำหนดระยะเวลาสำหรับส่งผลการเรียนแต่ละภาคเรียนได้ ๒) ให้ส่งผลการเรียนโดยเป็นเกรด หรือ คะแนนได้ ๓) ให้มีการส่งผลการเรียนในรูปแบบ Excel File ได้ ๔) ให้กำหนดเกณฑ์คะแนนตั้งต้นสำหรับตัดเกรดได้ ๕) ให้กำหนดเกณฑ์คะแนนสำหรับตัดเกรดตามรายวิชาได้ ๖) ให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษาที่ได้รับการกำหนดสิทธิ์สามารถ ส่งผลการเรียนแทนครูผู้สอนได้ ๗) ให้กำหนดผู้อนุมัติผลการเรียนตามรายวิชาได้ ๘) มีการอนุมัติผลการเรียน และสามารถยกเลิกการอนุมัติผลการเรียนได้

งาน	รายละเอียดของงาน
	<p>๙) มีการประกาศผลการเรียน และสามารถยกเลิกการประกาศ ผลการเรียนได้</p> <p>๑๐) ให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษาสามารถแก้ไขผลการเรียนของผู้เรียน รายบุคคลได้</p> <p>๑๑) ให้มีการเก็บประวัติการแก้ไขข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียน</p> <p>๑๒) ให้มีการเก็บประวัติข้อมูลผลการเรียนเชื่อมโยงระหว่างเขตพื้นที่การศึกษา อาชีวศึกษาและสถานศึกษาได้</p>
๘. การเทียบโอนความรู้	<p>๑) สถาบันอาชีวศึกษา มีเครื่องมือในการ กำหนดรายละเอียด ความรู้ สำหรับการเทียบโอนในวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร Credit Bank ได้</p> <p>๒) เจ้าหน้าที่สามารถค้นหาข้อมูลวิชาในหลักสูตร Credit Bank ที่มีข้อมูลวิชาเทียบโอนวิชาชีฟได้</p> <p>๓) ผู้เรียนสามารถยื่นคำขอเทียบโอนรายวิชาจากรายวิชาที่เรียนในหลักสูตร Credit Bank และการเทียบโอนความรู้ ประสบการณ์ไปยังระบบสถาบันอาชีวศึกษาที่ MOU ได้</p> <p>๔) เจ้าหน้าที่สามารถบันทึกรหัสวิชาที่ผู้เรียนขอเทียบโอนรายวิชา จากหลักสูตร Credit Bank</p> <p>๕) ระบบการบันทึกผลการเรียนใน ปพ.๑ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลรายวิชากับหลักสูตร Credit Bank และการเทียบโอนความรู้</p> <p>๖) ผู้เรียนสามารถตรวจสอบผลการเทียบโอนข้อมูลได้</p>
๙. ระบบบริการนักเรียน On-Line	<p>๑) ผู้เรียนสามารถตรวจสอบตารางเรียนได้</p> <p>๒) ผู้เรียนสามารถตรวจสอบหัวข้อ/รายการสอน (Course) ในรายวิชาที่ตนเองเรียนได้</p> <p>๓) ผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนได้</p> <p>๔) ผู้เรียนสามารถดาวน์โหลดเอกสารรายละเอียดการเรียนการสอน ในแต่ละรายวิชาที่ครูผู้สอนแนบมาได้</p> <p>๕) ผู้เรียนสามารถตรวจสอบผลการเรียนของตนเองได้</p> <p>๖) มีเอกสารตารางเรียนนักเรียน ภาคเรียนปัจจุบัน</p> <p>๗) ผู้เรียนสามารถตรวจสอบสรุปการเช็คชื่อเข้าเรียนรายวิชาได้</p>
๑๐. ระบบบริการงานครูผู้สอน On-Line ต้นทาง ครูสถาบันอาชีวศึกษา	<p>๑) ครูผู้สอนสามารถส่งผลการเรียนได้</p> <p>๒) ครูผู้สอนสามารถกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนรายวิชาได้</p>

งาน	รายละเอียดของงาน
	๓) ครูผู้สอนสามารถตรวจสอบผลการเรียนที่ส่งได้ ๔) ครูผู้สอนสามารถตรวจสอบรายชื่อผู้เรียนที่ตนเองสอนได้ ๕) ครูผู้สอนสามารถตรวจสอบตารางสอนได้ ๖) ครูผู้สอนสามารถบันทึก/แก้ไข หัวข้อ/รายการสอน (Course) ในรายวิชาที่ตนเองสอนได้ ๗) ระบบสามารถจัดเก็บและแสดงประวัติการส่งผลการเรียนของ ครูผู้สอนแต่ละท่านได้ ๘) ครูผู้สอนสามารถออกรายงานรายชื่อผู้เรียนที่ทำการสอนเท่านั้น ๙) มีเช็คชื่อเข้าเรียนรายวิชา ๑๐) มีสรุปการเช็คชื่อเข้าเรียนรายวิชา
๑๐. ระบบบริการงานครูผู้สอน On-Line ปลายทาง ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	๑) ครูผู้สอนสามารถตรวจสอบเกณฑ์การให้คะแนนรายวิชาได้ ๓) ครูผู้สอนสามารถตรวจสอบผลการเรียนได้ ๔) ครูผู้สอนสามารถตรวจสอบรายชื่อผู้เรียนได้ ๕) ครูผู้สอนสามารถตรวจสอบตารางสอนได้ ๘) ครูผู้สอนสามารถเข้าเรียนรู้รายวิชาที่ครูต้นทางสอนในรูปแบบ VDO ได้ ๙) ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนตามรายวิชาที่ครูต้นทางสอนในรูปแบบ VDO ได้ ๙) มีเช็คชื่อเข้าเรียนรายวิชา ๑๐) มีสรุปการเช็คชื่อเข้าเรียนรายวิชา
๑๑. การเชื่อมโยงข้อมูล	๑) เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานบันอาชีวศึกษา และสถานศึกษา ๒) จัดเก็บประวัติการเชื่อมโยงข้อมูล ชื่อ-สกุล โรงเรียน

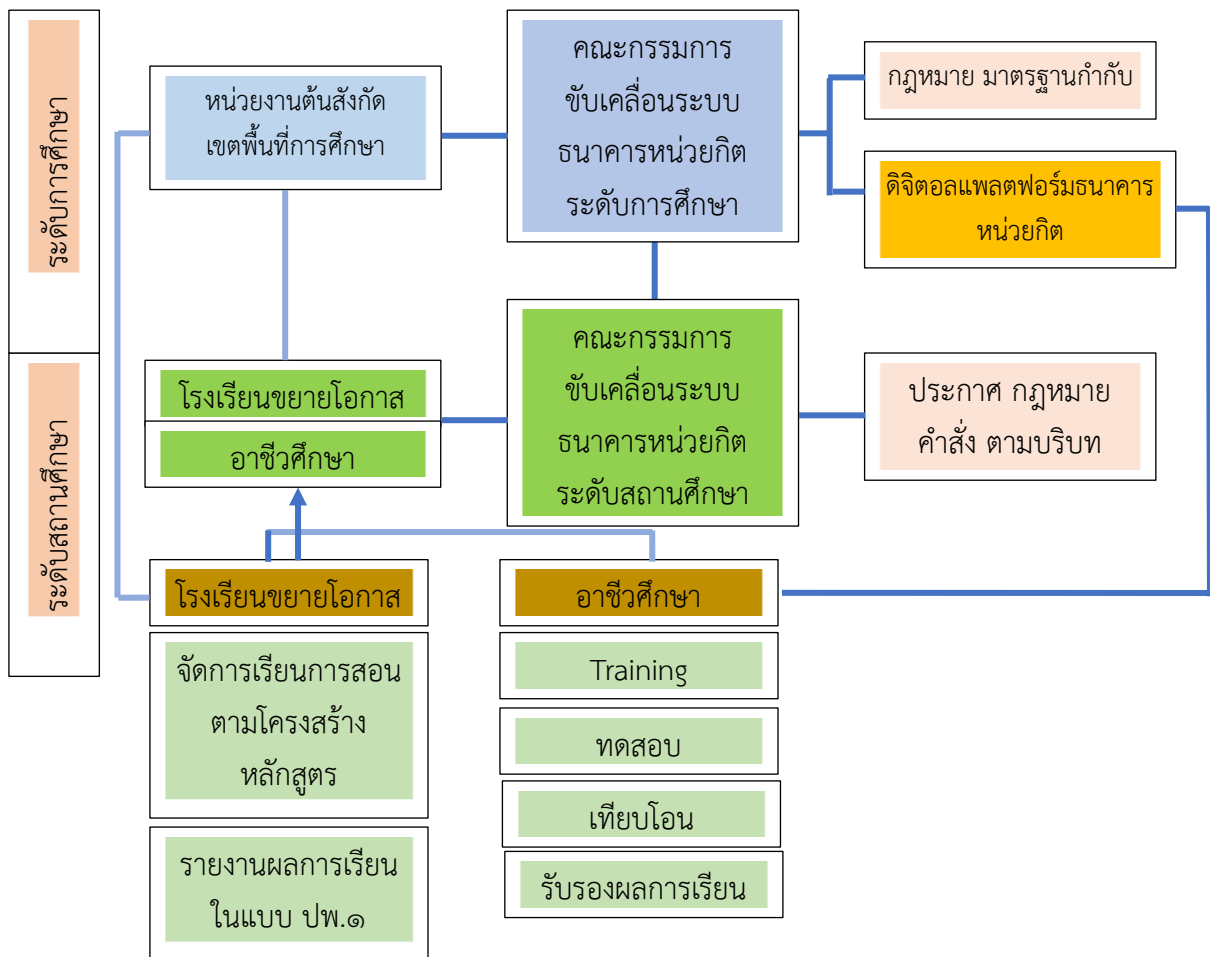
ส่วนที่ ๔

การขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา สู่การปฏิบัติ

๑. โครงสร้างระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาและเครือข่าย

๑.๑ การดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา

การดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา สู่การปฏิบัติ ต้องมีการกำหนดโครงสร้างระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา และเครือข่ายให้ครอบคลุมระดับอาชีวศึกษา ระดับสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีระบบ และเชื่อมโยงการทำงานของสถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษา ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา จึงมีข้อเสนอโครงสร้างระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาและเครือข่าย ดังแผนภาพ ๔.๑ ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๑ แสดงโครงสร้างระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาและเครือข่าย

การดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ควรมีการจัดตั้ง คณะกรรมการนโยบายธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการพัฒนา ระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา และต้องมีความเชื่อมโยงการทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงาน ภายนอก

๒. การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ ได้ดำเนินการจัดทำประกาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา โดยมีขั้นตอน การดำเนินงาน ดังนี้

๑) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับ ธนาคารหน่วยกิต ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งข้อมูลและ ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประชุมที่สำนักงานฯ ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง

๒) จัดทำร่างประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา

๓) จัดทำร่างคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ เรื่อง แต่งตั้ง คณะกรรมการธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

๔) เสนอที่ประชุมผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ และ ผู้บริหารอาชีวศึกษา ซึ่งเป็น คณะทำงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพิจารณาและให้ข้อคิดเห็นในการ ปรับปรุงแก้ไข ร่างประกาศฯ ร่างคำสั่งฯ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๕) ประชุมขับเคลื่อนคณะกรรมการธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๗

๖) ดำเนินการเสนอประกาศฯ และคำสั่งฯ ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อลงนาม

๗) ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ เรื่อง แนวทางการ ดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา

๒.๑ คณะกรรมการธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคาร หน่วยกิต ของหน่วยงาน และสถานศึกษา ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการ ดังนี้

๑) ประธาน	- ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
๒) รองประธาน	- รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
๓) กรรมการ	- ผู้ถือใบอนุญาตสถาบันอาชีวศึกษาที่บันทึกข้อตกลง
- ผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษาที่บันทึกข้อตกลง
- ผู้แทนศูนย์ประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ
หรือศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน หรือศูนย์ประเมิน

และรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานในพื้นที่จังหวัด

- ผู้แทนสถานประกอบการ ที่เป็นภาคีเครือข่าย
ในการจัดการศึกษาทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
การอาชีวศึกษา

ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษา

๔) กรรมการและเลขานุการ - ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

๕) กรรมการและ - ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโครงการ

ผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

๑) บริหารจัดการและร่วมขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุ และคุณวุฒิของผู้เรียน และเชื่อมโยงการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๒) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิตของสถานศึกษา

๓) ดำเนินการรับรองสถาบันการศึกษาที่เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๔) ตรวจสอบผลการสะสมหน่วยกิตของสถานศึกษา และหน่วยงานอาชีวศึกษาที่บันทึกข้อตกลงร่วม ผ่านช่องทางแพลตฟอร์มระบบธนาคารหน่วยกิต ตลอดจนสามารถสืบค้นข้อมูลของผู้เรียนได้ทั้งหมด

๕) กำกับติดตาม ตรวจสอบ ให้นำกฎ หลักเกณฑ์ และมาตรฐาน ที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วย กิต ระดับการศึกษา ไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องและมีคุณภาพ เป็นไปตามระดับคุณวุฒิแห่งชาติ และระดับคุณวุฒิวิชาชีพ

๖) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตของเขตพื้นที่การศึกษา

๗) ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจ ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา

๒.๓ การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุและคุณวุฒิของผู้เรียน เป็นการเชื่อมโยงทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๒) ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยไม่มีเงื่อนไขของระยะเวลาในการสะสม และระยะเวลาในการศึกษา และสามารถเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถานศึกษาได้

๓) ส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาและใช้ประโยชน์ของธนาคารหน่วยกิตเป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน เอื้อประโยชน์ในการเพิ่มพูนสมรรถนะ ทักษะ เพื่อการทำงานและการเพิ่มคุณวุฒิ

๒.๔ ธนาคารหน่วยกิต มีหลักการ ดังนี้

- ๑) ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาเทียบโอนหน่วยกิตและสะสมในธนาคารหน่วยกิตได้ตามประกาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕
- ๒) ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตในธนาคารหน่วยกิตได้ตลอดชีวิตโดยไม่จำกัดอายุและคุณวุฒิของผู้เรียน รวมทั้งระยะเวลาในการสะสมหน่วยกิต และระยะเวลาในการเรียน
- ๓) ข้อมูลหน่วยกิตของผู้เรียนที่สะสมไว้ในธนาคารหน่วยกิตได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด

๒.๕ การสะสมหน่วยกิต มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- ๑) การสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาในระบบ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนเพื่อสะสมหน่วยกิตในสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาได้ ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตในธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนมากกว่าหนึ่งแห่งได้
- ๒) การสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยการฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติหรือการเรียน ทำงานระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ สถานศึกษาต้องดำเนินการประเมินการเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประกาศกำหนด หรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

๒.๖ การบันทึกผลการเรียน และผลลัพธ์การเรียนรู้ ของผู้เรียนในธนาคารหน่วยกิต

ให้ดำเนินการ ดังนี้

- ๑) กรณีผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาต่าง ๆ จากการศึกษาในระบบของสถานศึกษา ให้สถานศึกษานำบันทึกผลการเรียนตามระดับคะแนนตัวอักษรหรือระดับคะแนนที่สอบได้
- ๒) กรณีผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการเทียบโอนจากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติหรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ ให้สถานศึกษานำบันทึกโดยไม่กำหนดระดับคะแนนตัวอักษรหรือระดับคะแนน หรืออาจจัดให้มีการประเมินใหม่เพื่อวัดระดับผลการเรียนและบันทึกผลการเรียนตามระดับคะแนนตัวอักษรหรือระดับคะแนนที่สอบได้ โดยให้จัดทำหลักฐานข้อมูลประกอบการเทียบโอนบันทึกไว้ด้วย

๒.๗ การนำหน่วยกิตที่สะสมไว้ในธนาคารหน่วยกิตหรือเพื่อใช้ในการศึกษา เพื่อรับคุณวุฒิการศึกษาให้จัดทำเป็นประกาศหลักเกณฑ์ตามระดับการศึกษาและรูปแบบการศึกษา โดยระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรูปแบบการศึกษาในระบบ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด และการอาชีวศึกษาทั้งรูปแบบการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาระบบทวิภาคี ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกำหนด ภายใน ๓๐ วันนับจากวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้ ธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาสามารถออกรายงานการสะสมหน่วยกิต เพื่อใช้ในการแสดงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๓. การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับสถานศึกษา

๓.๑ กระบวนการทำงานระหว่างสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เข้าร่วมเครือข่าย ธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา หรือธนาคารหน่วยกิตของสถานศึกษา และทิวาชีวิตศึกษา โดยสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการจัดการจากต้นทางและปลายทาง

แผนภาพที่ ๔.๒ แสดงความเชื่อมโยงการทำงานระหว่างสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และอาชีวศึกษา

๓.๒ การให้บริการธนาคารหน่วยกิตสำหรับผู้เรียน

ธนาคารเครดิต (Credit Bank) เป็นระบบการเก็บสะสมหน่วยกิตที่มีหน่วยงานกลางเป็นผู้ดำเนินการเชื่อมโยงกับหน่วยงานการศึกษาระดับต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยหน่วยงานกลางจะเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์รูปแบบ วิธีการ แพลตฟอร์มฐานข้อมูลต่าง ๆ และหน่วยงานการศึกษาระดับต่าง ๆ

■ ผู้เรียนสามารถฝาก ถอน หรือยืมหน่วยกิตของตนเองที่อยู่ในธนาคารหน่วยกิตไปใช้ในการเข้าเรียนและสำเร็จการศึกษาตามแผนการศึกษาที่กำหนด

โอนหน่วยกิต (Credit Transfer) เป็นการดำเนินการเทียบโอนหน่วยกิตหรือผลการเรียน ซึ่งมี ๒ ลักษณะ ได้แก่ (๑) การนำผลการเรียนซึ่งเป็นความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย หรือการนำความรู้ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่เกิดจากการประกอบอาชีพ จากประสบการณ์การทำงาน มาประเมินเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษา และ (๒) การเทียบระดับการศึกษา โดยนำผลการเรียน ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษานอกระบบมาประเมินเทียบระดับการศึกษา โดยให้เป็นไปตามระเบียบของหน่วยงานที่จัดการศึกษาแต่ละระดับ สถาบันการศึกษานั้น ๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

■ ผู้เรียนสามารถโอนหน่วยกิตที่ได้รับจากสถาบันหนึ่งไปยังอีกสถาบันหนึ่งโดยความสะดวกและสามารถนำหน่วยกิตที่สะสมไปใช้ในการศึกษาต่อและการสำเร็จการศึกษา

สะสมหน่วยกิต (Credit Accumulation) เป็นการรวบรวมและจัดเก็บหน่วยกิตหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ไว้ในธนาคารหน่วยกิตเพื่อการใช้ประโยชน์ในการเข้าศึกษาหรือการพัฒนาตนเองตามแผนที่กำหนด

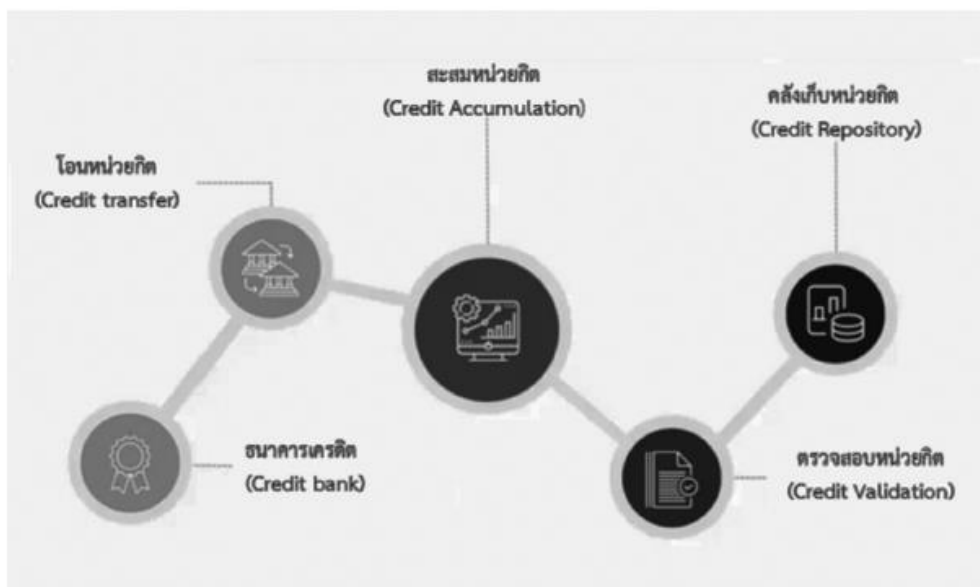
■ ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตที่ได้รับเพื่อนำไปใช้ในการศึกษาและการสำเร็จการศึกษาได้โดยสะดวก

ตรวจสอบหน่วยกิต (Credit Validation) เป็นการตรวจหาความถูกต้องของหน่วยกิตที่ผู้เรียนได้รับ เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถนำหน่วยกิตที่สะสมไปใช้ตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและหลักสูตรที่กำหนด

■ ผู้เรียนสามารถตรวจสอบหน่วยกิตที่สะสมไปใช้เพื่อวางแผนการศึกษาและการพัฒนาตนเอง

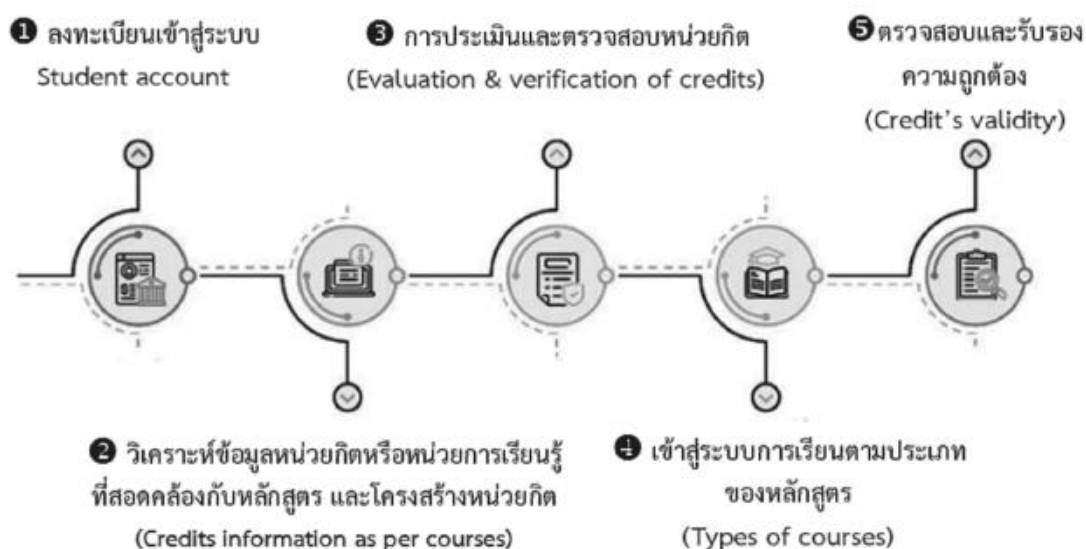
คลังเก็บหน่วยกิต (Credit Repository) ระบบทะเบียนกลางเพื่อการสะสมหน่วยกิตหรือผลการเรียนของผู้เรียนจากการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จากประสบการณ์การทำงาน การฝึกอบรม หรือการพัฒนาตนเอง โดยมีหลักฐานที่เป็นองค์ประกอบในการเทียบหน่วยกิตรวบรวมไว้เพื่อประโยชน์ในการเข้าศึกษาในสถานศึกษา การเทียบวุฒิ การรับรอง หรือรับคุณวุฒิทางการศึกษา และการทำงาน

■ ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการหน่วยกิตทั้งหมดที่สะสมได้ผ่านระบบกลางโดยมีความสะดวกในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากหน่วยกิตสะสมกับสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาอย่างหลากหลาย

แผนภาพที่ ๔.๓ แสดงการให้บริการธนาคารหน่วยกิตสำหรับผู้เรียน

กระบวนการทำงานของระบบธนาคารหน่วยกิตสำหรับผู้เรียน แสดงฟังก์ชันการทำงาน เพื่อให้บริการแก่ผู้เรียนตั้งแต่การลงทะเบียนเข้าใช้งาน การวิเคราะห์ข้อมูลหน่วยกิตหรือหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร โครงสร้างหน่วยกิต และแผนการเรียน การประเมินและตรวจสอบหน่วยกิต การเข้าศึกษาตามประเภทของหลักสูตร การตรวจสอบและรับรองความถูกต้อง เพื่อการสำเร็จการศึกษา

แผนภาพที่ ๔.๔ แสดงกระบวนการทำงานของระบบธนาคารหน่วยกิตสำหรับผู้เรียน

๓.๓ การจัดระบบการบริหารจัดการระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับสถานศึกษา

เนื่องจากการจัดการศึกษาแต่ละประเภทและระดับ รวมทั้งหน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีการบริหารจัดการภายใน และโครงสร้างการทำงานที่แตกต่างกัน จึงควรพิจารณาภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบธนาคารหน่วยกิต เพื่อนำไปกำหนดในโครงสร้างการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับสถานศึกษา และบูรณาการเข้ากับโครงสร้างภาระงานอื่น ๆ ดังนี้

๑) ประกาศนโยบายการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาระบบธนาคารหน่วยกิต

๒) กำหนดโครงสร้างการทำงานระบบธนาคารหน่วยกิต และบุคลากรผู้รับผิดชอบ

๓) กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิต

๔) ประกาศหลักสูตรที่นำเข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตเพื่อให้บริการแก่ผู้เรียนในระบบธนาคารหน่วยกิต

๕) ออกแบบและจัดระบบงานธนาคารหน่วยกิต (๑) ระบบการจัดการผู้เรียน (User Management) (๒) ระบบการจัดเก็บผลการเรียนรู้ (Learning Archives Management and Record Keeping) (๓) ระบบการตรวจสอบรับรองความถูกต้อง (Credit Certification Management) (๔) ระบบการจัดการแปลงหน่วยกิต (Credit Conversion Management) (๕) ระบบการให้บริการหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง (๖) ระบบการรับรองเพื่อสำเร็จการศึกษา (Certificate Management)

๖) จัดระบบรับรองคุณภาพกระบวนการระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank Quality Assurance)

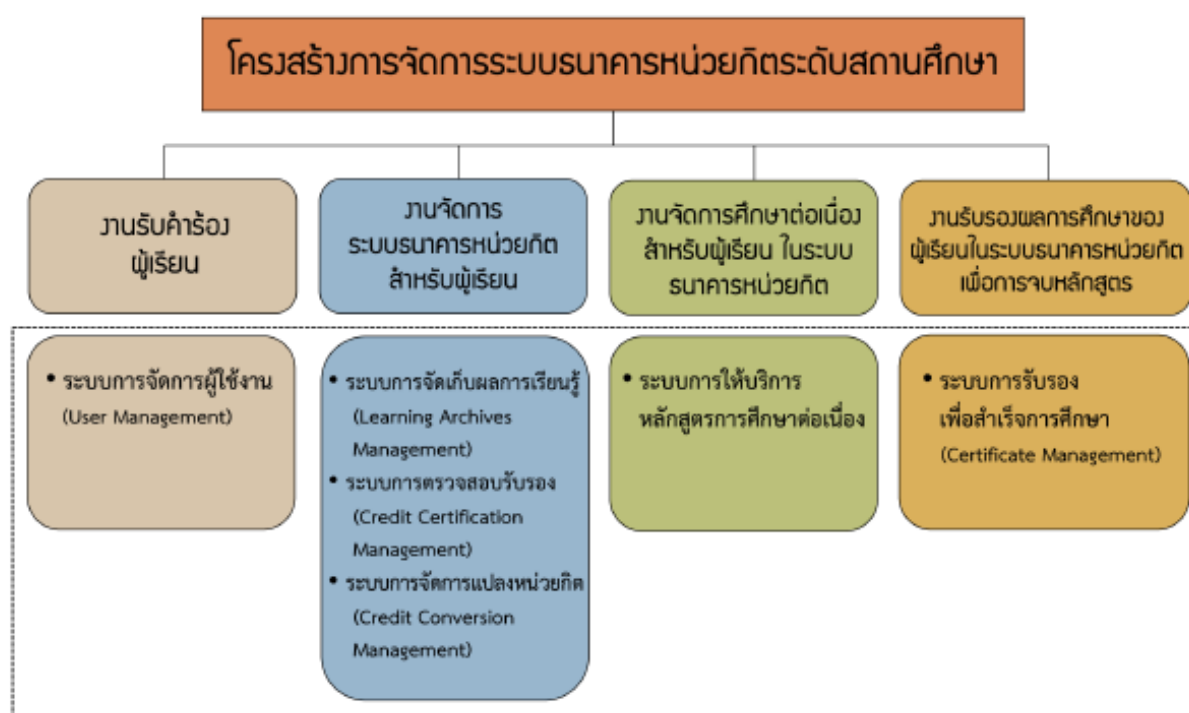
๗) พัฒนาคู่มือการปฏิบัติงาน

๘) เตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต้องใช้ในระบบธนาคารหน่วยกิต ระบบการเรียนรู้รายบุคคล รวมทั้งระบบสารสนเทศและแพลตฟอร์มดิจิทัล

๙) ประเมินความพร้อมผู้ปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นก่อนเข้าสู่การปฏิบัติงานในระบบธนาคารหน่วยกิตทั้งผู้ให้บริการทั่วไป ผู้ปฏิบัติงานสนับสนุน และผู้ปฏิบัติงานที่มีความเชี่ยวชาญและความชำนาญเฉพาะ

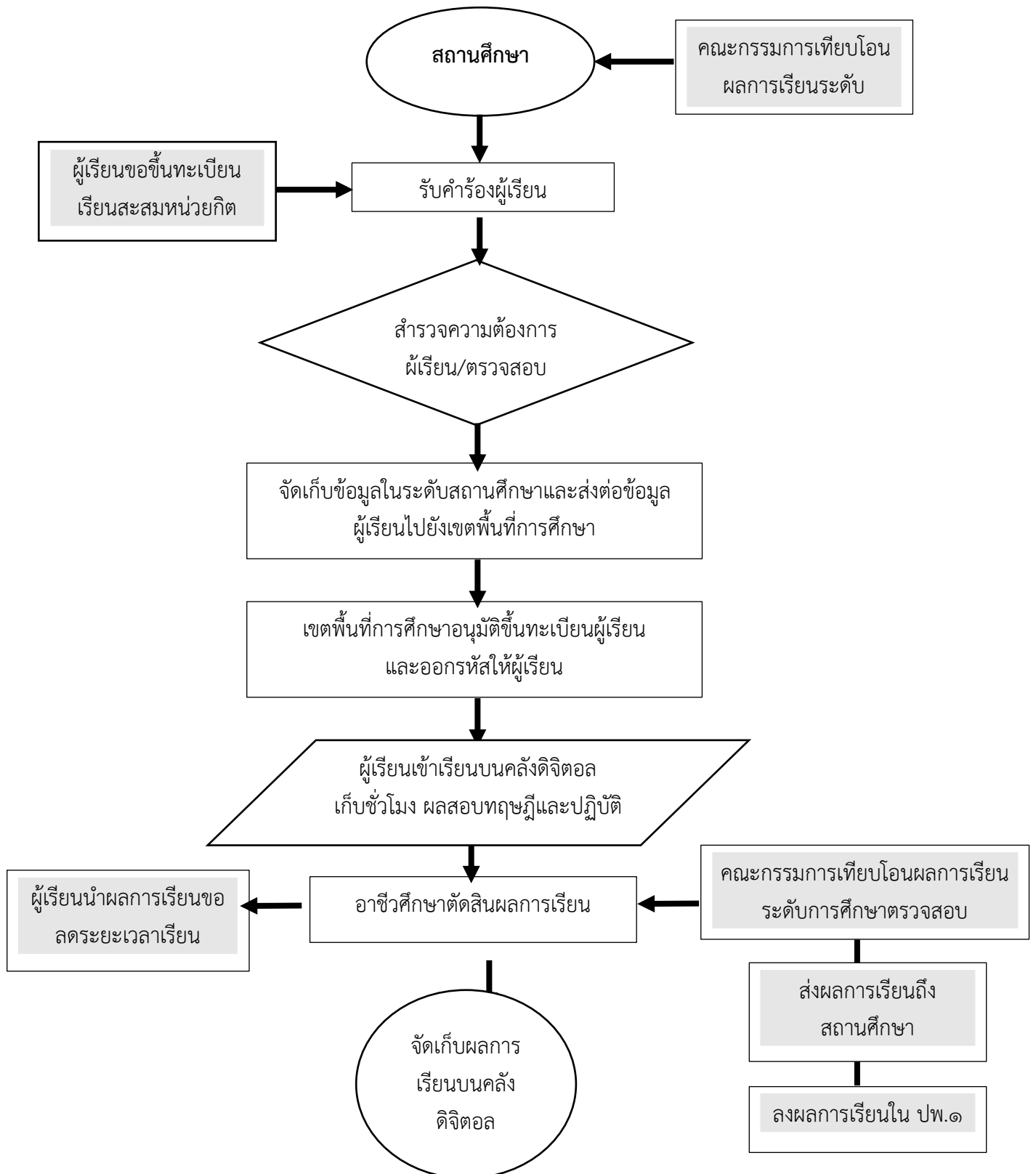
๑๐) จัดทำคู่มือสำหรับผู้เรียน และจัดระบบการให้บริการแก่ผู้เรียน อาทิ การโอนหน่วยกิต การสะสมและจัดเก็บหน่วยกิต การตรวจสอบข้อมูลในธนาคารหน่วยกิต การยืมหน่วยกิตสะสมจากระบบประกอบการขอการประเมินเพื่อศึกษาต่อ

๑๑) การสื่อสารประชาสัมพันธ์การให้บริการระบบธนาคารหน่วยกิต การกำหนดภาระงานเพื่อการให้บริการระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับสถานศึกษา

แผนภาพที่ ๔.๔ แสดงโครงสร้างเสนอแนะเพื่อใช้ประกอบการออกแบบระบบบริหารจัดการธนาคารหน่วยกิตระดับ สถานศึกษา

๓.๔ แนวปฏิบัติของสถานศึกษาในการเทียบโอนความรู้เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิต

แผนภาพที่ ๔.๕ แสดงขั้นตอนการทดลองการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษานำร่องที่เข้าร่วมโครงการ

ที่มา : ประยุกต์จากคู่มือแนวทางการเทียบโอนความรู้และการสะสมหน่วยกิต การศึกษานอกระบบ

กับการศึกษาในระบบ (๒๕๖๐)

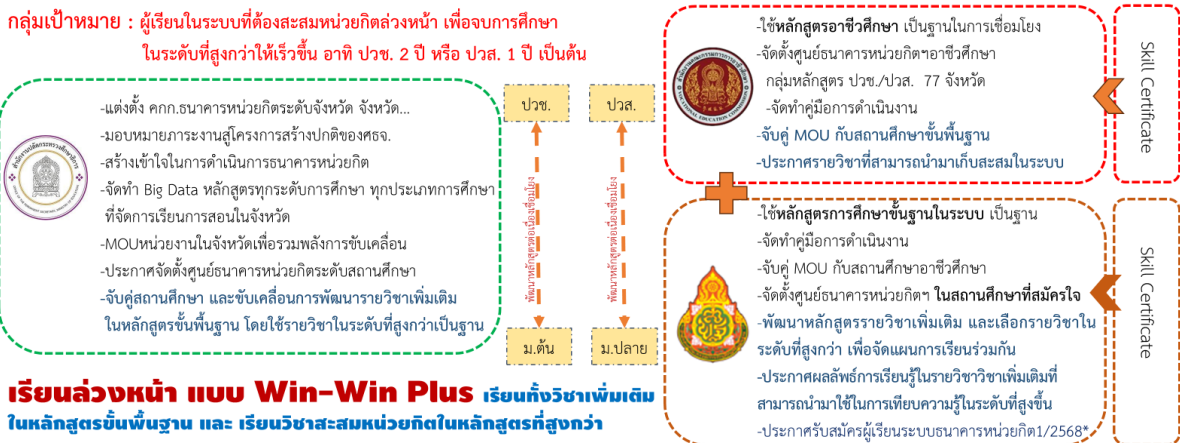
๓.๔.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ จากสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยระบบธนาคารหน่วยกิต ซึ่งยังไม่มีระบบธนาคารหน่วยกิตอย่างเต็มรูปแบบ แต่มีกลไกการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศ มีการทดลองนำร่องเรียนบางรายวิชาระหว่างสถานศึกษาต้นทางและปลายทาง นำร่องโครงการในลักษณะการเรียนล่วงหน้ากับอาชีวศึกษาในสถานศึกษาบางแห่ง และเข้าร่วมโครงการธนาคารหน่วยกิตนำร่องพื้นที่จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน ๑๐ แห่ง เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง การดำเนินงานดังกล่าวใช้กลไกการเทียบโอนผลการเรียนรู้โดยขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ มีการกำหนดแนวปฏิบัติเฉพาะการเทียบโอนผลการเรียนรู้รูปแบบที่ ๓ การสะสมหน่วยกิตหารศึกษาในระบบ โดยการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงกับหลักสูตรที่สูงกว่า โดยใช้หลักสูตรของอาชีวศึกษาร่วมด้วยกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
ระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา Quick Win

รูปแบบที่ 3 รูปแบบการเก็บสะสมหน่วยกิตการศึกษาในระบบ

โดยการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงกับหลักสูตรในระดับที่สูงกว่า

แผนภาพที่ ๔.๖ แสดงรูปแบบการสะสมหน่วยกิตการศึกษาในระบบ โดยการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงกับหลักสูตรในระดับที่สูงกว่า

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ และ สถาบันอาชีวศึกษาเป็นแนวทางกลางเกี่ยวกับการให้จำนวนหน่วย การให้ผลการเรียน การบันทึกผลการเรียน ผลการเทียบโอนและการคิดผลการเรียนเฉลี่ย เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ ทั้งนี้ การเทียบโอนผลการเรียนดังกล่าวให้เป็นดุลยพินิจของอาชีวศึกษาและสถานศึกษาที่จะรับผู้ขอเทียบโอนฯ เข้าเรียนโดยพิจารณาให้เหมาะสมกับคุณสมบัติของนักเรียนแต่ละคน และคำนึงถึงคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้แนวปฏิบัติดังกล่าวสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา ฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๖ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
๑. หลักการพื้นฐานในการเทียบโอนผลการเรียน	<p>๑) กระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษา</p> <p>๒) คำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>๓) ยอมรับผลการดำเนินงานของโรงเรียนเดิม</p> <p>๔) ยึดหลักความเป็นธรรมโปร่งใสและมีความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ</p>
๒. แนวทางการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาในระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	<p>๑) พิจารณาจากเอกสารแสดงผลการเรียน/ผลการเรียนรู้ เช่น ระเบียบ แสดง ผล การ เรียน ประกาศนียบัตรใบรับรอง ผลการศึกษา สมุดบันทึก ผลการเรียนรู้หรือหลักฐานอื่น ที่แสดงถึงความรู้ความสามารถทักษะประสบการณ์ของ ผู้ขอเทียบโอน</p> <p>๒) ประเมินความรู้ความสามารถทักษะและประสบการณ์ ที่มีมาก่อนของผู้ขอเทียบโอน</p> <p>การดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียนให้พิจารณาในแนวทาง ดังนี้</p> <p>๑) การพิจารณาระดับชั้นการศึกษา การพิจารณาเทียบโอน เข้าสู่ชั้นเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้พิจารณา เทียบโอนจากผลการเรียนเดิม โดยยึดหลักการเทียบชั้น ต่อชั้นปีที่เรียนตามผลการเรียนที่ผู้เรียนมีอยู่ ตั้งแต่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หรือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ตัวอย่างเช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เทียบโอนผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เพื่อเข้าเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ หรือเทียบโอนผลการเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๕ เพื่อเข้าเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๖ - เทียบโอนผลการเรียนเกรด ๒ จากหลักสูตร ต่างประเทศ เพื่อเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ หรือเทียบโอนผล การเรียนเกรด ๕ เพื่อเข้าเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๖ - เทียบโอนผลการเรียนเกรด ๖ จากหลักสูตร ต่างประเทศ เพื่อเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ หรือ เทียบโอนผล การเรียนเกรด ๙ เพื่อเข้าเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในกรณีนี้ หากผู้เรียนต้องการขอ

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ใบเทียบความรู้/ใบเทียบ วุฒิการศึกษา ให้นำหลักฐานการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นจากต่างประเทศไปขอเทียบความรู้/เทียบ วุฒิการศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

๒) บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา เพื่อให้ระบบการดำเนินงาน เทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษามีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับและให้ความมั่นใจต่อสังคม สถานศึกษาที่รับ นักเรียนเข้าเรียนในฐานะผู้ที่ทำหน้าที่เทียบโอนผลการเรียน และสถานศึกษาที่ผู้เรียนนำความรู้/ผลการเรียนมาขอโอน ในฐานะผู้ส่งต่อ จึงต้องดำเนินการในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการเทียบโอนด้วย เช่น การจัดทำระเบียบ/แนวปฏิบัติ การเทียบโอนของสถานศึกษา การแต่งตั้งคณะกรรมการ เทียบโอนผลการเรียน การจัดทำเอกสาร/หลักฐาน การศึกษา การจัดทำเอกสาร/หลักฐานการเทียบโอน มีวิธีการดำเนินงานดังนี้

ก. จัดทำระเบียบหรือแนวปฏิบัติ ในการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาเพื่อเป็นหลักในการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และสำหรับผู้ที่ต้องการเข้าศึกษาต่อเนื่องจะได้ทราบข้อกำหนดของสถานศึกษาและใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจ สมัครเข้าเรียน

ข. แต่งตั้งคณะกรรมการ เทียบโอนผลการเรียนซึ่งเป็น บุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการ พิจารณาเทียบโอนผลการเรียนและประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้ขอ เทียบโอน โดยหัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผล การเทียบโอน สถานศึกษาอาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการ เพิ่มเติมได้ และกรรมการหรืออนุกรรมการควรมี ความรู้พื้นฐานที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ที่จะ เทียบโอน หากมีความจำเป็น สถานศึกษาสามารถเชิญ ผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจาก ภายนอกเข้าร่วมเป็น กรรมการหรืออนุกรรมการ ทั้งนี้ การพิจารณาเทียบโอนผลการเรียนควรมีระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ชัดเจน

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ค. จัดทำเอกสาร/หลักฐาน เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา เทียบโอนผลการเรียนและการประเมินสถานศึกษาเดิม ที่ผู้เรียนได้เรียนจนมีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และ นำไปขอเทียบโอนที่สถานศึกษาแห่งใหม่ จะต้องจัดทำ เอกสาร หลักฐาน ที่แสดงผลการเรียน/ผลการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนได้รับและข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อการส่งต่อ ไปยังสถานศึกษาที่รับเทียบโอนให้สามารถพิจารณา เทียบโอนผลการเรียนได้อย่างเหมาะสมกับตัวนักเรียน สถานศึกษาที่รับเทียบโอนจะต้องจัดทำเอกสารเพื่อใช้ ประกอบการพิจารณาเทียบโอน เช่น แบบคำร้องหรือ แบบยื่นความจำนงขอเทียบโอน แบบประเมิน แบบเสนอขออนุมัติผลการเทียบโอน ใบแจ้งผลการเทียบโอน ทะเบียนผู้ขอเทียบโอน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังต้องจัดทำเอกสาร/หลักฐานการศึกษาที่แสดงผลการเรียน ของนักเรียนขณะที่ได้เรียนอยู่ในโรงเรียน

ง. กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียนเป็นผู้กำหนด คุณสมบัติของผู้ขอเทียบโอน โดยผู้ขอเทียบโอนจะต้อง สมัครเข้าเป็นนักเรียนในสถานศึกษาที่รับเทียบโอน ก่อนยื่นความจำนงขอเทียบโอนและมีคุณสมบัติเฉพาะ ตามที่สถานศึกษาที่รับเทียบโอนกำหนด

จ. กำหนดช่วงเวลาในการยื่นความจำนงขอเทียบโอน ผลการเรียน

- สถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียนควรกำหนดช่วงเวลาการเทียบโอนผลการเรียนในช่วงต้นปีการศึกษา ก่อนเปิดภาคเรียน หรือในช่วงต้นภาคเรียนแรก ที่รับสมัครนักเรียนเข้าเรียน เพื่อการวางแผนการเรียน ที่เหมาะสมกับนักเรียนร่วมกัน หากผู้ขอเทียบโอน มีความจำเป็นไม่สามารถยื่นความจำนงขอเทียบโอน ได้ตามเวลาที่สถานศึกษากำหนดให้อยู่ในดุลยพินิจ ของสถานศึกษาที่รับเทียบโอน และในการเทียบโอน ผลการเรียนให้เทียบโอนให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียน นั้น ๆ

- ในระหว่างที่ศึกษาอยู่ หากนักเรียนประสงค์จะไปศึกษาหรือเสริมความรู้ ทักษะ ประสบการณ์จาก

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เป็นการเพิ่มเติมในภายหลัง นักเรียนจะต้องแสดงความจำนงต่อสถานศึกษาและต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าสถานศึกษา ก่อน การไป ศึกษาจากแหล่งการเรียนรู้อื่น อาจมีการประเมิน ผลการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและแหล่ง การเรียนรู้ ทั้งนี้ การเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้อยู่ใน ดุลยพินิจของสถานศึกษาที่รับเทียบโอน และ เป็นไป ตามหลักเกณฑ์การไปศึกษาหรือเสริมความรู้ ทักษะ จากแหล่งการเรียนรู้อื่นและตามช่วงเวลา ที่ สถานศึกษากำหนด

ฉ. การพิจารณาอายุของผลการเรียน/ผลการ เรียนรู้ ที่นักเรียนนำมาขอเทียบโอน ให้สถานศึกษา ที่รับ เทียบโอนพิจารณาว่าเป็นผลการเรียนที่ นักเรียนได้รับมา เมื่อใด หากเป็นผลการเรียนที่ได้ ศึกษาเป็นระยะเวลา นานมาแล้ว และมีได้รับการ พัฒนาหรือเสริมเพิ่มเติม ความรู้ ทักษะแต่อย่างใด สถานศึกษาอาจไม่รับเทียบโอนได้ ทั้งนี้ ให้พิจารณา บนพื้นฐานธรรมชาติของวิชา ความ ทันสมัยของวิชา ทันต่อเหตุการณ์ และสอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลง ในโลกปัจจุบัน เพื่อที่จะนำมา เชื่อมต่อกับความรู้ ตามหลักสูตรของสถานศึกษา

๓) การประเมิน การประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้ขอเทียบโอน สามารถ ประเมิน ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การประเมิน แฟ้มสะสมผลงาน การทดสอบ มาตรฐานการสอบปากเปล่า การปฏิบัติจริง เป็นต้น สถานศึกษาต้องมีระบบการประเมิน ที่มีมาตรฐาน มีความเที่ยงตรง ถูกต้องตามหลักวิชา เชื่อถือได้ สถานศึกษาที่เทียบโอนอาจขอความร่วมมือ จาก องค์กรหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ประเมินในส่วนที่ เกี่ยวข้องกับเครื่องมือและวิธีการ หรือขอความร่วมมือ จากผู้ประเมินที่มีความรู้ มีประสบการณ์ใน สาขาวิชา ที่ต้องการประเมิน

๔) วิธีปฏิบัติและการจัดเข้าชั้นเรียน

ก. ในกรณีที่ เป็นการเทียบโอนจากหลักสูตร การศึกษา ขั้นพื้นฐานเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาชั้น

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พื้นฐาน ให้พิจารณา พื้นความรู้ขั้นสุดท้ายที่ได้เรียน และจัดเข้า เรียนต่อเนื่อง ในชั้นที่ได้เรียนอยู่เดิม

ข. เมื่อนักเรียนได้รับการเทียบโอนผลการเรียนแล้ว หาก สถานศึกษาที่รับเทียบโอนเห็นว่ายังมีสาระ/ รายวิชา/ กิจกรรมใดที่ต้องจัดให้เรียนเสริมเพื่อให้มีความรู้ พื้นฐานดีขึ้น หรือเป็นรายวิชาที่สถานศึกษา เน้นความเป็นเลิศ หรือมีความจำเป็นต้องเรียน เพื่อให้ครบตามเงื่อนไข การจบช่วงชั้น หรือครบตาม โครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาอาจจัดสอน เสริมหรือให้ลงทะเบียน เรียนเพิ่มเติมตามความ จำเป็นและจัดในช่วงเวลา ที่เหมาะสม การจัดสอน เสริมหรือจัดให้เรียนเพิ่มเติม จะต้องคำนึงถึง ประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในการศึกษาต่อ ในระดับที่ สูงขึ้น หรือในระดับอุดมศึกษาด้วย หรือ หากปรากฏ ว่าเป็นรายวิชาที่ไม่ตรงกับที่ปรากฏใน โครงสร้าง หลักสูตรที่รับเข้าเรียน อาจกำหนดและ ขอบรรจุชื่อ รายวิชานั้นไว้ในหลักสูตรได้ ทั้งนี้ ผู้ขอ เทียบโอน จะต้องเรียนต่อเนื่องและจบการศึกษา ตามเกณฑ์ การจบช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษา ที่รับเทียบ โอน สำหรับรายวิชาที่ยังไม่มีการตัดสิน ผลการเรียน ให้สถานศึกษาที่รับเทียบโอนพิจารณาว่า สามารถ จัดเป็นรายวิชาใดในหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อ จัดให้ เรียนเพิ่มเติม หรือดำเนินการประเมินตามเกณฑ์ ที่ สถานศึกษากำหนด

ค. จำนวนหน่วยกิต/หน่วยการเรียน/หน่วยน้ำหนัก ที่ผู้ขอเทียบโอนได้รับจากการเทียบโอนผลการเรียน ให้พิจารณาคำความรู้และทักษะสำคัญที่ได้เรียน เพื่อ ประกอบการพิจารณาเทียบโอน ทั้งนี้เพื่อให้ครบ ตามเกณฑ์การจบช่วงชั้นของหลักสูตรสถานศึกษาที่ รับ เทียบโอน

ง. ผู้ขอเทียบโอนจะต้องมีเวลาเรียนอยู่ใน สถานศึกษา ที่รับเทียบโอน อย่างน้อย ๑ ภาคเรียน เพื่อการศึกษา อบรมบ่มเพาะตามจุดเน้นและ ปรัชญาการศึกษาของ สถานศึกษาที่รับเทียบโอน และจบช่วงชั้นตามเกณฑ์ ของสถานศึกษาที่รับเทียบ โอน

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
	<p>๕) การเทียบโอนผลการเรียนสำหรับนักเรียน โครงการ แลกเปลี่ยน ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางที่ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไว้แล้ว</p> <p>๖) การให้จำนวนหน่วย การให้ผลการเรียน การ บันทึก ผลการเรียน และการคิดผลการเรียนเฉลี่ย การให้ จำนวนหน่วยกิต/หน่วยการเรียน/หน่วย น้ำหนัก การให้ ผลการเรียน การบันทึกผลการเรียน และการคิดผล การเรียนเฉลี่ยในรายวิชา/สาระ/ กิจกรรมที่ได้จากการ เทียบโอนผลการเรียนจาก หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรเดิมของ กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรการศึกษา นอก โรงเรียน หลักสูตรเฉพาะ หลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรต่างประเทศ จากการศึกษาที่จัดโดย ครอบครัว ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอาชีพ ฯลฯ เพื่อเข้า ศึกษาต่อการศึกษาในระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาสามารถพิจารณา จากรูปแบบการเทียบโอน ผลการเรียนได้</p>
<p>๓. รูปแบบการเทียบโอน ผลการเรียน</p>	<p>ผลการเรียน/ผลการเรียนรู้อของผู้ขอเทียบโอนอาจ เกิดจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษา ตามอัธยาศัย สำหรับการศึกษา นอก ระบบ และการศึกษา ตามอัธยาศัย สามารถจำแนก ออกเป็นการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ การศึกษาตามหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรเฉพาะ การศึกษาที่จัดโดยครอบครัว ศูนย์การเรียน การฝึก ฝีมือ การฝึกอาชีพ รวมทั้งประสบการณ์การทำงาน จากแรงงานไทย ในประเทศและต่างประเทศ เป็น ต้น สามารถนำมาสรุป แนวทางการพิจารณาเทียบ โอนผลการเรียนเข้าสู่การศึกษา ในระบบในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการให้จำนวน หน่วย การให้ผลการเรียน การบันทึกผลการเรียน และ การ คิดผลการเรียนเฉลี่ยได้ ดังนี้</p> <p>๑) การพิจารณาเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษา ใน ระบบเข้าสู่การศึกษาในระบบ</p> <p>๒) การพิจารณาเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษา นอกระบบเข้าสู่การศึกษาในระบบ</p> <p>๓) การพิจารณาเทียบโอนผลการเรียนจากการจัด การศึกษา โดยครอบครัวเข้าสู่การศึกษาในระบบ</p>

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
	<p>๔) การพิจารณาเทียบโอนผลการเรียนจากการจัดการศึกษา โดยศูนย์การเรียน การศึกษาตามหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรเฉพาะ การฝึกอาชีพ ประสบการณ์การทำงาน เข้าสู่การศึกษาในระบบ</p> <p>๕) การพิจารณาเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาตาม หลักสูตรต่างประเทศเข้าสู่การศึกษาในระบบ</p>

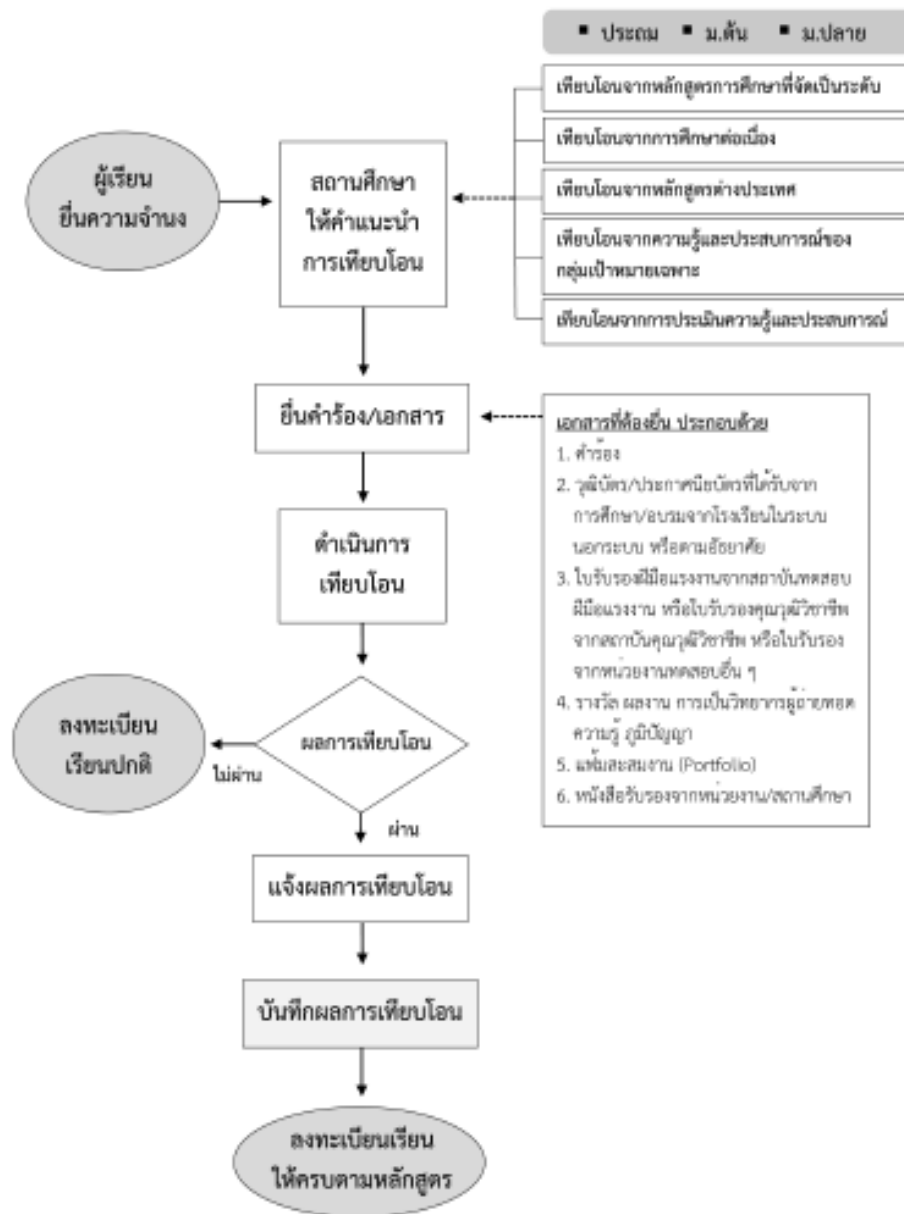
แนวปฏิบัติการเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่การศึกษาในการเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่การศึกษาในระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๔.๒

ตารางที่ ๔.๒ แสดงแนวปฏิบัติการเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่การศึกษา ในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเทียบโอนจากการศึกษาในระบบเข้าสู่การศึกษาในระบบ	
ผลการเรียน/ผลการประเมิน	ยอมรับผลการเรียนของสถานศึกษาเดิม
การบันทึกผลการเรียน ในใบแสดงผลการเรียน	๑) ไม่ต้องนำรายวิชาและผลการเรียนเดิมกรอกในใบแสดงผลการเรียน ของสถานศึกษาใหม่ แต่ให้แนบใบแสดงผลการเรียนเดิมไว้กับ ใบแสดงผลการเรียนใหม่และบันทึกจำนวนหน่วยที่ได้รับการ เทียบโอนตามโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาเดิมไว้ในช่องหมายเหตุ ๒) รายวิชา/สาระ/กิจกรรมที่ยังไม่ได้ตัดสินผลการเรียน
การคิดผลการเรียนเฉลี่ย	การคิดผลการเรียนเฉลี่ยให้นำผลการเรียนและจำนวนหน่วยจาก สถานศึกษาเดิมมาคิดรวมกับผลการเรียนและจำนวนหน่วยที่ได้จาก การเรียนในสถานศึกษาใหม่และคิดผลการเรียนเฉลี่ยมรวมตลอดช่วงชั้น
การเทียบโอนจากการศึกษานอกระบบเข้าสู่การศึกษาในระบบ	
ผลการเรียน/ผลการประเมิน	ไม่ต้องให้ผลการเรียนในรายวิชา/สาระ/กิจกรรมที่ได้จากการเทียบโอน
การบันทึกผลการเรียน ในใบแสดงผลการเรียน	ไม่ต้องนำหมวดวิชาและผลการเรียนเดิมกรอกในใบแสดงผลการเรียน ของสถานศึกษาใหม่ แต่ให้แนบใบแสดงผลการเรียนเดิมไว้กับ ใบแสดงผลการเรียนใหม่และบันทึกจำนวนหน่วยที่ได้รับการเทียบโอนตามโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาใหม่ไว้ในช่องหมายเหตุ
การคิดผลการเรียนเฉลี่ย	การคิดผลการเรียนเฉลี่ยให้คิดจากรายวิชาที่มีจำนวนหน่วยและ ระดับผลการเรียนที่ได้เรียนในสถานศึกษาใหม่

ตารางที่ ๔.๒ แสดงแนวปฏิบัติการเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่การศึกษา ในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ต่อ)

การเทียบโอนจากการจัดการศึกษาโดยครอบครัวเข้าสู่การศึกษาในระบบ	
ผลการเรียน/ผลการประเมิน	ยอมรับผลการประเมินของเขตพื้นที่มาเป็น ส่วนประกอบในการพิจารณา
การบันทึกผลการเรียน ในใบแสดงผลการเรียน	ไม่ต้องนำรายวิชาผลการเรียน/ผลการวัดและ ประเมินเดิมของเขตพื้นที่กรอกในใบแสดงผลการ เรียนของสถานศึกษาใหม่ แต่ให้ แนบเอกสารเดิมไว้ กับใบแสดงผลการเรียนใหม่ และบันทึก
การคิดผลการเรียนเฉลี่ย	การคิดผลการเรียนเฉลี่ยให้คิดจากรายวิชาที่ได้จาก การเรียนใน สถานศึกษาใหม่ โดยนำผลการประเมิน ของเขตพื้นที่ที่มีระดับ ผลการเรียนมาคิดรวม
การเทียบโอนจากการจัดการศึกษาโดยศูนย์การเรียน การศึกษาตามหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรเฉพาะ ประสบการณ์การทำงาน	
ผลการเรียน/ผลการประเมิน	ผลการประเมินความรู้ทักษะประสบการณ์ให้ เป็นไปตามที่สถานศึกษาใหม่กำหนด
การบันทึกผลการเรียน ในใบแสดงผลการเรียน	นำผลการประเมินความรู้ทักษะประสบการณ์กรอก ในใบแสดงผลการเรียน
การคิดผลการเรียนเฉลี่ย	การคิดผลการเรียนเฉลี่ยให้คิดจากรายวิชาที่ได้จาก การเรียน ในสถานศึกษาใหม่โดยไม่ต้องนำผลการ ประเมินความรู้ทักษะ ประสบการณ์มาคิดรวม
การเทียบโอนจากการศึกษาตามหลักสูตรต่างประเทศเข้าสู่การศึกษาในระบบ	
ผลการเรียน/ผลการประเมิน	ผลการประเมินเพิ่มเติมให้เป็นไปตามที่สถานศึกษา ที่รับเข้าเรียนกำหนด
การบันทึกผลการเรียน ในใบแสดงผลการเรียน	ให้กรอกรายชื่อและจำนวนหน่วยตามรายวิชาของ สถานศึกษาที่รับเข้าเรียนในใบแสดงผลการเรียนของ สถานศึกษาที่รับเข้าเรียน โดยไม่ต้องกรอกผลการ เรียนและแนบใบแสดงผลการเรียนจาก สถานศึกษา เดิมและสถานศึกษาที่รับเข้าเรียนไว้ด้วยกัน และ บันทึก ผลการเทียบโอนไว้ในช่องหมายเหตุ
การคิดผลการเรียนเฉลี่ย	(๑) ให้คิดผลการเรียนเฉลี่ยจากรายวิชาที่มีจำนวน หน่วยและระดับ ผลการเรียนที่ได้จากการเรียนใน สถานศึกษาใหม่ (๒) รายวิชาที่ยังไม่ได้ตัดสินผลการเรียนจาก หลักสูตรต่างประเทศ ที่สถานศึกษาที่รับเข้าเรียนได้ ประเมินแล้วและได้ระดับผลการเรียน ให้นำมาคิดผล การเรียนเฉลี่ยรวมกับผลการเรียนที่ได้จากการเรียน ในสถานศึกษาที่รับเข้าเรียนตลอดช่วงชั้น

แผนภาพที่ ๔.๘ แสดงขั้นตอนการเทียบโอน (รายวิชา)

ที่มา : ประยุกต์จากคู่มือแนวทางการเทียบโอนความรู้และการสะสมหน่วยกิต การศึกษานอกระบบกับการศึกษาในระบบ (๒๕๖๐)

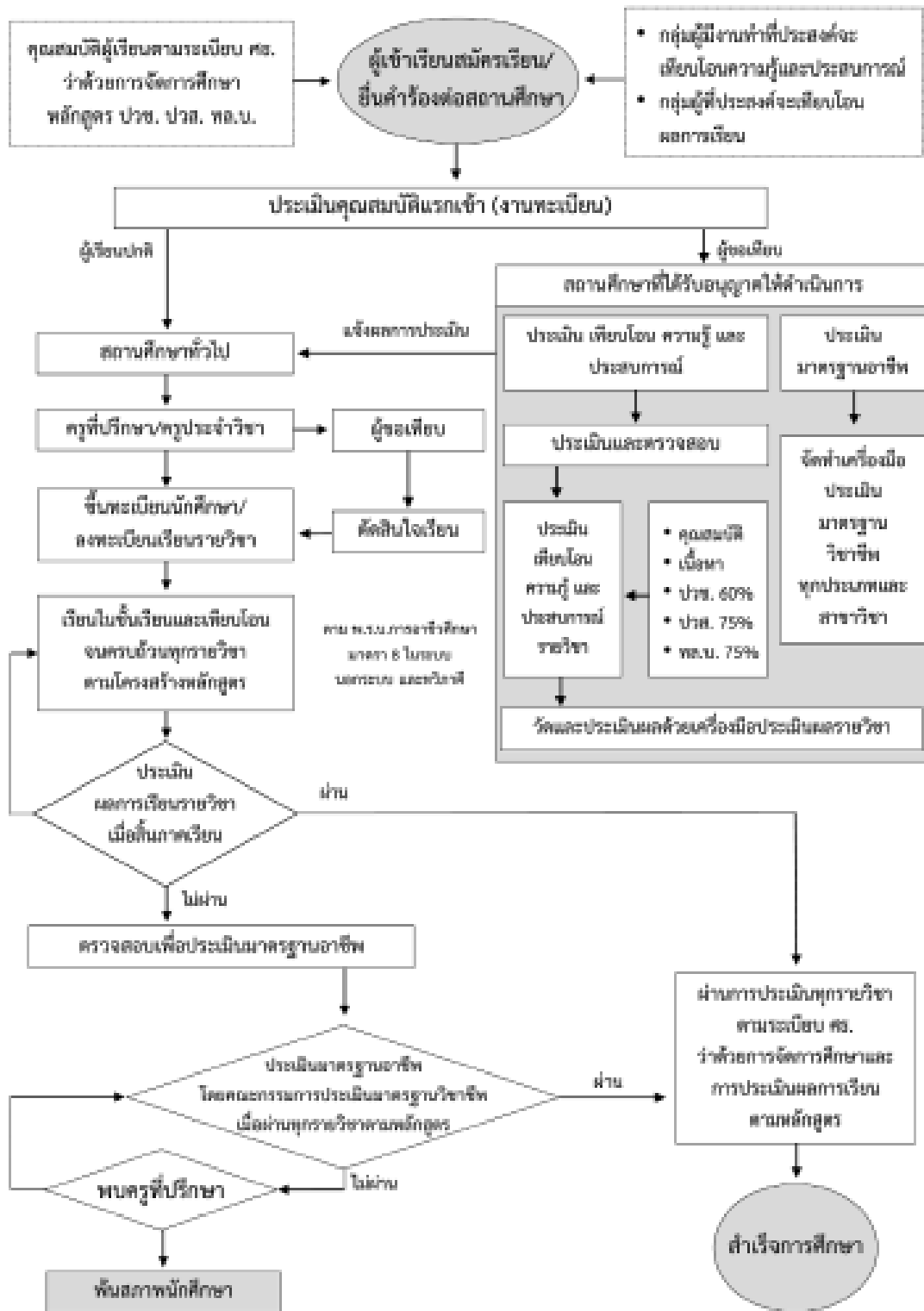

แผนภาพ ๔.๙ แสดงขั้นตอนการเทียบโอน (ระดับ)

ที่มา : ประยุกต์จากคู่มือแนวทางการเทียบโอนความรู้และการสะสมหน่วยกิต การศึกษานอกระบบ
กับการศึกษาในระบบ (๒๕๖๐)

๓.๔.๒ ระดับอาชีวศึกษา จากสภาพปัจจุบันของการจัดอาชีวศึกษาด้วยระบบธนาคารหน่วยกิต ยังไม่มีระบบธนาคารหน่วยกิตอย่างเต็มรูปแบบ แต่มีกลไกการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ในการเชื่อมโยงหลักสูตรอาชีวศึกษากับมาตรฐานอาชีพ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือมาตรฐานอาชีพในสาขาอาชีพอื่น ๆ การเรียนร่วมระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ จัดอาชีวศึกษาร่วมในรูปแบบทวิวุฒิกับสถาบันอาชีวศึกษาในต่างประเทศ การจัดการศึกษาและการฝึกประสบการณ์อาชีพเชิงบูรณาการ อาทิ อิสราเอล เดนมาร์ก นำร่องโครงการในลักษณะการเรียนล่วงหน้า ระหว่างอาชีวศึกษาและการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบห้องเรียนอาชีพ และ อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ในสถานศึกษาบางแห่งเพื่อการศึกษาต่อเนื่อง รวมทั้งการเข้าร่วมโครงการธนาคารหน่วยกิตนำร่องในพื้นที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช อุตรธานี เชียงใหม่ ปทุมธานี และลำพูน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา ฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๖ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รายวิชาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ฉบับ (แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. ๒๕๖๐ รายละเอียดดังแผนภาพที่ ๔.๑๐

แผนภาพที่ ๔.๑๐ แสดงขั้นตอนการจัดการศึกษาและประเมินเทียบโอนผลการเรียน เทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ของสถานศึกษา
 ที่มา : ประยุกต์จากคู่มือแนวทางการเทียบโอนความรู้และการสะสมหน่วยกิต การศึกษานอกระบบ กับการศึกษาในระบบ (๒๕๖๐)

ตารางที่ ๔.๓ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา	
๑. หลักการเทียบโอน ผลการเรียนรู้	<p>การเทียบโอนผลการเรียนรู้เพื่อนับเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตามหลักสูตร เพื่อยกเว้นการเรียนรายวิชาในสถานศึกษาที่เข้าเรียนจำเป็นต้องมีหลักการและกระบวนการปฏิบัติที่ยุติธรรม มีความน่าเชื่อถือและตรวจสอบได้ รวมทั้งต้องมีมาตรฐานเดียวกันเพื่อรักษาไว้ซึ่งคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาการ โดยมีหลักการดำเนินการดังนี้</p> <p>๑) รูปแบบของการเทียบโอนผลการเรียนรู้</p> <p>ก. การโอนผลการเรียน เป็นการยอมรับผลการเรียนรู้รายวิชาหรือกลุ่มวิชาในหลักสูตรเดียวกัน หรือต่างหลักสูตร จากการศึกษาในระบบและนอกระบบตามเงื่อนไขที่กำหนด</p> <p>ข. การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ เป็นการยอมรับผลการเรียนรู้ (ความรู้ ทักษะ และเจตคติ) ของผู้เรียนที่ได้จากการผ่านการศึกษานอกนอกระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย จากการศึกษาประกอบอาชีพ ประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา ที่สะท้อนถึงกระบวนการทำงาน การพัฒนาอาชีพการฝึกอาชีพ และการแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ</p>

แผนภาพ ๔.๑๑ แสดงรูปแบบการเทียบโอนผลการเรียนรู้

ที่มา : ประยุกต์จากหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (๒๕๖๒)

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา

- ๒) วัตถุประสงค์ของการเทียบโอนผลการเรียนรู้**
 การเทียบโอน ผลการเรียนรู้ทั้งการเทียบโอนผลการเรียน และการเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์ มี วัตถุประสงค์ดังนี้
- ก. เพื่อให้สถานศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีแนวปฏิบัติ ในการดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ
- ข. เพื่อให้การดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพเป็นมาตรฐาน เดียวกัน
- ค. เพื่อให้ผู้มีความรู้และประสบการณ์สามารถขอรับการประเมิน เทียบโอนผลการเรียนรู้เข้าสู่ระบบการศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
- ๓) ประโยชน์ของการเทียบโอนผลการเรียนรู้เข้าสู่ระบบการศึกษา** การเทียบโอนผลการเรียนรู้เข้าสู่ระบบการศึกษามีประโยชน์ ทั้งต่อผู้เรียน สถานศึกษา สถานประกอบการและด้านอื่น ๆ ดังนี้
- ก. ด้านผู้เรียน**
- ๑) สามารถนำความรู้และประสบการณ์มาขอเทียบโอนเข้าสู่ ระบบการศึกษา
 - ๒) สามารถเพิ่มวุฒิการศึกษาและความก้าวหน้าใน งานอาชีพ
 - ๓) สามารถลดการเรียนซ้ำในรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่มี ความรู้และประสบการณ์
 - ๔) สามารถลดระยะเวลาการเรียน การเดินทาง และ ค่าใช้จ่าย
 - ๕) สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความ ต้องการ
 - ๖) สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร แต่ละ ประเภทวิชา สาขาวิชา และสาขางาน
- ข. ด้านสถานศึกษา**
- ๑) สามารถตอบสนองนโยบายในการเพิ่มปริมาณ กำลังคน ด้านอาชีวศึกษา
 - ๒) สามารถเพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่าง หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา	
	<p>๓) สามารถเน้นการบูรณาการการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง</p> <p>ค. ด้านสถานประกอบการ</p> <p>๑) สามารถเพิ่มประสิทธิภาพให้กับบุคลากรในสถานประกอบการ</p> <p>๒) สามารถลดค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรในสถานประกอบการ</p> <p>ง. ด้านอื่น ๆ</p> <p>๑) ชุมชนได้รับการพัฒนาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีอย่างทั่วถึง</p> <p>๒) ชุมชนมีความเข้มแข็ง โดยมีความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการ</p> <p>๓) ผู้ประกอบอาชีพอิสระได้รับการพัฒนาตามสาขาอาชีพของตน</p> <p>๔) รองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)</p>
๒. การโอนผลการเรียน	<p>การโอนผลการเรียน เป็นการนำผลการเรียนของรายวิชาหรือ กลุ่มวิชาในหลักสูตรระดับเดียวกัน หรือจากหลักสูตรระดับที่ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรที่จะขอโอนผลการเรียน ซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้จาก แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาเทียบโอนเป็นผลการเรียนตามหลักสูตรที่เข้าเรียน เพื่อยกเว้นการเรียนรายวิชาที่เทียบโอนผลการเรียนได้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การจัดการศึกษา และการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรนั้น</p> <p>การดำเนินการโอนผลการเรียนรายวิชาและกลุ่มวิชา มีหลักเบื้องต้น ที่ต้องพิจารณา ดังนี้</p> <p>๑) คุณสมบัติของผู้ขอโอนผลการเรียน</p> <p>ก. ผู้ขอโอนผลการเรียนรายวิชาหรือกลุ่มวิชาในหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จะขอโอนผลการเรียน และผู้ขอโอนผลการเรียนรายวิชาหรือกลุ่มวิชาในหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องเป็นนักศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ที่จะขอโอนผลการเรียน</p>

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา

ข. นักเรียน นักศึกษาต้องสมัครใจที่จะขอโอนผลการเรียน โดยต้องจัดเตรียมเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้อง และต้อง ดำเนินการด้วยตนเอง

๒) รายวิชาหรือกลุ่มวิชา และหลักสูตรที่สามารถขอโอนผลการเรียน

ก. ผู้เรียนสามารถขอโอนผลการเรียนรายวิชาได้ทุกรายวิชา ทั้งในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง หมวดวิชาสมรรถนะ วิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรีและ กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ข. การโอนผลการเรียนสามารถทำได้ในหลักสูตรระดับเดียวกัน และหลักสูตรที่ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรที่จะรับเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้

(๑) ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราชเดียวกัน และในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช เดียวกัน

(๒) จากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพต่าง พุทธศักราช สู่วุฒิปริญญาตรี และจากหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูงต่าง พุทธศักราชสู่วุฒิปริญญาตรี

(๓) จากหลักสูตรอื่นที่ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพสู่วุฒิปริญญาตรี และจากหลักสูตรอื่นที่ไม่ต่ำกว่า หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูงสู่วุฒิปริญญาตรี

๓) หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการโอนผลการเรียน

ก. สถานศึกษาต้องดำเนินการในรูปคณะกรรมการ โดยความ รับผิดชอบของหน่วยงานภายในของสถานศึกษา ตั้งแต่ การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และคำร้องของผู้เรียน โดยงานทะเบียน การดำเนินการโอนผลการเรียนรายวิชา โดยงานหลักสูตร และการดำเนินการเกี่ยวกับบันทึกผลการโอน ผลการเรียนรายวิชาโดยงานวัดผลและประเมินผลการเรียน

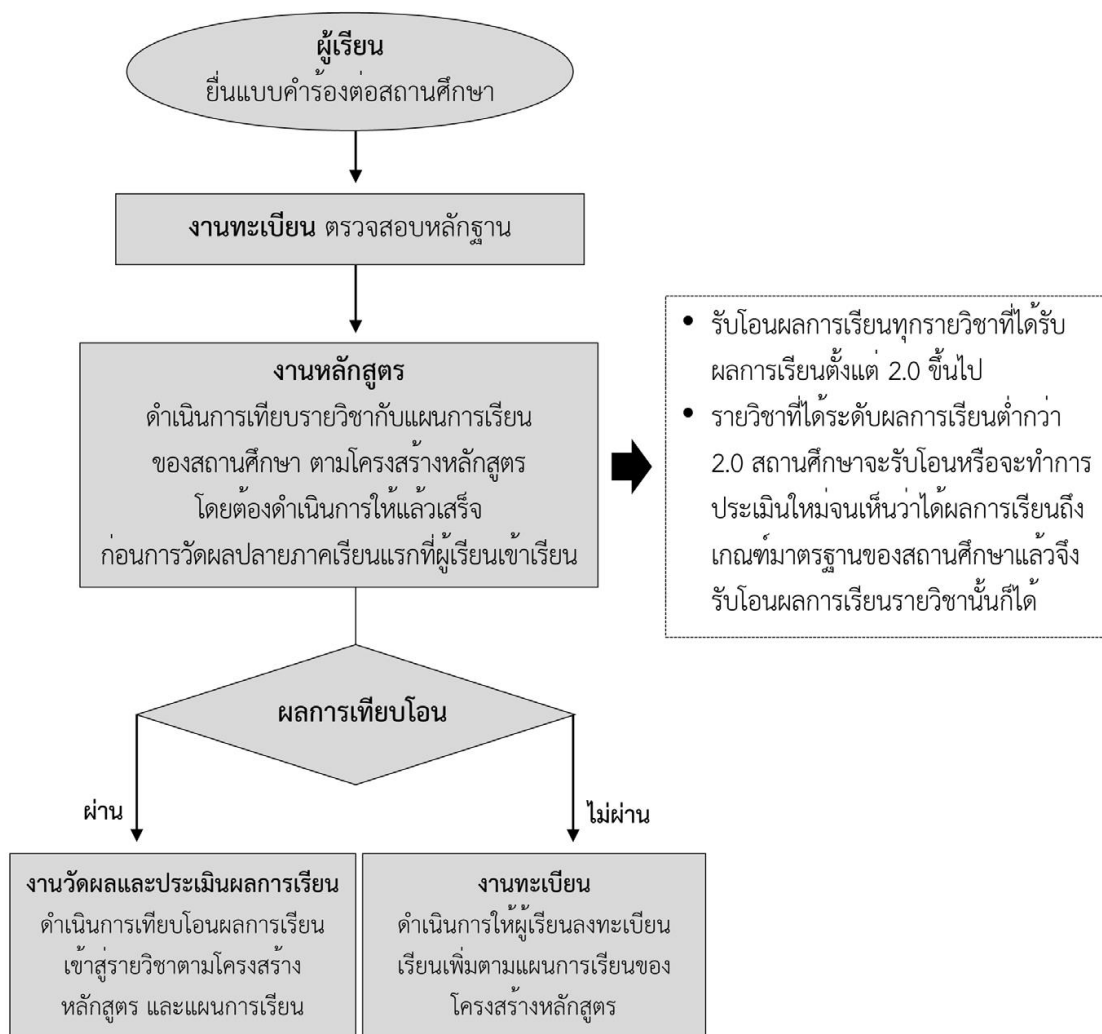
ข. สถานศึกษาต้องประกาศวิธีการ รายละเอียดและขั้นตอน การขอโอนผลการเรียนและการประเมินอย่างชัดเจน รวมทั้ง การให้คำแนะนำแก่ผู้ขอโอนผลการเรียนด้วย

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา

	<p>ค. การดำเนินการโอนผลการเรียนต้องชัดเจน สมเหตุสมผล และเชื่อถือได้ รวมทั้งกระบวนการประเมินต้องมีความโปร่งใส และมีมาตรฐานเดียวกัน ทั้งนี้ โดยต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมิน ผลการเรียนรู้ของหลักสูตรในแต่ละระดับ รวมทั้งหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติที่กำหนด</p> <p>ง. สถานศึกษาต้องดำเนินการโอนผลการเรียน รายวิชาที่ผู้เรียน ขอโอนให้แล้วเสร็จก่อนการวัดผลปลายภาคเรียนของ ภาคเรียนแรกของผู้เรียนเข้าเรียน</p> <p>จ. การดำเนินการโอนผลการเรียนรายวิชาและกลุ่มวิชา ในหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ให้พิจารณา ดำเนินการโดยจำแนกเป็นกรณีต่าง ๆ ดังตารางที่ ๔.๓ - ๔.๖</p>
--	--

ตารางที่ ๔.๔ แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีหลักสูตรเดียวกัน

ระดับ	แนวปฏิบัติการโอนผลการเรียน
กรณีการขอเทียบโอนผลการเรียนในหลักสูตรเดียวกัน	
ปวช. และ ปวส.	รับโอนผลการเรียนทุกรายวิชาที่ได้รับระดับผลการเรียนตั้งแต่ ๒.๐ ขึ้นไป
	รายวิชาที่ได้รับระดับผลการเรียนต่ำกว่า ๒.๐ สถานศึกษาจะรับโอนหรือจะทำการประเมินใหม่จนเห็นว่าได้ผลการเรียนถึงเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษา แล้วจึงรับโอนผลการเรียนรายวิชานั้นก็ได้
	กรณีที่มีการประเมินใหม่ ระดับผลการเรียนให้เป็นไปตามที่ได้จากการประเมินใหม่แต่ต้องไม่สูงไปกว่าเดิม

แผนภาพ ๔.๑๒ แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีหลักสูตรเดียวกัน

ที่มา : ประยุกต์จากหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (๒๕๖๒)

ตารางที่ ๔.๕ แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีต่างหลักสูตร

ระดับ	แนวปฏิบัติการโอนผลการเรียน
กรณีการขอเทียบโอนผลการเรียนต่างหลักสูตร	
ปวช.	เป็นรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่มีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐
	เป็นรายวิชาที่มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าหน่วยกิตของรายวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตร
	ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ ๒.๐ ขึ้นไป โดยสถานศึกษาจะรับโอนผลการเรียน หรือจะทำการประเมินใหม่แล้วจึงรับโอนรายวิชานั้นก็ได้
	กรณีที่มีการประเมินใหม่ ระดับผลการเรียนให้เป็นไปตามที่ได้จากการประเมินใหม่แต่ต้องไม่สูงไปกว่าเดิม
ปวส.	เป็นรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่มีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕
	เป็นรายวิชาที่มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าหน่วยกิตของรายวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตร ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ ๒.๐ ขึ้นไป โดยสถานศึกษาจะรับโอนผลการเรียนหรือจะทำการประเมินใหม่แล้วจึงรับโอนรายวิชานั้นก็ได้
	กรณีที่มีการประเมินใหม่ ระดับผลการเรียนให้เป็นไปตามที่ได้จากการประเมินใหม่แต่ต้องไม่สูงไปกว่าเดิม

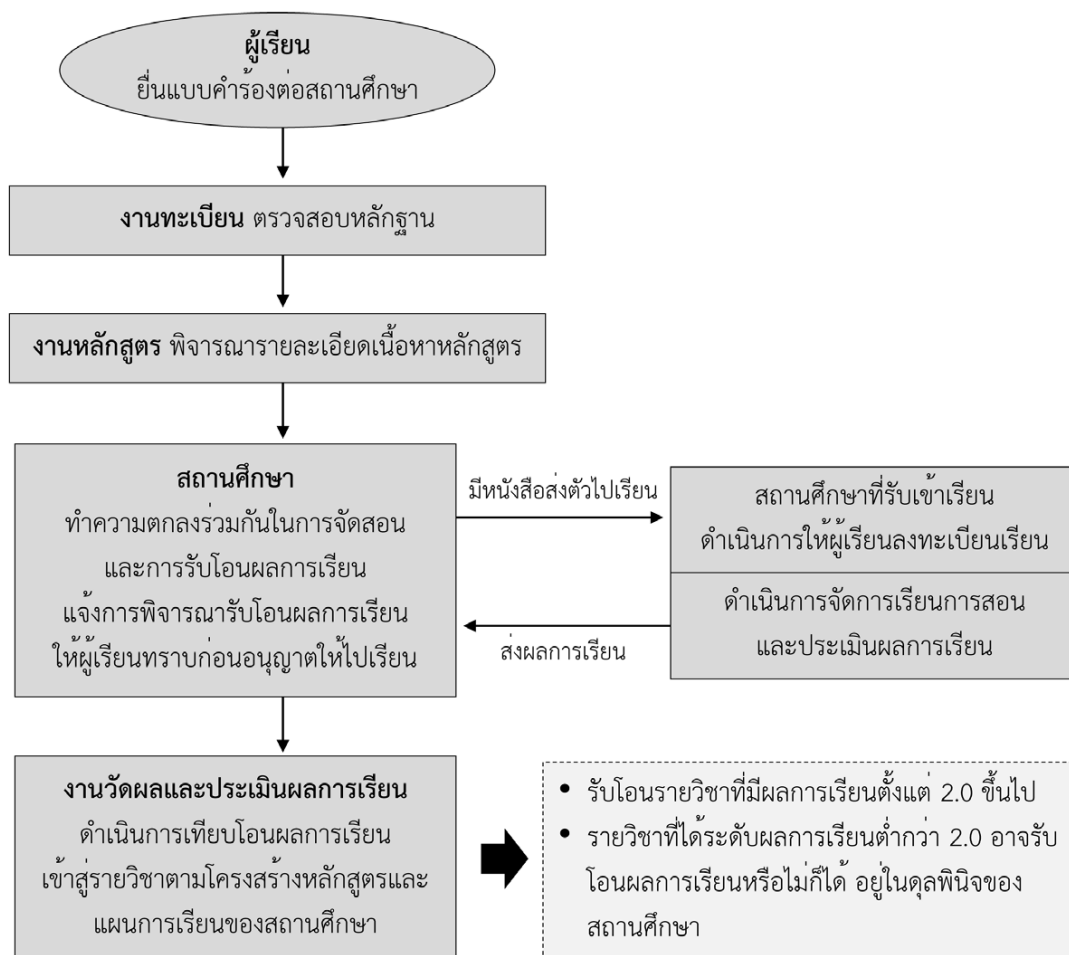

แผนภาพที่ ๔.๑๓ แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีต่างหลักสูตร

ที่มา : ประยุกต์จากหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (๒๕๖๒)

ตารางที่ ๔.๖ แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีสถานศึกษาอนุญาตให้ผู้เรียนไปเรียนรายวิชาบางรายวิชาจากสถานศึกษาแห่งอื่น

ระดับ	แนวปฏิบัติการโอนผลการเรียน
กรณีการโอนผลการเรียนรายวิชาบางรายวิชาที่ผู้เรียนได้รับอนุญาตให้ไปเรียนจากสถานศึกษาแห่งอื่น	
ปวช. และ ปวส.	<ul style="list-style-type: none"> ● รับโอนผลการเรียนที่มีผลการเรียนตั้งแต่ ๒.๐ ขึ้นไป
	รายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนต่ำกว่า ๒.๐ สถานศึกษาอาจรับโอนผลการเรียน หรือไม่ก็ได้ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา
	สถานศึกษาต้องพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร ต้องทำความเข้าใจความตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษาในการจัดสอนและรับโอนผลการเรียนและต้องแจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงการพิจารณารับโอนผลการเรียนก่อนที่จะอนุญาตให้ไปเรียน

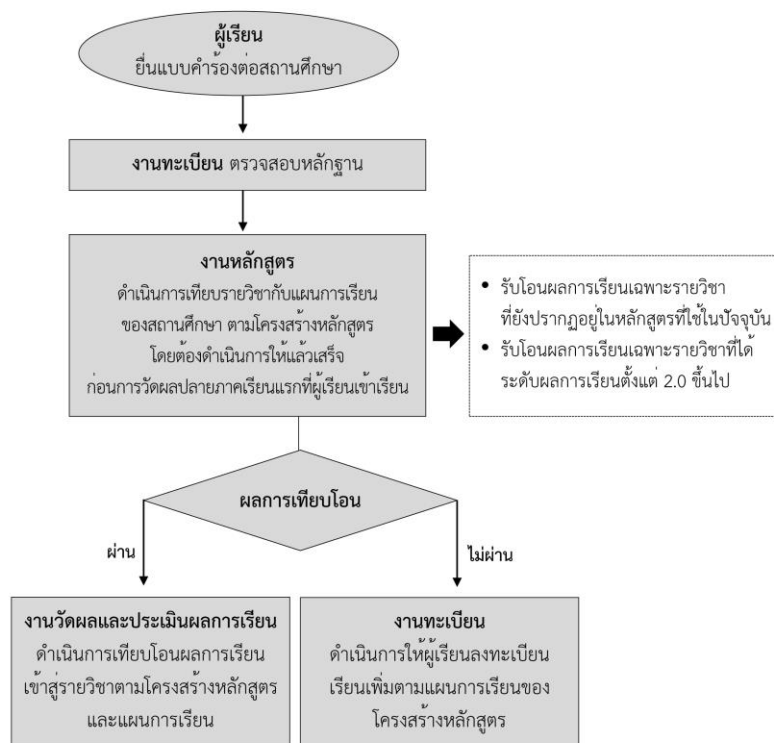

แผนภาพที่ ๔.๑๔ แสดงแนวปฏิบัติในการรับโอนผลการเรียนกรณีสถานศึกษาอนุญาตให้ผู้เรียนไปเรียนรายวิชาบางรายวิชาจากสถานศึกษาแห่งอื่น

ที่มา : ประยุกต์จากหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (๒๕๖๒)

ตารางที่ ๔.๗ แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีการโอนผลการเรียนรายวิชาของผู้เรียนที่พ้นสภาพนักเรียน นักศึกษา แล้วกลับเข้ามาเรียนใหม่ หรือผู้เรียน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบทุกภาคเรียนตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนดแล้ว แต่ยังไม่เข้าเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแล้วขอสอบเข้าเรียนใหม่ ในสถานศึกษาเดิม หรือสถานศึกษาแห่งใหม่ได้

ระดับ	แนวปฏิบัติการโอนผลการเรียน
	กรณีการโอนผลการเรียนรายวิชาของผู้เรียนที่พ้นสภาพนักเรียน นักศึกษา แล้วกลับเข้ามาเรียนใหม่ หรือผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบทุกภาคเรียนตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนดแล้ว แต่ยังไม่เข้าเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแล้วขอสอบเข้าเรียนใหม่ในสถานศึกษาเดิม หรือสถานศึกษาแห่งใหม่ได้
ปวช. และ ปวส.	รับโอนผลการเรียนเฉพาะรายวิชาที่ยังปรากฏอยู่ในหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน
	รับโอนผลการเรียนเฉพาะรายวิชาที่มีผลการเรียนตั้งแต่ ๒.๐ ขึ้นไป

แผนภาพที่ ๔.๑๕ แสดงแนวปฏิบัติในการรับโอนผลการเรียนกรณีผู้เรียนพ้นสภาพนักเรียน นักศึกษา แล้วกลับเข้ามาเรียนใหม่ หรือผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบทุกภาคเรียนตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนดแล้ว แต่ยังไม่เข้าเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแล้วขอสอบเข้าเรียนใหม่ในสถานศึกษาเดิม หรือสถานศึกษาแห่งใหม่ได้
ที่มา : ประยุกต์จากหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (๒๕๖๒)

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา	
	<p>๔) การเรียนรายวิชาอื่นตามโครงสร้างหลักสูตร สาขาวิชา สาขางาน ที่เข้าเรียน เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการโอนผลการเรียนให้กับ ผู้เรียนตามโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชา สาขางานที่เข้าเรียนแล้ว ให้ปฏิบัติ ดังนี้</p> <p>ก. จัดให้ผู้เรียนลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นให้ครบตามแผน การเรียนโครงสร้างหลักสูตร สาขาวิชา สาขางานของ สถานศึกษา</p> <p>ข. ผู้เรียนต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในสถานศึกษาที่ขอสำเร็จ การศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑ ภาคเรียน (๑๘ สัปดาห์)</p> <p>๕) การบันทึกผลการเรียนและจัดทำเอกสารการศึกษา</p> <p>ก. ให้บันทึกผลการเรียนรายวิชาที่โอนผลการเรียนสู่หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือ หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ลงในระเบียบแสดงผลการเรียน โดยใช้รหัสวิชา ชื่อรายวิชา และหน่วยกิตตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช ที่ใช้ในปัจจุบัน</p> <p>ข. ให้แสดงหมายเหตุในเอกสารการศึกษา (รบ.๑) ว่าเป็น รายวิชาที่รับโอนผลการเรียน โดยให้พิมพ์สัญลักษณ์(*๑) ท้ายชื่อวิชาซึ่งหมายถึง รายวิชาที่โอนผลการเรียน</p>
๓. การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์	<p>ผู้เรียนที่มีความรู้และทักษะจากการเรียนรู้นอกระบบ การเรียนรู้ ตามอัธยาศัย การเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ จากการฝึกอาชีพ จากประสบการณ์ชีวิตและประสบการณ์ การทำงาน หรือมีความรู้และทักษะในรายวิชาตรงตามหลักสูตร มาก่อนเข้าเรียน หรือเข้าเรียนแล้วแต่ได้ไปเรียนหรือฝึกปฏิบัติ ในสถานประกอบการ โดยมีหลักฐานในความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์นั้น จะขอประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้ได้ผลการเรียนรายวิชาและนับจำนวนหน่วยกิตสะสม รวมทั้งปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา</p>

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา

	<p>ขอยกเว้นการเรียนรายวิชาตามหลักสูตรที่เข้าเรียนได้ทำให้ใช้ ระยะเวลาในการเรียนน้อยกว่านักเรียนนักศึกษาที่ศึกษาในระบบ เพียงอย่างเดียว อย่างไรก็ตาม สิ่งที่คุณเรียนแต่ละคนได้รับจาก การเรียนรู้นอกชั้นเรียนดังกล่าวอาจไม่เหมือนกัน และไม่เป็มาตรฐานเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึง กำหนดให้มีหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการประเมินเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษา นำไปใช้ ในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ ผลการประเมินเชื่อถือได้และเป็นไปตามจุดประสงค์รายวิชาและ สมรรถนะรายวิชาที่ขอเทียบโอน การดำเนินการประเมินเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์สู่หน่วยกิต มีหลักการเบื้องต้นที่ต้อง พิจารณา ดังนี้</p> <p>๑) คุณสมบัติของผู้ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์สู่หน่วยกิต</p> <p>ก. ผู้ขอรับการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ต้อง เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ที่จะขอรับการประเมินเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์</p> <p>ข. ผู้เรียนต้องสมัครใจที่จะขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รายวิชาสู่หน่วยกิต โดยต้องจัดเตรียมเอกสารหลักฐาน ที่เชื่อถือได้มาแสดงต่อสถานศึกษา และต้องดำเนินการ ด้วยตนเอง</p> <p>ค. ผู้เรียนที่จะขอรับการประเมินเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์เข้าสู่หน่วยกิตรายวิชา ต้องมีพื้นฐานความรู้และ ประสบการณ์ในสาขาวิชาที่เข้าเรียน ดังนี้</p> <p>(๑) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)</p> <p>- ผู้เรียนที่เรียนแบบเต็มเวลา ตามระยะเวลาการศึกษา และแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนดต้องสำเร็จ การศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือ เทียบเท่า และมีประสบการณ์ในรายวิชาที่จะขอรับ การประเมินเทียบโอนฯ โดยมี</p>
--	---

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา

	<p>หลักฐานที่แสดงถึงความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การฝึกปฏิบัติงาน หรือการทำงานที่ตรงกับรายวิชา หรือ กลุ่มวิชาที่จะขอรับการประเมินเทียบโอนฯ</p> <p>- ผู้เรียนที่เป็นผู้ปฏิบัติงานและเรียนแบบไม่เต็มเวลา ตามระยะเวลาการศึกษา และแผนการเรียนที่สถานศึกษา กำหนด ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ในการทำงาน หลังจากสำเร็จการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี โดยมีหลักฐานที่แสดงว่าได้ทำงานตรงกับสาขาวิชา ที่เข้าเรียนเพื่อขอรับการประเมินเทียบโอนฯ รายวิชา หรือกลุ่มวิชาในสาขาวิชานั้น</p> <p>(๒) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)</p> <p>- ผู้เข้าเรียนที่เรียนแบบเต็มเวลาตามระยะเวลาการศึกษา และแผนการเรียน ที่สถานศึกษา อาชีวศึกษากำหนด ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพหรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และ มีประสบการณ์ในรายวิชาที่จะขอรับการประเมิน เทียบโอนฯ โดยมีหลักฐานที่แสดงถึงความรู้และ ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การฝึก ปฏิบัติงาน หรือการทำงานที่ตรงกับรายวิชาหรือ กลุ่มวิชาที่จะขอรับการประเมินเทียบโอนฯ</p> <p>- ผู้เข้าเรียนที่เป็นผู้ปฏิบัติงานและเรียนแบบไม่เต็มเวลา ตามระยะเวลาการศึกษา และแผนการเรียนที่สถานศึกษา อาชีวศึกษากำหนด ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่า ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่าหรือ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ในการทำงาน โดยมีหลักฐานที่แสดงว่าได้ทำงานตรงกับสาขาวิชา ที่เข้าเรียน เพื่อขอรับการประเมินเทียบโอนฯ รายวิชา หรือกลุ่มวิชาในสาขาวิชานั้น ตามเงื่อนไขดังนี้</p> <p>๑. หลังจากสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า หรือระดับ</p>
--	--

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา	
	<p>มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ต้องมีประสบการณ์ในการทำงานที่ตรงกับสาขาวิชาที่เข้าเรียน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี</p> <p>๒. หลังจากสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ต้องมีประสบการณ์ในการทำงานที่ตรงกับสาขาวิชาที่เข้าเรียนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๖ ปี</p> <p>๒) รายวิชาหรือกลุ่มวิชา และหลักสูตรที่สามารถขอโอนผลการเรียน</p> <p>ก. ผู้เรียนสามารถขอประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ สู่หน่วยกิตได้ทุกรายวิชา ในทุกหมวดวิชา</p> <p>ข. ผู้เรียนจะขอประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ได้ ไม่เกิน ๒ ใน ๓ ของจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตรแต่ละ ประเภทวิชาและสาขาวิชา และตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด</p> <p>ค. ผู้เรียนต้องมีหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่ามีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ที่ตรงหรือ สอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชา ที่ขอประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์จากกรณีใด กรณีหนึ่งหรือหลายกรณี ดังตารางที่ ๔.๗</p>

ตารางที่ ๔.๘ แสดงเกณฑ์พิจารณาการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ในกรณีต่าง ๆ

ลักษณะของการมีความรู้และประสบการณ์	เกณฑ์พิจารณา
(๑) ได้เคยเรียนรายวิชาที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์โดยไม่นับหน่วยกิตมารวมเพื่อการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร	- มีผลการประเมินรายวิชาผ่าน มีหลักฐานจากสถานศึกษาที่เรียนรายวิชานั้น
(๒) ได้เรียนรายวิชาหรือกลุ่มวิชาจากหลักสูตรอื่นที่ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรของรายวิชาที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์	- ระดับ ปวช. ต้องมีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ - ระดับ ปวส. ต้องมีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕ - มีผลการประเมินรายวิชาผ่าน - มีหลักฐานจากสถานศึกษาที่เรียนรายวิชาหรือกลุ่มวิชานั้น - ระดับ ปวช. ต้องมีจุดประสงค์และเนื้อหา

ลักษณะของการมีความรู้และประสบการณ์	เกณฑ์พิจารณา
	<p>ที่ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรของรายวิชาที่ขอเทียบโอน ใกล้เคียงกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐</p> <p>ความรู้และประสบการณ์ - ระดับ ปวส. ต้องมี จุดประสงค์และเนื้อหา ใกล้เคียงกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีผลการประเมินรายวิชาผ่าน - มีหลักฐานจากสถานศึกษาที่เรียนรายวิชา หรือกลุ่มวิชานั้น
<p>(๓) ได้ฝึกอบรบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หรือ ฝึกอาชีพตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน หรือ ฝึกอบรบตามมาตรฐานอาชีพ หรือฝึกอาชีพต่าง ๆ ตามสถานศึกษา หน่วยงานของรัฐ ได้จัดขึ้น จำนวนหนึ่งหลักสูตร หรือหลายหลักสูตรรวมกัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ระดับ ปวช. ต้องมีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้อง กับสมรรถนะรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ - ระดับ ปวส. ต้องมีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้อง กับสมรรถนะรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕ - มีหลักฐานจากสถานศึกษา หน่วยงานของรัฐ ที่จัดการฝึกอบรบที่แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสมรรถนะ ที่ตรง หรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชา ที่ขอเทียบโอน
<p>(๔) ได้ฝึกงาน โดยมีจำนวนชั่วโมงการฝึกงาน ไม่น้อยกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนตามหลักสูตร ในหนึ่งภาคเรียนของรายวิชาที่ขอเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ระดับ ปวช. ต้องมีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้อง กับสมรรถนะรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ - ระดับ ปวส. ต้องมีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้อง กับสมรรถนะรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕ - มีหลักฐานจากสถานประกอบการหน่วยงาน ที่เป็นสถานที่ฝึกงาน ที่แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสมรรถนะ ที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชา ที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์
<p>(๕) ได้ทำงานในสถานประกอบการ หน่วยงานที่เป็น สถานที่ทำงาน โดยมีจำนวนชั่วโมงการทำงาน ไม่น้อยกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนตามหลักสูตร ในหนึ่งภาคเรียนของ รายวิชาที่ขอเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ระดับ ปวช. ต้องมีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้อง กับสมรรถนะรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ - ระดับ ปวส. ต้องมีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้อง กับสมรรถนะรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕ - มีหลักฐานจากสถานประกอบการ หน่วยงาน ที่เป็นสถานที่ทำงาน ที่แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสมรรถนะ ที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชา ที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา

๓) หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์สู่หน่วยกิต

ก. หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติสำหรับผู้เรียนที่ประสงค์จะขอรับ การประเมินความรู้และ ประสบการณ์

(๑) ตรวจสอบความสอดคล้องของความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์ของตนกับรายวิชา ในหลักสูตรสาขาวิชา ที่เข้าเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

(๒) ลงทะเบียนเพื่อขอรับการประเมินความรู้และ ประสบการณ์ และชำระเงิน ค่าลงทะเบียนตามวัน เวลา ที่สถานศึกษากำหนด

(๓) เข้ารับการประเมินความรู้และประสบการณ์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่สถานศึกษากำหนด

(๔) ถ้าผลการประเมินไม่ผ่านหรือต่ำกว่าเกณฑ์ (ตก) ผู้เรียน สามารถขอลงทะเบียนเรียน รายวิชานั้น หรือขอประเมิน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รายวิชานั้นใหม่ ในภาคเรียนต่อไปก็ได้

ข. หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการประเมิน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์

(๑) ดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน เป็นรายบุคคล โดยกำหนด วัน เวลา และสถานที่ประเมิน และแจ้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าก่อนการประเมินไม่น้อย กว่า ๒ สัปดาห์ และดำเนินการประเมินเทียบโอนความรู้ และ ประสบการณ์ให้แล้วเสร็จก่อนเปิดภาคเรียน

(๒) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินเทียบโอนความรู้ และ ประสบการณ์ตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติ ที่ คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด จำนวน ๒ ชุด คือ

ชุดที่ ๑ คณะกรรมการตรวจสอบการมีความรู้และ ประสบการณ์รายวิชา จำนวน ๓ คน ประกอบด้วย

๑) รองผู้อำนวยการวิทยาลัยที่รับผิดชอบด้าน วิชาการ หรือ หัวหน้างานที่รับผิดชอบด้านหลักสูตร เป็นประธาน กรรมการ ๒) หัวหน้าคณะวิชาหรือ หัวหน้าแผนกวิชา ที่รับผิดชอบรายวิชา เป็น กรรมการ ๓) ครูประจำรายวิชา เป็นกรรมการและ เลขานุการ หน้าที่ของคณะกรรมการ ตรวจสอบการ

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา

	<p>มีความรู้และประสบการณ์รายวิชา คือ (๑) ตรวจสอบหลักฐานของผู้ขอรับการประเมินความรู้และประสบการณ์ รายวิชา (๒) สัมภาษณ์ผู้เรียน เพื่อ รับรองการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชา</p> <p>ชุดที่ ๒ คณะกรรมการประเมินความรู้และประสบการณ์ รายวิชา จำนวน ๓ คน ประกอบด้วย</p> <p>๑) หัวหน้าคณะวิชา หรือหัวหน้าแผนกวิชาที่รับผิดชอบรายวิชา เป็นประธาน กรรมการ ๒) ครูผู้สอนในสาขาวิชา/สาขางานของ สถานศึกษาอื่น หรือ บุคลากรของหน่วยงาน สถาน ประกอบการ องค์กรวิชาชีพ ผู้ประกอบอาชีพ (จาก ทะเบียนของ คณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัด) เป็น กรรมการ ๓) ครูประจำรายวิชา เป็นกรรมการและ เลขานุการ หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินความรู้ และ ประสบการณ์รายวิชา คือ (๑) จัดทำเครื่องมือ ประเมิน ที่ครอบคลุมเนื้อหาและสมรรถนะทั้งหมด ของรายวิชา ที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ (๒) ประเมิน ความรู้และประสบการณ์ตาม สมรรถนะรายวิชาของ ผู้เรียนเป็น รายบุคคล ทั้งนี้ การประเมินความรู้และประสบการณ์รายวิชา มีแนวปฏิบัติดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายวิชาที่มีเฉพาะภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติเพียง อย่างเดียว ให้ประเมินเฉพาะภาคทฤษฎีหรือ ภาคปฏิบัติ แล้วแต่กรณีเพียงอย่างเดียว ถ้ามีทั้ง ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ให้ประเมินทั้ง ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตามผังการสร้าง แบบทดสอบและแนวปฏิบัติที่ สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด - จำนวนชั่วโมงในการประเมินต้องไม่น้อยกว่า จำนวน ชั่วโมงการเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชานั้น - เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินให้ถือปฏิบัติตาม เกณฑ์ การประเมินผลการเรียนรายวิชานั้น <p>(๓) ให้คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้พิจารณา ให้ความ เห็นชอบผลการตรวจสอบเพื่อรับรองการ มีความรู้และ ประสบการณ์รายวิชาของผู้เรียน ตามที่คณะกรรมการ ตรวจสอบการมีความรู้ และประสบการณ์รายวิชา</p>
--	--

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา

	<p>(๔) ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการประเมินความรู้ และประสบการณ์รายวิชา โดยให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับ ผลการประเมินตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมิน ผลการเรียนรู้ของหลักสูตรในแต่ละระดับ</p> <p>(๕) เก็บรักษาเอกสารหลักฐานในการดำเนินการเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์รายวิชาไว้ทุกขั้นตอนเพื่อ การตรวจสอบเป็นระยะเวลา ๓ ปี นับจากวันที่สถานศึกษา อนุมัติผลการประเมิน</p> <p>๔) การเรียนรายวิชาอื่นตามโครงสร้างหลักสูตร สาขาวิชา สาขางาน ที่เข้าเรียน เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์รายวิชาให้กับผู้เรียนตามโครงสร้างหลักสูตร สาขาวิชา สาขางานที่เข้าเรียนแล้ว ให้ปฏิบัติดังนี้</p> <p>ก. จัดให้ผู้เรียนลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นให้ครบตามแผน การเรียนโครงสร้างหลักสูตร สาขาวิชา สาขางานของ สถานศึกษา</p> <p>ข. ในแต่ละภาคเรียน ผู้เรียนจะลงทะเบียนรายวิชา โดยมีจำนวน หน่วยกิตของรายวิชา ที่ผู้เรียนลงทะเบียนขอรับการประเมิน ความรู้และ ประสบการณ์ร่วมกับจำนวนหน่วยกิต ของ รายวิชาที่ผู้เรียนลงทะเบียนเรียนไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ จัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของหลักสูตรแต่ละ ระดับ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเรียนแบบเต็มเวลา ลงทะเบียนได้ไม่เกินภาคเรียนละ ๒๒ หน่วยกิต - การเรียนแบบไม่เต็มเวลา ลงทะเบียนได้ไม่เกินภาคเรียนละ ๑๒ หน่วยกิต - การเรียนภาคเรียนฤดูร้อน ลงทะเบียนได้ไม่เกิน ๑๒ หน่วยกิต <p>ค. ผู้เรียนที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ต้อง ลงทะเบียนเรียนรายวิชาในสถานศึกษาที่ขอสำเร็จการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวน หน่วยกิตที่ระบุไว้ในหลักสูตร แต่ละประเภทวิชา</p>
--	--

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา

และสาขาวิชา และตามแผนการเรียน ที่สถานศึกษา กำหนด

๕) การบันทึกผลการเรียนและจัดทำเอกสาร การศึกษา

ก. ให้บันทึกผลการเรียนรายวิชาที่ขอเทียบโอน ความรู้และ ประสบการณ์สู่หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ หรือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ลงในระเบียบแสดง ผลการเรียนโดยใช้รหัสวิชาชื่อ รายวิชาและหน่วยกิต ตาม หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือหลักสูตร ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราชที่ใช้ ในปัจจุบัน

ข. ให้แสดงหมายเหตุในเอกสารการศึกษา (รบ.๑) ว่าเป็น รายวิชาที่ได้ผลการเรียนจากการประเมิน เทียบโอนความรู้ และประสบการณ์โดยให้พิมพ์ สัญลักษณ์ (*๒) ท้ายชื่อวิชา ซึ่งหมายถึง รายวิชา ที่เทียบโอนความรู้และประสบการณ์

แผนภาพที่ ๔.๑๖ แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์
 ที่มา : ประยุกต์จากหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (๒๕๖๒)

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา	
๔. การจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา	<p>ปัจจุบันมีกลุ่มผู้ทำงานที่มีพื้นฐานความรู้และมีประสบการณ์จาก การทำงาน เข้าศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยขอรับการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่มีความรู้และประสบการณ์ในหลักสูตร และ เรียนแบบไม่เต็มเวลาตามแผนการเรียนของสถานศึกษาที่เข้าเรียน ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนกลุ่มดังกล่าวเป็นไป อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน สถานศึกษาอาชีวศึกษาจะต้อง ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษากำหนด ดังนี้</p> <p>๑) หลักเกณฑ์สำหรับผู้เข้าศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์รายวิชา ผู้เข้าศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์รายวิชาต้องมีคุณสมบัติเฉพาะ ดังนี้</p> <p>ปวช. - สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีประสบการณ์ในการทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษา ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี <p>ปวส. - สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพหรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีประสบการณ์ในการทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษา ไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ปี หรือมีประสบการณ์ในการทำงาน หลังจากสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นหรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี <p>๒) หลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษา กลุ่มเทียบโอนความรู้ และ ประสบการณ์รายวิชา สถานศึกษา อาชีวศึกษาที่จะจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และ</p>

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา

ประสบการณ์ รายวิชา ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ ดังต่อไปนี้

ก. หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ของสถานศึกษา อาชีวศึกษา

(๑) ต้องเป็นหลักสูตรและสาขาวิชา สาขางาน ที่สถานศึกษา จัดการเรียนการสอนอยู่แล้ว สำหรับ ผู้เรียนที่เรียนแบบ เต็มเวลา ในกรณีที่สถานศึกษา จัดการอาชีวศึกษากลุ่ม เทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์ รายวิชาตามโครงการ ความร่วมมือ เพื่อพัฒนากลุ่มบุคลากรของสถานประกอบการ หรือหน่วยงานของรัฐ ที่มีพื้นฐานความรู้และมี ประสบการณ์ จากการทำงาน ต้องเป็นหลักสูตรและ สาขาวิชาที่สถานศึกษา จัดการเรียนการสอนอยู่แล้ว สำหรับผู้เรียนที่เรียนแบบ เต็มเวลา แต่อาจเป็น สาขางานอื่นตามความต้องการ ของสถาน ประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐที่มี ความร่วมมือ กันด้วยก็ได้

(๒) ต้องจัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนในที่ตั้ง ของ สถานศึกษาเท่านั้น ในกรณีที่สถานศึกษา จัดการ อาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์ รายวิชาตามโครงการความร่วมมือ เพื่อพัฒนากลุ่ม บุคลากรของสถานประกอบการหรือ หน่วยงานของรัฐ ที่มีพื้นฐานความรู้และมี ประสบการณ์จากการทำงานตรง หรือสอดคล้องกับ สาขาวิชา สาขางานที่เรียน สถานศึกษา อาจจัดการ เรียนการสอนบางรายวิชาแบบชั้นเรียน ในที่ตั้งของ สถานประกอบการหรือ หน่วยงานของรัฐ ที่มี ความร่วมมือกันด้วยก็ได้

(๓) ต้องจัดแผนการเรียนตามหลักสูตรในแต่ละ ระดับ ดังนี้

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า ๖ ภาคเรียน

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ไม่น้อยกว่า ๔ ภาคเรียน

(๔) ต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ กระทรวง ศึกษาธิการกำหนด ตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและ

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา

	<p>การประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรนั้น และตามประกาศคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการ เทียบโอนความรู้ และประสบการณ์รายวิชา</p> <p>ข. การดำเนินการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์รายวิชาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา</p> <p>(๑) สถานศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ สถานศึกษา</p> <p>(๒) สถานศึกษาต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาก่อนการรับสมัคร และการเปิดการเรียน การสอน โดยดำเนินการตามวิธีการที่กำหนด ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ยื่นคำร้องขอจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์รายวิชา ตามแบบขออนุญาต ที่กำหนดในประกาศสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการ อาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ รายวิชาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาก่อนกำหนดการ เปิดภาคเรียนไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน จำนวน ๑ ชุด สำหรับการขอเปิดสอน ๑ สาขางาน - ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการประเมินความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในการขอเปิดสอนแต่ละสาขางาน - สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินความพร้อม สามารถ รับสมัครผู้เรียนกลุ่มเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์ รายวิชาเข้าศึกษาต่อได้ไม่เกิน ๓ ปี การศึกษาติดต่อกัน - ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินการของสถานศึกษาอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา <p>ค. การประเมินความพร้อมในการขอเปิดสอนอาชีวศึกษา กลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รายวิชา</p>
--	--

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา

	<p>(๑) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความพร้อมของสถานศึกษา อาชีวศึกษาในการขอเปิดสอนแต่ละสาขางานจากบุคคล ที่ผ่านการอบรม “ผู้ประเมินความพร้อมของสถานศึกษา อาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รายวิชา” ในจังหวัดที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาตั้งอยู่หรือ ในจังหวัดใกล้เคียง ที่มีใช้บุคคลในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ขอเปิดสอน จำนวน ๓ คน ประกอบด้วย ๑) ประธาน กรรมการอาชีวศึกษาจังหวัด หรือ ผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือ รองผู้อำนวยการวิทยาลัย เป็นประธานกรรมการ ๒) หัวหน้าคณะวิชา หรือหัวหน้าแผนกวิชา หรือ ครูผู้สอนที่รับผิดชอบ สาขาวิชาที่ขอเปิดสอน เป็น กรรมการ ๓) ครูผู้สอนในสาขาวิชาที่ขอเปิดสอน หรือ สาขาที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการและเลขานุการ (หมายเหตุ กรณีที่ไม่มีบุคคลตาม ๒) และ ๓) ให้แต่งตั้งผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือรองผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือ ครูผู้สอนให้ครบ จำนวน ๓ คน)</p> <p>(๒) คณะกรรมการประเมินความพร้อมของสถานศึกษา อาชีวศึกษา ดำเนินการประเมินความพร้อมตาม แบบประเมินที่กำหนดในประกาศสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการ อาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รายวิชาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา และรายงานผลการประเมินต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภายใน ๒๐ วัน นับจากวันที่ได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้ง</p> <p>(๓) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะแจ้งผล การประเมินความพร้อมให้สถานศึกษาทราบ กรณีที่ สถานศึกษาผ่านการประเมินความพร้อมตามเกณฑ์ ที่กำหนด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะอนุญาตและประกาศขึ้นทะเบียนเป็นสถานศึกษา อาชีวศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์รายวิชา และประกาศให้สาธารณชนทราบ</p>
--	--

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนประสบการณ์ระดับอาชีวศึกษา

	<p>ง. การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการจัดการ อาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์รายวิชา</p> <p>(๑) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อาจแต่งตั้ง คณะกรรมการไปติดตามตรวจสอบและประเมินผล การดำเนินการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์รายวิชา ของสถานศึกษาว่าเป็นไปตาม หลักเกณฑ์การจัดแผนการเรียนตามหลักสูตรในแต่ละระดับ หรือเป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตหรือไม่</p> <p>(๒) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อาจจะประกาศ ยกเลิกการอนุญาตและการขึ้นทะเบียนเป็นสถานศึกษา อาชีวศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์รายวิชา ถ้าสถานศึกษาอาชีวศึกษา ดำเนินการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์รายวิชาไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัด แผนการเรียนตามหลักสูตรในแต่ละระดับ หรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต และสถานศึกษาจะต้องดำเนินการ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสั่งการ</p>
--	--

แผนภาพ ๔.๑๗ แสดงขั้นตอนการจัดการศึกษาและประเมินเทียบโอนผลการเรียนรู้อของสถานศึกษา
ที่มา : ประยุกต์จากหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (๒๕๖๒)

ส่วนที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

๑. สรุปผลการพัฒนาคู่มือการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๕) มีเป้าหมายสำคัญในการมุ่งลดความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสและความเสมอภาค มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นกำลังคนสมรรถนะสูง สามารถเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่โดยคนไทยทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เป็นกำลังคนสมรรถนะสูง ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต เป้าหมายสามารถสร้างงานอนาคต และสร้างผู้ประกอบการ อัจฉริยะที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งการมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งการพัฒนาาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ ระบบธนาคารหน่วยกิตจึงเป็นกลไกสำคัญแก่ผู้เรียนทุกช่วงวัย และหลากหลายกลุ่มเป้าหมายในการใช้บริการระบบทะเบียนสะสม หน่วยกิต หรือผลการเรียนของผู้เรียนจากการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จากประสบการณ์การทำงาน การฝึกอบรม หรือการพัฒนาตนเอง โดยมีหลักฐานที่เป็นองค์ประกอบในการเทียบหน่วยกิตรวบรวมไว้เพื่อประโยชน์ในการเข้าศึกษาในสถานศึกษา หรือการเทียบวุฒิการรับรอง หรือรับคุณวุฒิทางการศึกษาและการทำงาน ในห้วงเวลาที่ผ่านมาสํานักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาทั้งในระบบ การพัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐาน ทักษะอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประสบการณ์ในงานกับระบบธนาคารหน่วยกิต โดยได้มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนานโยบายและแสวงหาแนวทางการดำเนินงานมาเป็นลำดับ อาทิ ๑) ระบบธนาคารหน่วยกิตและกลไกขับเคลื่อน : ความเชื่อมโยงระหว่างภาคอาชีวศึกษากับภาคสถานศึกษา ๒) การศึกษาระบบการเทียบโอนความรู้และระบบธนาคารหน่วยกิต : ระดับการศึกษา ๓) การพัฒนาต้นแบบระบบคลังหน่วยกิตดิจิทัล

เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการเรียนรู้ตลอดเวลา ๔) การศึกษาและพัฒนาระบบ และกลไกการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต : การพัฒนาคู่มือการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับ การศึกษา จึงมีความจำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิตเป็นมาตรฐานเดียวกัน การสร้าง ความรู้ ความเข้าใจ และเป็นแนวทางให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระบบธนาคารหน่วยกิต และเชื่อมโยงการทำงาน ระบบธนาคารหน่วยกิตในระดับสถานศึกษา ระดับอาชีวศึกษา

การจัดทำคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ฉบับนี้มีวิธีการสำคัญ ได้แก่ การศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด องค์ความรู้ และข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อสรุป เป็นคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินงาน ระยะที่ ๑ โดยมีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ ๑) จัดทำแผนการดำเนินงาน กำหนดรายละเอียดเป้าหมายงานและ

กิจกรรมการดำเนินงาน ๒) ศึกษา สืบค้น รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและผลการประชุม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ประกอบด้วย การศึกษา สืบค้น รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์แนวคิด/องค์ความรู้จากเอกสารทางวิชาการ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และงานวิจัยทั้งของไทย และต่างประเทศเกี่ยวกับระบบธนาคารหน่วยกิต และการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุม คณะทำงานศึกษาและจัดทำแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานกลางธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา และการประชุมที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ๓) ยกร่างคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษา ของระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ได้แก่ กำหนดโครงสร้าง องค์ประกอบ และจัดทำรายละเอียด เนื้อหาสาระคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ๔) รับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ โดยจัดประชุมหารือหรือหน่วยงานทางการศึกษา จำแนกตามระดับ ประเภทของการศึกษาประกอบด้วย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา ๕) ปรับปรุงคู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาของระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ได้แก่ การนำข้อเสนอจากการรับฟังความคิดเห็นมาทำการปรับปรุง บรรณาธิการคู่มือ และนำส่งคู่มือสำหรับไปทดลองใช้ในพื้นที่เป้าหมาย

ในการพัฒนาคู่มือระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ครั้งนี้ ได้มีการบรรจุรายละเอียด จากการสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อคิดเห็นจากการศึกษา วิจัย และรายงานการปฏิบัติงานระบบ ธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ได้แก่ ชุดความรู้ที่จำเป็น กรอบนโยบายและทิศทางที่เกี่ยวข้องกับระบบ ธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา เครือข่ายระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ระบบการศึกษา หลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับ การศึกษา มาตรฐานกำกับ การปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา การพัฒนาคลังหน่วยกิต ดิจิทัล และแนวความคิดในการออกแบบระบบธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล และกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อการ ขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ส่งเสริมการปฏิบัติ และระดับสถานศึกษา

ผลการรับฟังความคิดเห็นจากผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษา ครู และองค์กรด้านการศึกษาและ อาชีวศึกษา ที่ประชุมได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การจัดการศึกษาทั้งในระบบ และอาชีวศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิต พัฒนาการของแต่ละหน่วยงาน ความจำเป็นที่จะต้องมียระบบธนาคาร หน่วยกิต ซึ่งเป็นช่องทางและสร้างโอกาสให้คนไทยทุกช่วงวัยสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และการพิจารณาคู่มือระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ผู้เข้าร่วมการประชุมมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในประเด็นที่สมควรเร่งรัดให้มีระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับ การศึกษา เกิดขึ้นโดยเร็ว โดยเฉพาะการกำหนดเจ้าภาพหลักและเครือข่ายทั้งการศึกษาในระบบ รวมถึงการมี ส่วนร่วมของภาคอาชีวศึกษาที่ต้องมีการเชื่อมต่อการทำงานทั้งภาพรวมและพื้นที่ ควรเร่งกำหนดโครงสร้าง และเครือข่ายการทำงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาให้เป็นรูปธรรม

การพัฒนาแพลตฟอร์ม สื่อ นวัตกรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ และบริการสำหรับผู้เรียนเพื่อให้ เกิดความสะดวกในการเข้าถึงองค์ความรู้ และแหล่งความรู้ที่สามารถเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เข้าสู่ ระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ระบบการให้บริการ ระบบสนับสนุน และอำนวยความสะดวกแก่ ผู้เรียนที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย รวมทั้งการสร้างการรับรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย การเพิ่มศักยภาพและ

ขีดความสามารถแก่ผู้ปฏิบัติงานในเครือข่ายทุกระดับเพื่อการบริหารจัดการระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่พึงระมัดระวังคือการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายโดยทุกหน่วยงานและองค์กรพร้อมให้ความร่วมมือเพื่อผลักดันและขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ร่วมกันสำหรับ กลยุทธ์การขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ควรเร่งรัดดำเนินการในด้าน ๑) การบริหารจัดการระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุ และคุณวุฒิของผู้เรียน และเชื่อมโยงการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษา ตามอัธยาศัย ๒) การประสานงานการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิต ของสถานศึกษา ทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา ๓) ด้านการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรอาชีวศึกษา ๕) ด้านการเชื่อมต่อกับระบบของหน่วยงานกับระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการ ตรวจสอบและรับรองผลการสะสมหน่วยกิต (Accredited) ของหน่วยงานภาคการศึกษา อันจะนำไปสู่การออก วุฒิการศึกษา ๖) ด้านการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ สถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษา ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา และ ๗) ด้านการประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบและเข้าถึงระบบ ธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา

๒. ข้อเสนอแนะ

๒.๑ ข้อเสนอแนะในภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต แต่ละระดับ

แนวทางการดำเนินการระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับสถานศึกษาในระยะเร่งด่วน ดังนี้

ระดับนโยบาย (Policies & Strategies)	ระดับหน่วยงานร่วม กำกับ (System Oversight)	ระดับหน่วยงานร่วม กำกับ (System Oversight)	ระดับปฏิบัติการ (Service Delivery)
เจ้าภาพหลักร่วมกับ องค์กรหลัก(ธนาคาร หน่วยกิตระดับชาติ)	องค์กรหลัก และจังหวัด (ธนาคารหน่วยกิตระดับ จังหวัด)	เขตพื้นที่การศึกษา (ธนาคารหน่วยกิตระดับ การศึกษา)	สถานศึกษา (ธนาคารหน่วยกิต ระดับสถานศึกษา)
๑) พัฒนานโยบาย กล ยุทธ์ และแผนการ ขับเคลื่อนระบบธนาคาร หน่วยกิตแห่งชาติ	๑) พัฒนารอบและ แผนการดำเนินงาน ที่ชัดเจนของหน่วยงานใน ระบบธนาคาร หน่วยกิตทุกระดับ	๑) พัฒนารอบและ แผนการดำเนินงาน ที่ชัดเจนของหน่วยงานใน ระบบธนาคาร หน่วยกิตระดับการศึกษา	๑) กำหนด แผนปฏิบัติการที่ ชัดเจน
๒) จัดตั้งศูนย์ ประสานงานเพื่อ ขับเคลื่อนธนาคารหน่วยกิต ทั่วประเทศทุกระดับ	๒) ปรับปรุงและพัฒนา หลักเกณฑ์วิธีการ ปฏิบัติงานระบบธนาคาร	๒) กำหนดแผนปฏิบัติ การที่ชัดเจน ขับเคลื่อน การปฏิบัติงานตาม หลักเกณฑ์ที่กำหนด	๒) ขับเคลื่อนการ ปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์ที่ กำหนด

ระดับนโยบาย (Policies & Strategies)	ระดับหน่วยงานร่วม กำกับ (System Oversight)	ระดับหน่วยงานร่วม กำกับ (System Oversight)	ระดับปฏิบัติการ (Service Delivery)
	หน่วยกิตของหน่วยงานหลักที่ครอบคลุมทุกประเภทและทุกระดับการศึกษา		
๓) กำหนดแนวปฏิบัติโดยใช้กลไกทางกฎหมาย กฎระเบียบ	๓) เผยแพร่ สร้างการรับรู้ และความเข้าใจแนวปฏิบัติ กฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่พัฒนา	๓) ดำเนินงานพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๓) ดำเนินงานพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตตามกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๔) พัฒนาระบบความร่วมมือธนาคารหน่วยกิตระดับชาติและบูรณาการการปฏิบัติงานทุกภาคส่วนในระดับนโยบาย	๔) สร้างความเชื่อมโยงการทำงานกับเครือข่าย รวมทั้งกำหนดเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการบูรณาการการทำงานร่วมกันกับทุกภาคส่วนในระดับองค์กรหลักและจังหวัด	๔) สร้างพลังร่วมและแรงจูงใจในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา ร่วมกับเครือข่ายเชิงพื้นที่ทุกภาคส่วน	๔) สร้างพลังร่วมและแรงจูงใจในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา ร่วมกับเครือข่ายเชิงพื้นที่ทุกภาคส่วน
๕) กำหนดกลยุทธ์ในการสื่อสารสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประชาสัมพันธ์ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ	๕) กำหนดแนวทางในการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ระบบธนาคารหน่วยกิตโดยขับเคลื่อนไปยังกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการและเครือข่ายการทำงานเชิงพื้นที่	๕) ดำเนินการสื่อสาร เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ตามแนวทางที่กำหนดหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง	๕) ดำเนินการสื่อสาร เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ตามแนวทางที่กำหนดเป็นรายสถานศึกษา
๖) กำหนดนโยบายการบริหารจัดการระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติเชิงคุณภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบธนาคารหน่วยกิต โดยมีระบบการตรวจรับรองคุณภาพการติดตาม และประเมิน	๖) พัฒนามาตรฐานกำกับคุณภาพด้านการบริหารจัดการ และการจัดหลักสูตรภายใต้ระบบธนาคารหน่วยกิต ทุกประเภทและทุกระดับการศึกษา และที่เกี่ยวข้องโดยมีระบบการตรวจรับรองคุณภาพโดยมีระบบการตรวจรับรองคุณภาพการ	๖) จัดกระบวนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานกำกับคุณภาพครอบคลุมด้านการบริหารจัดการและการจัดหลักสูตรภายใต้ระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา	๖) จัดกระบวนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานกำกับคุณภาพครอบคลุมด้านการบริหารจัดการและการจัดหลักสูตรภายใต้ระบบธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา

ระดับนโยบาย (Policies & Strategies)	ระดับหน่วยงานร่วม กำกับ (System Oversight)	ระดับหน่วยงานร่วม กำกับ (System Oversight)	ระดับปฏิบัติการ (Service Delivery)
ระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับจังหวัด	ติดตาม และประเมิน ระบบธนาคารหน่วยกิตระ ดับสถานศึกษา		
๗) สนับสนุนและผลักดัน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใน การจัดการ	๗) ส่งเสริม สนับสนุนให้มี การเชื่อมโยงเครือข่าย ข้อมูลสำคัญทุกประเภท และทุกระดับการศึกษา เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วย กิตดิจิทัล	๗) ดำเนินการขับเคลื่อน ระบบธนาคารหน่วยกิต ดิจิทัล โดยเสริมสร้าง ศักยภาพผู้ใช้งานทุก กลุ่มเป้าหมายการ ปรับปรุงข้อมูลให้เป็น ปัจจุบันพร้อมให้บริการ แก่กลุ่มเป้าหมาย และตรวจสอบยืนยัน ความถูกต้องของข้อมูล	๗) ดำเนินการ ขับเคลื่อนระบบ ธนาคารหน่วยกิต ดิจิทัล โดยเสริมสร้าง ศักยภาพผู้ใช้งานทุก กลุ่มเป้าหมาย การปรับปรุงข้อมูล ให้เป็นปัจจุบัน พร้อมให้บริการแก่ กลุ่มเป้าหมาย และตรวจสอบยืนยัน ความถูกต้อง ของข้อมูล
๘) ส่งเสริม สนับสนุนการ พัฒนาศักยภาพและ ความสามารถบุคลากร เครือข่ายปฏิบัติงาน ธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ	๘) กำหนดมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของบุคลากร เครือข่ายปฏิบัติงาน ระบบธนาคารหน่วยกิต และพัฒนาศักยภาพตาม เกณฑ์มาตรฐานระบบ ธนาคารหน่วยกิต ระดับ จังหวัด	๘) พัฒนาศักยภาพตาม เกณฑ์มาตรฐาน ระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาที่กำหนด ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ศึกษานิเทศก์	๘) พัฒนาศักยภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐาน ระบบธนาคารหน่วย กิต ระดับสถานศึกษา ที่กำหนด ครู ผู้ปกครอง
๙) ส่งเสริม สนับสนุนการ จัดระบบบริหารจัดการ และการจัดทำคู่มือการ ปฏิบัติงานธนาคาร หน่วยกิตระดับชาติ	๙) กำหนดกรอบแนว ทางการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคู่มือปฏิบัติงาน ธนาคาร หน่วยกิต ระดับจังหวัดที่ ชัดเจน	๙) พัฒนาคู่มือปฏิบัติงาน ธนาคารหน่วยกิตระดับ การศึกษา รวมทั้งคู่มือ สำหรับผู้บริหาร สำหรับครู สำหรับผู้เรียน สำหรับผู้ปกครอง ในระบบธนาคารหน่วยกิต	๙) พัฒนาคู่มือ ปฏิบัติงานธนาคาร หน่วยกิตระดับ สถานศึกษารวมทั้ง คู่มือประจำตัวผู้เรียน ในระบบธนาคาร หน่วยกิต
๑๐) สร้างความเชื่อมโยง ระหว่างหลักสูตรกับ มาตรฐานอาชีพ	๑๐) ส่งเสริมการจัดการ ระบบธนาคารหน่วยกิตที่ สอดคล้องกับกรอบ	๑๐) ขับเคลื่อนระบบ ธนาคารหน่วยกิตตาม กรอบคุณวุฒิแห่งชาติและ	๑๐) ขับเคลื่อนระบบ ธนาคาร หน่วยกิตตามกรอบ

ระดับนโยบาย (Policies & Strategies)	ระดับหน่วยงานร่วม กำกับ (System Oversight)	ระดับหน่วยงานร่วม กำกับ (System Oversight)	ระดับปฏิบัติการ (Service Delivery)
ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	คุณวุฒิแห่งชาติในทุก ประเภทและทุกระดับ การศึกษาในพื้นที่	มาตรฐานอาชีพระบบ ธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา	คุณวุฒิแห่งชาติและ มาตรฐานอาชีพ ระบบธนาคาร หน่วยกิต ระดับ สถานศึกษา
๑๑) ให้ความสำคัญใน สาขาอาชีพที่ขาดแคลน เพื่อใช้กลไกระบบ ธนาคารหน่วยกิตในการ เพิ่มศักยภาพและขีด ความสามารถของบุคคลที่ สอดคล้องกับ ความต้องการในภาคการผลิต และบริการ	๑๑) ศึกษา วิเคราะห์ และเผยแพร่ความ ต้องการกำลังคนและ ทักษะอาชีพตามต้องการ	๑๑) ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลความ ต้องการกำลังคนและ คุณวุฒิที่เชื่อมโยง เพื่อให้ คำแนะนำแก่กลุ่มเป้าหมาย ผู้เรียนในระบบธนาคาร หน่วยกิตและภาคี เครือข่ายต่อเนื่องในการ สร้างโอกาสการทำงาน ของผู้สำเร็จการศึกษา	๑๑) ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลความ ต้องการกำลังคนและ คุณวุฒิที่เชื่อมโยง เพื่อให้คำแนะนำแก่ กลุ่มเป้าหมายผู้ เรียนในระบบ ธนาคารหน่วยกิต และภาคีเครือข่าย ต่อเนื่องในการสร้าง โอกาสการทำงาน ของผู้สำเร็จ การศึกษา

๒.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา

การขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ให้ประสบความสำเร็จควรมีกรอบการบริหารจัดการ โดยสรุป ดังนี้

๑) สร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายการปฏิบัติงาน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะพันธมิตรหลัก (Key Partners) ในทุกกิจกรรม และทุกระดับ ระดับจังหวัด ระดับหน่วยงานต่างหน่วยงาน และระดับสถานศึกษา การจัดการระบบงาน และการจัดการเรียนรู้ในระบบธนาคารหน่วยกิต ซึ่งเป็นการทำงานที่ใช้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ทรัพยากรของแต่ละฝ่าย โดยมีหน่วยงานกลางเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ รูปแบบ วิธีการ แพลตฟอร์ม

ฐานข้อมูลต่าง ๆ ทั้งนี้ควรมีทิศทางการทำงานที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานนโยบาย (Policy) หน่วยกำกับ (Regulator) ซึ่งได้แก่หน่วยงานต้นสังกัดและจังหวัด และหน่วยปฏิบัติ (Operator) ซึ่งได้แก่ สถานศึกษา

๒) กำหนดกิจกรรมหลัก (Key Activities) ระบบธนาคารหน่วยกิตที่เชื่อมโยงกัน

โดยเฉพาะกิจกรรมหลักจากการให้บริการระบบธนาคารหน่วยกิตแก่ผู้เรียน กิจกรรมหนุนเสริมและแก้ปัญหาในด้านการจัดการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๓) ส่งเสริม สนับสนุน ปัจจัยและความพร้อมในด้านทรัพยากร (Key Resources)

บนพื้นฐานการสร้างโอกาสในการเข้าถึงระบบการศึกษาหรือการพัฒนาตนเองเป็นปัจจัยนำเข้าที่จำเป็นในระบบธนาคารหน่วยกิต ได้แก่ บุคลากรผู้ให้บริการและอำนวยความสะดวก ผู้เชี่ยวชาญ

หรือนักวิชาการแต่ละศาสตร์และสาขา แพลตฟอร์มการให้บริการในระบบดิจิทัล อุปกรณ์และเครื่องมือเทคโนโลยี สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ การสร้างความสมบูรณ์ของระบบนิเวศธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ทั้งนี้ การจัดการทรัพยากรในระบบธนาคารหน่วยกิต ต้องอยู่บนพื้นฐานที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ในรูปแบบการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง และทุกช่วงวัย

๔) ปลุกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า (Value Proposition) ของการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องรวมทั้งบทบาทของสถานศึกษา หน่วยงาน หรือองค์กรในการส่งเสริมระบบ

การรับรอง (Accreditation) อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากภาคประกอบการเชื่อมโยงไปสู่โอกาสและความก้าวหน้าของบุคคล ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ผู้เรียนจะตัดสินใจเข้าสู่การเรียนระบบธนาคารหน่วยกิต

๕) สร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน (Learner Relationships) ในการเข้าถึงการศึกษา

ระบบธนาคารหน่วยกิต ระบบการแนะแนวเส้นทางการเรียนและอาชีพ ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีข้อจำกัดระหว่างเรียนให้สามารถสะสมผลลัพธ์การเรียนรู้หรือประสบการณ์ การนำผลลัพธ์การเรียนรู้มาแปลงเป็นหน่วยกิต เพื่อเข้าศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษาแบบไร้รอยต่อ สถานศึกษาต้องบริหารความสัมพันธ์กับผู้เรียน รวมถึงการสร้างกลยุทธ์ด้านการสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียน

๖) จัดกลุ่มผู้เรียน (Learner Segments) ในระบบธนาคารหน่วยกิตที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันโดยให้ความสำคัญเป็นรายบุคคล การกำหนดกลุ่มผู้เรียนที่ต้องการเข้าถึงการระบุงroupผู้เรียนหรือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเข้าถึงเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้

ในระบบธนาคารหน่วยกิต ทั้งนี้ ต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายของผู้เรียนทั้งในปัจจุบันด้านอายุ เพศ ฐานะ อาชีพ ความรู้ และประสบการณ์

๗) ขยายช่องทางการเข้าถึงระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank Channels) ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในระบบธนาคารหน่วยกิตกับผู้เรียน ให้สามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการด้านหลักสูตรการเรียนการสอน หลักสูตรอบรม ที่สามารถสะสมเป็น Credit หรือ Micro Credential ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนในระบบธนาคารหน่วยกิตแต่ละกลุ่ม ควรมีทั้งช่องทางหลักและช่องทางเลือกเพื่ออำนวยความสะดวก แก่ผู้เรียนทุกกลุ่ม

๘) จัดระบบโครงสร้างต้นทุน (Costs Structure) ทรัพยากรและงบประมาณทั้งหมดที่ต้องใช้ในการจัดตั้งระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องเร่งพิจารณา เริ่มจากการจัดหาเจ้าภาพหลักในฐานะหน่วยงานเจ้าของเรื่องเพื่อวางระบบและเชื่อมโยงเครือข่ายการบูรณาการทรัพยากรที่อยู่ร่วมกับเครือข่าย รวมถึงต้นทุนค่าใช้จ่ายในการให้บริการระบบธนาคารหน่วยกิต

๙) จัดระบบโครงสร้างรายได้ (Revenue Structure) ที่จำเป็นในระบบธนาคารหน่วยกิตเป็นการนำประมาณการค่าใช้จ่ายตามโครงสร้างต้นทุนเพื่อจัดหาแหล่งรายได้ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการระบบธนาคารหน่วยกิต จำเป็นต้องวิเคราะห์แผน

การดำเนินงานเพื่อแสวงหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนให้กับเครือข่ายการทำงานระบบ
ธนาคารหน่วยกิตทั้งระดับการศึกษา และระดับสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารจัดการระบบธนาคารหน่วยกิต
สามารถส่งมอบคุณค่าให้แก่ผู้เรียน และสื่อสารคุณค่าของการเรียนในระบบธนาคารหน่วยกิต
ไปยังกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ ในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๖). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียน การศึกษาชั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา. <https://www.moe.go.th/backend/wp-content/uploads/๒๐๒๑/๐๒/๑-๒.pdf>
- (๒๕๖๓). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาชั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓. https://www.dla.go.th/upload/document/type๒/๒๐๒๐/๘/๒๕๖๑_๑_๑๕๙๘๔๒๑๗๐๑๕๖๗.pdf
- ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๒. (๒๕๖๒, ๒๒ พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๓๐ ง. หน้า ๑๓-๑๘.
- ประกาศสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐). (๒๕๖๕, ๑ พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๒๕๘ ง. หน้า ๑-๑๔๓
- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินเทียบระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๑. (๒๕๕๑, ๒๔ มิถุนายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๑๐๖ ง. หน้า ๔-๗.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑). ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๕๖๑-๒๕๘๐. https://www.nesdc.go.th/download/document/SAC/NS_SumPlanOct๒๐๑๘.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๕๙). แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่การศึกษาในระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. http://academic.obec.go.th/images/document/๑๕๘๓๓๘๘๓๖๐_d_๑.pdf
- (๒๕๖๖). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. <http://academic.obec.go.th/web/page/๑๓๐>
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (๒๕๖๐ก). ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา. http://bsq๒.vec.go.th/crouse_manage/
- (๒๕๖๐ข). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา. <https://bsq.vec.go.th/Portals/๙/Download/your๖๒/Manage/bigManage/๑๒.pdf>
- (๒๕๖๐ค). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์และ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายสุระศักดิ์ เพ็ญสุระ	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ (ตุลาคม ๒๕๖๗ - ปัจจุบัน)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร ปัญญาประเสริฐกุล	ประธานกรรมการบริหาร วิทยาลัยเทคโนโลยี ชุมแพไทย-เยอรมัน (จี-เทค) ประธานอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดขอนแก่น
นายสุระพล สอนเสนา	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕
นายเอกศักดิ์ จันทะกา	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕
นายธีรพัฒน์ วิทย์บุญประคม	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณารายงาน

นายยงยุทธ พรหมแก้ว	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ (ธันวาคม ๒๕๖๓ - กันยายน ๒๕๖๗)
นายสมศักดิ์ มะมา	ที่ปรึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีชุมแพไทย-เยอรมัน (จี-เทค)

ผู้จัดทำ

นางสาวกฤตมุก เฉิดทรัพย์ ศึกษานิเทศก์

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวกฤตมุก เฉิดทรัพย์ ศึกษานิเทศก์

บรรณาธิการ

นางพ้องพันธ์ แพงบุตตี	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีชุมแพไทย-เยอรมัน (จี-เทค)
ฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคโนโลยีชุมแพไทย-เยอรมัน (จี-เทค)	
นางงามนิศย์ ลิโป้	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
นายจิรสิน เฝ้าเส็ง	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
นายสุรพงษ์ พรหมขมา	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
นายคณินธิปรีชต์ พรหมราษฎร์	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
นายศรุต บุญโนนแต่	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
นางสาววัลรัตน์ หาญเชิงชัย	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
นางสาวปัญญชิตา มุ่งเกิด	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
นางสาวพัฒน์นรี รักษา	ผู้อำนวยการสถานศึกษา

หน่วยงานรับผิดชอบ

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

ภาคผนวก

ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕
เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๗

.....

เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาของประเทศไทยสู่การปฏิบัติและผลักดันไปสู่การดำเนินงานที่เป็นระบบอย่างชัดเจนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน และประชาชนได้นำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาสะสมเทียบโอนและใช้ประโยชน์ในการเพิ่มคุณวุฒิการทำงานและการศึกษาต่อ ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาตนเองด้วยความเชื่อมโยง การเรียนรู้ กับการทำงาน การเรียนรู้และการฝึกอบรมใหม่ได้ตลอดเวลาโดยไม่จำกัดอายุ รวมทั้งสร้างโอกาสให้แรงงานและประชาชนทั่วไปได้เพิ่มทักษะและพัฒนาทักษะใหม่ นำไปสู่การยกระดับวิชาชีพให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับมาตรา ๑๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับมติคณะกรรมการสภาการศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๖๕๖๗ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ และคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗"

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

"ธนาคารหน่วยกิต" หมายความว่า ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิตและกลไกการเทียบโอนผลการเรียนที่ได้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพหรือการสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพและสามารถเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถานศึกษาได้

"หน่วยกิต" หมายความว่า หน่วยที่แสดงปริมาณของผลการเรียนที่ได้จากการศึกษา หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ หรือการสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงาน ระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ

"ผลการเรียน" หมายความว่า ความรู้ ทักษะ ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบคุณธรรมจริยธรรม และลักษณะบุคคลที่ได้จากการศึกษา ซึ่งสามารถแสดงในรูปของ

คะแนนตัวอักษร หรือแต่มีระดับคะแนนที่นำมาคิดคะแนนผลการเรียนหรือคำนวณแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมได้

"ผลลัพธ์การเรียนรู้" หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ หรือการสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติหรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ หรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

"การเทียบโอน" หมายความว่า การดำเนินการเทียบโอนหน่วยกิต ซึ่งมี ๒ ลักษณะ ได้แก่ (๑) การโอนผลการเรียน โดยนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาประเมินเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษา และ (๒) การเทียบระดับการศึกษา โดยนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์รู้มาประเมิน เทียบระดับการศึกษาซึ่งขึ้นอยู่กับระเบียบของสถานศึกษานั้น ๆ หรือที่เกี่ยวข้อง

"ผู้เรียน" หมายความว่า ผู้ที่ลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตกับสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

"การศึกษาขั้นพื้นฐาน" หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

"การฝึกอบรม" หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะอาชีพระยะสั้นหรือระยะยาว ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นกำหนด

"สถานศึกษา" หมายความว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

"หน่วยงานต้นสังกัด" หมายความว่า หน่วยงานที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในสังกัดหรือในการกำกับดูแล

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้แต่งตั้ง

ข้อ ๓ การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๓.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุ และคุณวุฒิของผู้เรียน เป็นการเชื่อมโยงทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๓.๒ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยไม่มีเงื่อนไขของระยะเวลาในการสะสมและระยะเวลาในการศึกษา และสามารถเทียบโอนหน่วยกิต ระหว่างสถานศึกษาได้

๓.๓ ส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาและใช้ประโยชน์ของธนาคารหน่วยกิต เป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการ ความสามารถและความสนใจ ของผู้เรียน เอื้อประโยชน์ในการเพิ่มพูนสมรรถนะ ทักษะ เพื่อการทำงานและการเพิ่มคุณวุฒิ

ข้อ ๔ ธนาคารหน่วยกิต มีหลักการ ดังนี้

๔.๑ ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาเทียบโอนหน่วยกิต และสะสมในธนาคารหน่วยกิตได้ตามประกาศฉบับนี้

๔.๒ ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตในธนาคารหน่วยกิตได้ตลอดชีวิตโดยไม่จำกัด อายุ และคุณวุฒิของผู้เรียน รวมทั้งระยะเวลาในการสะสมหน่วยกิตและระยะเวลาในการเรียน

๔.๓ ข้อมูลหน่วยกิตของผู้เรียนที่สะสมไว้ในธนาคารหน่วยกิต ได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๕ การสะสมหน่วยกิต มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๕.๑ การสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาในระบบ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียน เรียน เพื่อสะสมหน่วยกิตในสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาได้ ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตในธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนมากกว่าหนึ่ง แห่งได้

๕.๒ การสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยการ ฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการ ฝึกปฏิบัติหรือการเรียน ทำงาน ระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ สถานศึกษาต้องดำเนินการประเมินการเรียนรู้ตามกรอบ คุณวุฒิแห่งชาติ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประกาศ กำหนดหรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

ข้อ ๖ การบันทึกผลการเรียน และผลลัพธ์การเรียนรู้ ของผู้เรียนในธนาคารหน่วยกิต ให้ดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ กรณีผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหรือกลุ่ม รายวิชาต่าง ๆ จากการศึกษาในระบบของสถานศึกษา ให้สถานศึกษบันทึกผลการเรียนตามระดับ คะแนนตัวอักษรหรือ ระดับคะแนนที่สอบได้

๖.๒ กรณีผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการเทียบโอนจากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการ ฝึกปฏิบัติหรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ ให้สถานศึกษา บันทึกโดยไม่กำหนดระดับคะแนนตัวอักษรหรือระดับคะแนน หรืออาจจัดให้มีการประเมินใหม่เพื่อวัด ระดับผลการเรียนและบันทึกผลการเรียนตามระดับคะแนนตัวอักษรหรือระดับคะแนนที่สอบได้ โดย ให้จัดทำหลักฐานข้อมูลประกอบการเทียบโอนบันทึกไว้ด้วย

ข้อ ๗ การนำหน่วยกิตที่สะสมไว้ในธนาคารหน่วยกิตหรือเพื่อใช้ในการศึกษาเพื่อรับคุณวุฒิ การศึกษาให้จัดทำเป็นประกาศหลักเกณฑ์ตามระดับการศึกษาและรูปแบบการศึกษา โดยระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานรูปแบบการศึกษาในระบบ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กำหนด รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด และการอาชีวศึกษาทั้งรูปแบบการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาระบบทวิภาคี ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกำหนด ภายใน ๓๐ วันนับจากวันที่ประกาศ มีผลบังคับใช้

ทั้งนี้ ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา สามารถออกรายงานการสะสมหน่วยกิต เพื่อใช้ในการแสดงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ข้อ ๘ การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ให้ดำเนินการ ดังนี้

ธนาคารหน่วยกิต ประกอบด้วย ธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา ธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา โดยแต่ละหน่วยงาน มีหน้าที่ ดังนี้

(๑) สถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาให้ดำเนินการตาม ประกาศธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา ตาม (๒) และหน่วยงานต้นสังกัดตามข้อ ๙ ประกาศ กำหนด

(๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทำหน้าที่เป็นธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ให้ดำเนินการจัดทำประกาศที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วย กิตในระดับการศึกษาและรูปแบบการศึกษา ภายใน ๖๐ วัน นับจากวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของธนาคารหน่วยกิต ตาม (๑)

ข้อ ๙ การดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัดที่มีสถานศึกษาดำเนินการธนาคารหน่วยกิต ดำเนินการออกคำสั่ง ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานเพื่อใช้ในการ ดำเนินการของธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาเป็นไปตามประกาศฉบับนี้ และให้คณะกรรมการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาและให้เชื่อมโยงฐานข้อมูล ของธนาคารหน่วยกิตตามข้อ ๘ (๑) และ (๒)

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการ (๙) มีหน้าที่และอำนาจ ในการเสนอแนะ การออก คำสั่ง ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามประกาศ ทั้งกำหนดนโยบาย กำกับ ติดตาม และให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามประกาศดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นนอกเหนือจาก ที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการและให้ถือคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการเป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

นายสุระศักดิ์ เพ็ญสุระ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕
ที่ ๖๖๔ / ๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

.....

เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับเขตพื้นที่การศึกษาของประเทศไทยสู่การปฏิบัติและผลักดันไปสู่การดำเนินงานที่เป็นระบบอย่างชัดเจนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน และประชาชนได้นำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาสะสมเทียบโอนและใช้ประโยชน์ในการเพิ่มคุณวุฒิ การทำงานและการศึกษาต่อ ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาตนเองด้วยความ เชื่อมโยงการเรียนรู้กับการทำงานการเรียนรู้และการฝึกอบรมใหม่ได้ตลอดเวลา โดยไม่จำกัดอายุรวมทั้งสร้างโอกาสให้แรงงานและประชาชนทั่วไปได้เพิ่มทักษะและพัฒนาทักษะใหม่ นำไปสู่การยกระดับวิชาชีพให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับมาตรา ๑๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับมติคณะกรรมการสภาการศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๖๕๖๗ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ และคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารหน่วยกิตระดับเขตพื้นที่การศึกษา ไว้ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา ประกอบด้วย

๑.๑ นายสุระศักดิ์ เพ็ญสุระ	ผอ.สพป.ขอนแก่น เขต ๕	ประธานกรรมการ
๑.๒ นายธรัตน์ วิทยบุญประคม	รอง ผอ.สพป.ขอนแก่น เขต ๕	รองประธานกรรมการ
๑.๓ นายสุระพล สอนเสนา	รอง ผอ.สพป.ขอนแก่น เขต ๕	กรรมการ
๑.๔ นายเอกศักดิ์ จันทะกา	รอง ผอ.สพป.ขอนแก่น เขต ๕	กรรมการ
๑.๕ นางผ่องพันธ์ แพงบุตตี	ผอ.กลุ่มนิเทศ ติดตามฯ	กรรมการ
๑.๖ นางสาวกฤตมุข เฉิดทรัพย์	ศึกษานิเทศก์	กรรมการและเลขานุการ
๑.๗ นายศิขริน ต้นเจียง	ศึกษานิเทศก์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๘ นางสมปอง จักรโนวัน	ศึกษานิเทศก์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ อำนวยการ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับเขตพื้นที่การศึกษา ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒. คณะกรรมการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย

๒.๑ นายธรัตน์ วิทยบุญประคม	รอง ผอ.สพป.ขอนแก่น เขต ๕	ประธานกรรมการ
๒.๒ นางผ่องพันธ์ แพงบุตตี	ผอ.กลุ่มนิเทศ ติดตามฯ	รองประธานกรรมการ
๒.๓ นายปองคุณ ปราบพยัคฆ์	ผอ.กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	กรรมการ

๒.๔	นางรจจาภา ประถมวงษ์	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๒.๕	นางสาวธัญชมน บุญประกอบ	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๒.๖	นางสาวภิญญาพัชญ์ ภูวงค์	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๒.๗	นายจิรสิน เข้าเส็ง	ผอ.รร.บ้านสะอาด	กรรมการ
๒.๘	นางงามนิตย์ ลิโป้	ผอ.รร.ชุมแพชนูปถัมภ์	กรรมการ
๒.๙	นายสุรพงษ์ พรหมขมา	ผอ.รร.หนองขามวิทยาคาร	กรรมการ
๒.๑๐	นายคณินธิปรีชต์ พรหมราษฎร์	ผอ.รร.หนองแสงวิทยาสรรค์	กรรมการ
๒.๑๑	นายศรุต บุญโนนแต่	ผอ.รร.ชุมชนหนองคะเน	กรรมการ
๒.๑๒	นางสาวธวัลรัตน์ หาญเชิงชัย	ผอ.รร.บ้านทุ่งชมพู	กรรมการ
๒.๑๓	นางสาวปัญญาชิตา มุ่งเกิด	ผอ.รร.บ้านดอนหันสระบัว	กรรมการ
๒.๑๔	นางสาวพัฒน์นรี รักษา	ผอ.รร.บ้านหนองพู่วังหินชา	กรรมการ
๒.๑๕	นายศิขริน ต้นเจียง	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๒.๑๖	นางสาวกฤตมุข ฉีดทรัพย์	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๒.๑๗	นางสาวสุภาพร อึ้งชัยภูมิ	ศึกษานิเทศก์	กรรมการและเลขานุการ
๒.๑๘	นายพิพัฒน์พงษ์ สมใจ	ศึกษานิเทศก์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑๙	นางสมปอง จักรโนวัน	ศึกษานิเทศก์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ดำเนินการตรวจสอบการเทียบโอนหน่วยกิตของผู้เรียนและตรวจสอบการวัดประเมินผลของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามระบบธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผล

ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ทั้งในและนอกเวลาราชการ เพื่อให้การขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับเขตพื้นที่การศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายสุระศักดิ์ เพ็ญสุระ)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

ตัวอย่าง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

ประกาศโรงเรียน.....

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับสถานศึกษา พ.ศ.๒๕๖๘

.....

เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา ของประเทศไทยสู่การปฏิบัติและผลักดันไปสู่การดำเนินงานที่เป็นระบบอย่างชัดเจนเป็นการเปิดโอกาส ให้ผู้เรียน และประชาชนได้นำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาสะสมเทียบโอนและใช้ประโยชน์ในการเพิ่มคุณวุฒิการทำงานและการศึกษาต่อ ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาตนเองด้วยความเชื่อมโยงการเรียนรู้ กับการทำงาน การเรียนรู้และการฝึกอบรมใหม่ได้ตลอดเวลาโดยไม่จำกัดอายุ รวมทั้งสร้างโอกาสให้แรงงานและประชาชนทั่วไปได้เพิ่มทักษะและพัฒนาทักษะใหม่ นำไปสู่การยกระดับวิชาชีพให้สอดคล้อง กับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับมาตรา ๑๕ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับมติคณะกรรมการสภาการศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ และคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศโรงเรียน..... เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘"

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

"ธนาคารหน่วยกิต" หมายความว่า ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิตและกลไกการเทียบโอนผลการเรียนที่ได้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพหรือการสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพและสามารถเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถานศึกษาได้

"หน่วยกิต" หมายความว่า หน่วยที่แสดงปริมาณของผลการเรียนที่ได้จากการศึกษา หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ หรือการสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงาน ระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ

"ผลการเรียน" หมายความว่า ความรู้ ทักษะ ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบคุณธรรมจริยธรรม และลักษณะบุคคลที่ได้จากการศึกษา ซึ่งสามารถแสดงในรูปของคะแนนตัวอักษร หรือแต่มีระดับคะแนนที่นำมาคิดคะแนนผลการเรียนหรือคำนวณแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมได้

...../ "ผลลัพธ์การเรียนรู้"

"ผลลัพธ์การเรียนรู้" หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ หรือการสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติหรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ หรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนด

"การเทียบโอน" หมายความว่า การดำเนินการเทียบโอนหน่วยกิต ซึ่งมี ๒ ลักษณะ ได้แก่ (๑) การโอนผลการเรียน โดยนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาประเมินเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษา และ (๒) การเทียบระดับการศึกษา โดยนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์มาประเมินเทียบระดับการศึกษา ซึ่งขึ้นอยู่กับระเบียบของสถานศึกษานั้น ๆ หรือที่เกี่ยวข้อง

"ผู้เรียน" หมายความว่า ผู้ที่ลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตกับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

"การศึกษาขั้นพื้นฐาน" หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

"การฝึกอบรม" หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะอาชีพระยะสั้น หรือระยะยาว ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นกำหนด

"สถานศึกษา" หมายความว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

"หน่วยงานต้นสังกัด" หมายความว่า หน่วยงานที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในสังกัดหรือในการกำกับดูแล

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้แต่งตั้ง

ข้อ ๓ การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๓.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุ และคุณวุฒิของผู้เรียน เป็นการเชื่อมโยงทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๓.๒ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยไม่มีเงื่อนไขของระยะเวลาในการสะสม และระยะเวลาในการศึกษา และสามารถเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถานศึกษาได้

๓.๓ ส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาและใช้ประโยชน์ของธนาคารหน่วยกิตเป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน เอื้อประโยชน์ในการเพิ่มพูนสมรรถนะ ทักษะ เพื่อการทำงานและการเพิ่มคุณวุฒิ

...../ข้อ ๔ ธนาคารหน่วยกิต

ข้อ ๔ ธนาการหน่วยกิต มีหลักการ ดังนี้

๔.๑ ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาเทียบโอนหน่วยกิต และสะสมในธนาการหน่วยกิตได้ตามประกาศฉบับนี้

๔.๒ ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตในธนาการหน่วยกิตได้ตลอดชีวิตโดยไม่จำกัดอายุ และคุณวุฒิของผู้เรียน รวมทั้งระยะเวลาในการสะสมหน่วยกิต และระยะเวลาในการเรียน

๔.๓ ข้อมูลหน่วยกิตของผู้เรียนที่สะสมไว้ในธนาการหน่วยกิตได้รับความคุ้มครอง ตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๕ การสะสมหน่วยกิต มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๕.๑ การสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาในระบบ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียน เพื่อสะสมหน่วยกิตในสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นธนาการหน่วยกิตสถานศึกษาได้ ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถ ลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตในธนาการหน่วยกิตสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนมากกว่าหนึ่งแห่งได้

๕.๒ การสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติหรือการเรียน ทำงาน ระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ สถานศึกษาต้องดำเนินการประเมินการเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิ แห่งชาติ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประกาศกำหนด หรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

ข้อ ๖ การบันทึกผลการเรียน และผลลัพธ์การเรียนรู้ ของผู้เรียนในธนาการหน่วยกิต ให้ดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ กรณีผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาต่าง ๆ จากการศึกษาในระบบของสถานศึกษา ให้สถานศึกษาบันทึกผลการเรียนตามระดับคะแนนตัวอักษรหรือ ระดับคะแนนที่สอบได้

๖.๒ กรณีผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการเทียบโอนจากการศึกษานอกระบบ การศึกษา ตามอัธยาศัย การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติหรือการเรียนรู้ จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ ให้สถานศึกษาบันทึกโดยไม่กำหนดระดับคะแนน ตัวอักษรหรือระดับคะแนน หรืออาจจัดให้มีการประเมินใหม่เพื่อวัดระดับผลการเรียนและบันทึกผลการเรียน ตามระดับคะแนนตัวอักษรหรือระดับคะแนนที่สอบได้ โดยให้จัดทำหลักฐานข้อมูลประกอบการเทียบโอน บันทึกไว้ด้วย

ข้อ ๗ การนำหน่วยกิตที่สะสมไว้ในธนาการหน่วยกิตหรือเพื่อใช้ในการศึกษาเพื่อรับคุณวุฒิ การศึกษาให้จัดทำเป็นประกาศหลักเกณฑ์ตามระดับการศึกษาและรูปแบบการศึกษา โดยระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานรูปแบบการศึกษาในระบบ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด รูปแบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด และการอาชีวศึกษา ทั้งรูปแบบการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาระบบทวิภาคี ให้สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษากำหนด การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชนกำหนด ภายใน ๓๐ วันนับจากวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้

ทั้งนี้ ธนาการหน่วยกิตระดับสถานศึกษา สามารถออกรายงานการสะสมหน่วยกิต เพื่อใช้ ในการแสดงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

..../ข้อ ๘ การดำเนินงาน

ข้อ ๘ การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ให้ดำเนินการ ดังนี้

ธนาคารหน่วยกิต ประกอบด้วย ธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา โดยแต่ละหน่วยงาน มีหน้าที่ ดังนี้

(๑) สถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา ให้ดำเนินการตามประกาศธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา ตาม (๒) และหน่วยงานต้นสังกัดตามข้อ ๙ ประกาศกำหนด

(๒) สถานศึกษา ทำหน้าที่เป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาให้ดำเนินการจัดทำประกาศที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ในระดับการศึกษาและรูปแบบการศึกษา ภายใน ๖๐ วัน นับจากวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของธนาคารหน่วยกิต ตาม (๑)

(๓) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ทำหน้าที่เป็นธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา ให้ดำเนินการจัดทำประกาศที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ในระดับการศึกษาและรูปแบบการศึกษา ภายใน ๖๐ วัน นับจากวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของธนาคารหน่วยกิต ตาม (๑)

ข้อ ๙ การดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัดที่มีสถานศึกษาดำเนินการธนาคารหน่วยกิต ดำเนินการออกคำสั่ง ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานเพื่อใช้ในการดำเนินการของธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาเป็นไปตามประกาศฉบับนี้ และให้คณะกรรมการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาและให้เชื่อมโยงฐานข้อมูลของธนาคารหน่วยกิต ตามข้อ ๘ (๑) และ (๒)

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการ (๙) มีหน้าที่และอำนาจ ในการเสนอแนะ การออกคำสั่ง ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามประกาศ ทั้งกำหนดนโยบาย กำกับ ติดตาม และให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามประกาศดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการและให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ เดือน พ.ศ.

นาย.....

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ตัวอย่าง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

คำสั่งโรงเรียน.....

ที่ / ๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารหน่วยกิต ระดับสถานศึกษา

เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา ของประเทศไทยสู่การปฏิบัติและผลักดันไปสู่การดำเนินงานที่เป็นระบบอย่างชัดเจนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน และประชาชนได้นำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาสะสมเทียบโอนและใช้ประโยชน์ในการเพิ่มคุณวุฒิ การทำงานและการศึกษาต่อ ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาตนเองด้วยความเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการทำงาน การเรียนรู้และการฝึกอบรมใหม่ได้ตลอดเวลา โดยไม่จำกัดอายุรวมทั้งสร้างโอกาสให้แรงงานและประชาชนทั่วไป ได้เพิ่มทักษะและพัฒนาทักษะใหม่ นำไปสู่การยกระดับวิชาชีพให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับมาตรา ๑๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับมติคณะกรรมการสภาการศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ และคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา ประกอบด้วย

๑.๑	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๑.๒	รอง ผู้อำนวยการโรงเรียน (ถ้ามี)	รองประธานกรรมการ
๑.๓	ครู	กรรมการ
๑.๔	ครู	กรรมการ
๑.๕	ครู	กรรมการ
๑.๖	หัวหน้าวิชาการ	กรรมการและเลขานุการ
๑.๗	หัวหน้ากลุ่มสาระการงานอาชีพ (ถ้ามี)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๘	ครูการงานอาชีพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ อำนาจการ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

.../๑. คณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา ประกอบด้วย

๑.๑	หัวหน้าวิชาการ	ประธานกรรมการ
๑.๒	รองฝ่ายวิชาการ (ถ้ามี)	รองประธานกรรมการ
๑.๓	ครู	กรรมการ
๑.๔	ครู	กรรมการ
๑.๕	ครู	กรรมการ
๑.๖	หัวหน้าวิชาการ	กรรมการและเลขานุการ
๑.๗	หัวหน้ากลุ่มสาระการงานอาชีพ (ถ้ามี)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๘	ครูการงานอาชีพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ดำเนินการตรวจสอบการเทียบโอนหน่วยกิตของผู้เรียนและตรวจสอบการวัดประเมินผลของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามระบบธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผล

ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ทั้งในและนอกเวลาราชการ เพื่อให้การขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษาของโรงเรียน..... เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ เดือน พ.ศ. ๒๕๖๘

(ลงชื่อ.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

การดำเนินการของเขตพื้นที่การศึกษา

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารหน่วยกิตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๒. รับคำร้องและพิจารณาการขอดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา
๓. ออกคำสั่ง ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา
๔. ขับเคลื่อน ประสาน กำกับ ดูแล ติดตามประเมินผล
 - ๔.๑ จัดทำคู่มือการดำเนินงาน
 - ๔.๒ ทำ MOU กับ อาชีวศึกษา
 - ๔.๓ พัฒนาหลักสูตรให้เป็นรายวิชาเพิ่มเติมจัดทำแผนการเรียนร่วมกับอาชีวศึกษา
 - ๔.๔ ประกาศผลลัพธ์ของหลักสูตรที่สามารถนำไปเทียบความรู้ในระดับที่สูงขึ้น
 - ๔.๕ ประกาศรับสมัครโรงเรียน

การดำเนินการของสถานศึกษา

- ยื่นคำร้องต่อต้นสังกัด
- ออกคำสั่ง ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา
- จัดทำคู่มือการดำเนินงาน
- ทำ MOU กับ อาชีวศึกษา
- พัฒนาหลักสูตรให้เป็นรายวิชาเพิ่มเติมจัดทำแผนการเรียนร่วมกับอาชีวศึกษา
- ประกาศผลลัพธ์ของหลักสูตรที่สามารถนำไปเทียบความรู้ในระดับที่สูงขึ้น
- ประกาศรับสมัครนักเรียนและส่งข้อมูลให้ต้นสังกัด

การขึ้นทะเบียนธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา

๑. ยื่นคำร้องต่อต้นสังกัด (เขตพื้นที่) ยื่นคำร้อง On line ผ่านหน้าเว็บไซต์เขตพื้นที่
๒. ออกคำสั่ง ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา
๓. ขับเคลื่อนการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา
๔. รับการ กำกับ ดูแล ติดตามประเมินผล จากหน่วยงานต้นสังกัด (เขตพื้นที่)

การดำเนินการของอาชีวศึกษา (หน่วยงานที่ ร่วมจัดทำบันทึกข้อตกลง)

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารหน่วยกิตอาชีวศึกษา
๒. ออกคำสั่ง ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตอาชีวศึกษา
๓. ขับเคลื่อน ประสาน กำกับ ดูแล ติดตามประเมินผล
 - ๓.๑ จัดทำคู่มือการดำเนินงาน
 - ๓.๒ ทำ MOU กับ เขตพื้นที่และสถานศึกษา
 - ๓.๓ พัฒนาหลักสูตรจัดทำแผนการเรียนร่วมกับเขตพื้นที่และสถานศึกษา
ใช้หลักสูตรอาชีวศึกษาเป็นฐาน
 - ๓.๔ ศึกษารายวิชาที่นำมาสะสมในระบบธนาคารหน่วยกิต

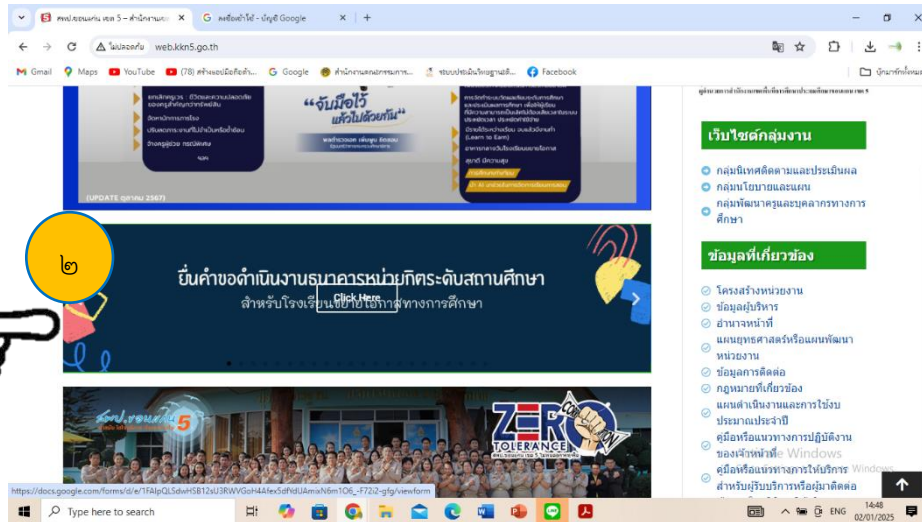
แนะนำวิธีการขึ้นทะเบียนรณาคารหน่วยกิตสถานศึกษา

๑

ไปที่ web site สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

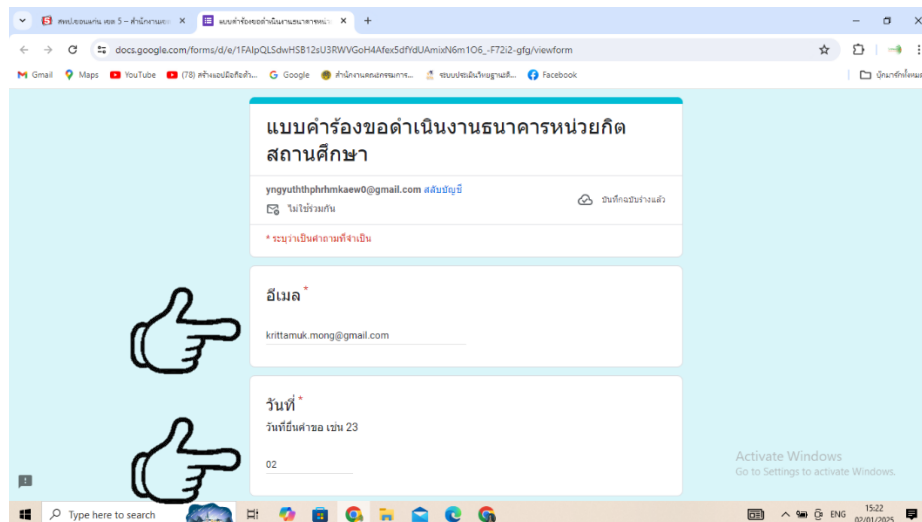

<http://web.kkn5.go.th/>

๓

จะปรากฏหน้าต่าง ดังภาพ สถานศึกษาดำเนินการกรอกข้อมูล

สพป.ขอนแก่น เขต 5 - สำนักการศึกษา

docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdwhSB12sU3RWVGoH4Afex5dFyUAmixN6m1O6_-F72i2-gfg/viewform

จังหวัด

ขอนแก่น

สิ่งที่ยังเหลือ

ผู้อำนวยการสถานศึกษา *

จำนวน คน

1

ครูผู้สอนทั้งหมด *

จำนวน คน

5

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 *

จำนวน คน

23

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จำนวน คน

34

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จำนวน คน

23

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

รูปแบบในการจัดการศึกษาปัจจุบัน *

คำอธิบาย : รูปแบบการศึกษามี 3 รูปแบบ 1) การศึกษาในระบบ 2) การศึกษาอกระบบ 3) การศึกษาดานอาชีพ
สถานศึกษาสามารถจัดได้ทั้ง 3 รูปแบบ
ตัวอย่างการตอบ เช่น การศึกษาในระบบ และการศึกษาอกระบบ

การศึกษาในระบบ

ผู้ยื่นคำร้อง *

ตัวอย่าง เช่น กศนชุมชน

กศนชุมชน

ลงชื่อผู้ยื่นคำร้อง *

ใส่คำขาน่า เช่น นางสาวกศนชุมชน เจริญทรัพย์

นางสาวกศนชุมชน เจริญทรัพย์

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

เมื่อกรอกข้อมูลทุกข้อเรียบร้อยแล้ว ให้กด ส่ง ถือว่าเสร็จสิ้นในการยื่นคำขอ On line

ระบบจะปรากฏ แบบฟอร์มคำขอตั้งภาพด้านล่าง และส่งกลับไปยัง e-mail ของท่าน

เรื่อง ขอคำเนิงานธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5	
ข้าพเจ้า น.ส.ศิวา ฤกษ์ชัย น.ส.ศิวา ฤกษ์ชัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้าน	
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตั้งอยู่เลขที่ 120 หมู่ 3	
ถนน 120/120 ตำบล หนอง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เปิดสอนในระดับการศึกษา	
ขั้นต้นฐาน มีความประสงค์ ขอคำเนิงานธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา โดยมีข้อมูลประกอบขอคำเนิงาน	
ธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา ดังนี้	
(1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา	จำนวน 1 คน
(2) ครูผู้สอนทั้งหมด	จำนวน 5 คน
(3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	จำนวน 23 คน
(4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	จำนวน 36 คน
(5) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	จำนวน 23 คน
(6) รูปแบบในการจัดการศึกษาปัจจุบัน	
เปิดสอนโรงเรียน	
ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ	
ขอแสดงความนับถือ	
กฤษณา	
(นางสาวกฤษณา นันทพร)	
ผู้ยื่นคำร้อง	

 <table border='0'>
| "เดือนดี มีความสุข" | |

 </div>

คู่มือการดำเนินงานการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา | สพป.ขอนแก่น เขต ๕

ตัวอย่างแบบคำร้องขอดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา On line

แบบคำร้องขอดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา

วันที่ ๐๘ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

เรื่อง ขอดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

ข้าพเจ้า นางสาว กฤษณา นีตทวิทย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้าน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๒๐ หมู่ ๓

ถนน ๖๘๖๖๖๖ ตำบล ๖๖๖๖ อำเภอ ๖๖๖๖ จังหวัดขอนแก่น เปิดสอนในระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน มีความประสงค์ ขอดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา โดยวิธีขอประกอบขอดำเนินงาน

ธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา ดังนี้

(1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา	จำนวน ๑ คน
(2) ครูผู้สอนทั้งหมด	จำนวน ๕ คน
(3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	จำนวน ๒๓ คน
(4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	จำนวน ๓๐ คน
(5) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	จำนวน ๒๓ คน
(6) รูปแบบในการจัดการศึกษาปัจจุบัน	
	รวมที่โรงเรียน

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ขอแสดงความนับถือ

กฤษณา
 (นางสาวกฤษณา นีตทวิทย์)

ผู้ยื่นคำร้อง

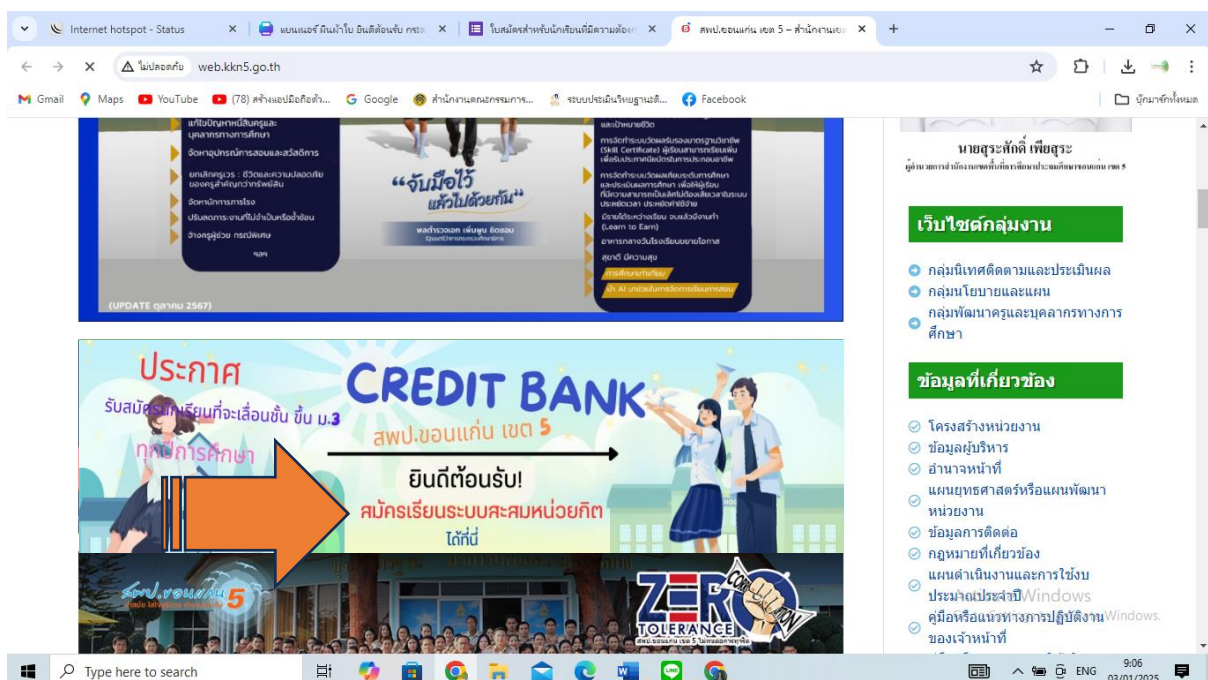
"เรียนดี มีความสุข"

แนะนำวิธีการสมัครเรียนในระบบสะสมหน่วยกิต สำหรับนักเรียน

- เลือกสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการเก็บสะสมหน่วยกิต ตามที่เขตพื้นที่การศึกษาประกาศผลลัพท์ รายวิชาที่จัดทำบันทึกข้อตกลง ร่วมกับ หน่วยงานอาชีวศึกษา

สาขาวิชาช่างยนต์
สาขาวิชาช่างกลโรงงาน
สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ
สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
สาขาวิชาช่างก่อสร้าง
สาขาวิชาการบัญชี
สาขาวิชาการตลาด
สาขาวิชาการโรงแรม
สาขาวิชาการจัดการงานบริการสถานพยาบาล
สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล

- สมัครเรียนในระบบสะสมหน่วยกิต ไปที่ web site สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต ๕ <http://web.kkn5.go.th/> จะปรากฏภาพด้านล่าง

The screenshot shows a web browser displaying the website web.kkn5.go.th. The main content area features a large advertisement for a 'CREDIT BANK' (สพป.ขอนแก่น เขต ๕) with the text 'รับสมัครนักเรียนที่จะเลื่อนชั้น ชั้น ม.๓' and 'สมัครเรียนระบบสะสมหน่วยกิต ได้ทันที'. The advertisement includes a 'ZERO TOLERANCE' logo. The right sidebar contains a 'ข่าวสารที่คัดสรร' section with a 'เว็บไซต์กลุ่มงาน' link and a 'ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง' section listing various links like 'โครงสร้างหน่วยงาน', 'ข้อมูลผู้บริหาร', and 'แผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาหน่วยงาน'.

๓. จะปรากฏหน้าต่าง ดังภาพ สถานศึกษาดำเนินการกรอกข้อมูล

docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf4ERk6aQsVfyXQWjld92PlrzATAxWGk7k3h4xpepW3FZ9nZg/viewform

ใบสมัครสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหน่วยกิต (สายอาชีพ)

ตามโครงการการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

1. สำหรับนักเรียนที่จะเลื่อนชั้นขึ้น ม.3
2. ก่อนสมัครนักเรียนต้องกรอกรายวิชาที่สนใจและจุด เลือกเรียนรายวิชาเดียวกันนั้น
3. เมื่อสมัครแล้ว เขตพื้นที่จะดำเนินการประกาศรายชื่อ และส่งรหัสเพื่อเข้าเรียนในระบบต่อไป
4. โครงการนี้ สามารถนำรายวิชาไปลดระยะเวลาได้จริง กับ สถาบันที่ทำ MOU ไว้เท่านั้น

kittakkzone5@esdc.go.th สลับบัญชี

ไม่ใช้ร่วมกัน

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows

docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf4ERk6aQsVfyXQWjld92PlrzATAxWGk7k3h4xpepW3FZ9nZg/viewform

kittakkzone5@esdc.go.th สลับบัญชี

บันทึกถาวรแล้ว

ไม่ใช้ร่วมกัน

* ระบุว่าเป็นค่าตามที่จำเป็น

คำนำหน้า *

เด็กหญิง

เด็กชาย

นาย

นางสาว

ชื่อ-สกุลนักเรียน *

มานี เรียงดี

โรงเรียน *

โดกกลางโนนคูณโนนศิลา

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows

docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf4ERk6aQsVfyXQWjld92PlrzATAxWgk7k3h4xpepW3FZ9nZg/viewform

ชื่อ-สกุลนักเรียน *

มาย์ เรียงดี

โรงเรียน *

- โศกกลางโนนคุณโนนศิลา
- โนนพินเรือชะวาววิทยา
- โนนสะอาดพิทยาศาสตร์
- บ้านชนวนนคร
- บ้านหนองไผ่ดูลิตประชาสรรค์
- หนองกระแหล่งกระเดาวิทยา
- หนองกุงเขินหนองโนพัฒนา
- โนนอุดมสะอาดวิทยา
- โสภพิหารศึกษา
- บ้านชุมแพ
- บ้านหนองบัวโนนเมือง
- อ่างทองวิทยาคม

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows

Type here to search

9:13 03/01/2025

docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf4ERk6aQsVfyXQWjld92PlrzATAxWgk7k3h4xpepW3FZ9nZg/viewform

บ้านกุดธาตุ

เลือก

- ชุมแพ
- วังหินลาดฯ
- มิตรสัมพันธ์
- โนนนั้นนาหนองชุม
- ภูผาม่าน
- หนองนาคำ
- เวียงเก่า
- บุรพา
- โนนทองโนนพัน
- กุดกว้างโนนสะอาด
- หนองเรือภูเม็ง

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows

Type here to search

9:14 03/01/2025

docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf4ERk6aQsVfyXQWjld92PlrzATAxWGk7k3h4xpepW3FZ9nZg/viewform

อำเภอ *

- ชุมแพ
- หนองเรือ
- ภูเวียง
- หนองนาคำ
- ภูยยามัน
- เรียงเก่า
- สีชมพู

สาขาวิชาที่นักเรียนเลือก *
เลือกเพียง 1 สาขาเท่านั้น

- สาขาวิชาช่างยนต์
- สาขาวิชาช่างกลโรงงาน
- สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ
- สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
- สาขาวิชาช่างก่อสร้าง

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows

Type here to search

docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf4ERk6aQsVfyXQWjld92PlrzATAxWGk7k3h4xpepW3FZ9nZg/viewform

- สาขาวิชาช่างก่อสร้าง
- สาขาวิชาการบัญชี
- สาขาวิชาการตลาด
- สาขาวิชาการโรงแรม
- สาขาวิชาการจัดการงานบริการสถานพยาบาล
- สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล

เบอร์โทรศัพท์

0618591641

E-Mail (ถ้ามี)

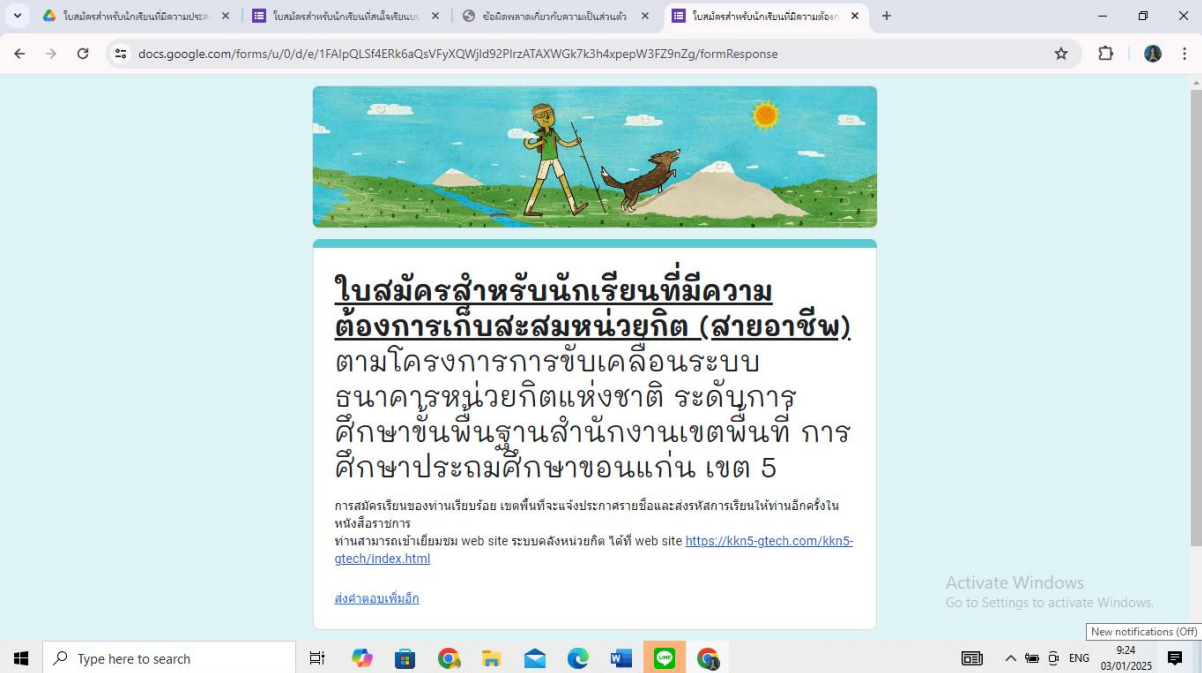
krittamuk.mong@gmail.com

ส่ง ล้างแบบฟอร์ม

ห้ามส่งรหัสผ่านใน Google ฟอร์ม

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows

Type here to search

ใบสมัครสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหน่วยกิต (สายอาชีพ)

ตามโครงการการขับเคลื่อนระบบ
ธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ระดับการ
ศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การ
ศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

การสมัครเรียนของนักเรียนร้อยละ ๕๐ จะแจ้งประกาศรายชื่อและส่งรหัสการเรียนให้ท่านอีกครั้งใน
หนังสือราชการ
ท่านสามารถเข้าเยี่ยมชม web site ระบบคส่งหน่วยกิต ได้ที่ web site <https://kkn5-gtech.com/kkn5-gtech/index.html>

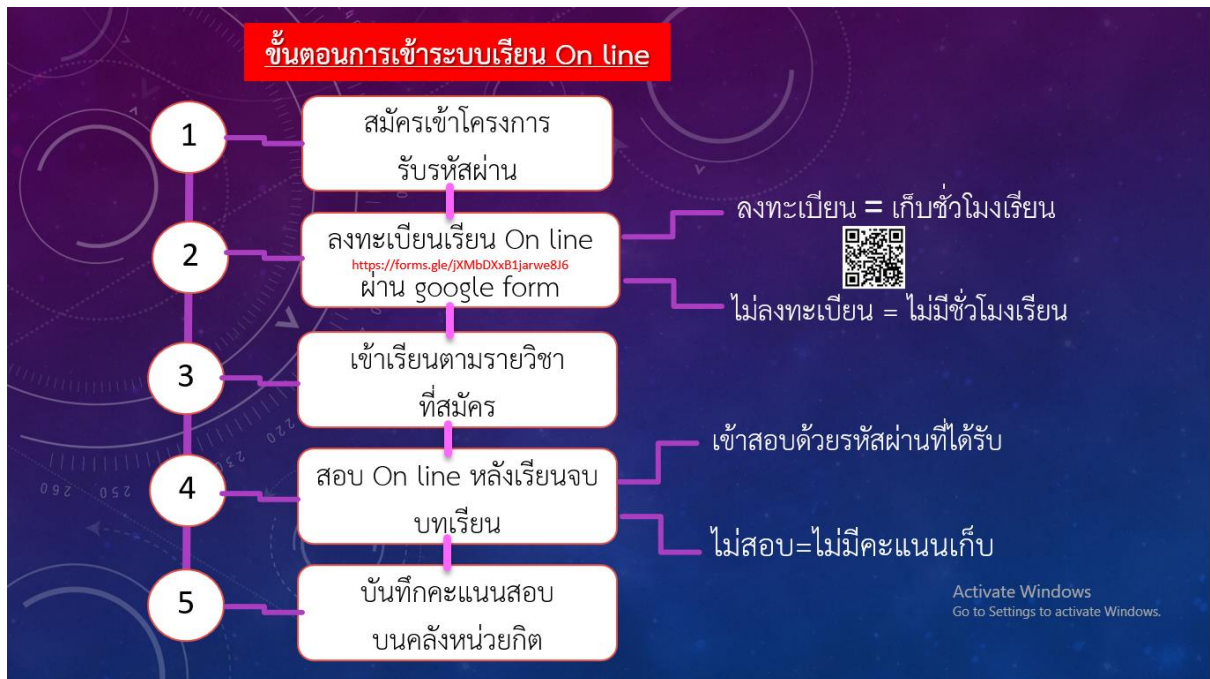
[ส่งข้อความเพิ่มอีก](#)

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

New notifications (Off)
9:24
03/01/2025

๔. กดส่งข้อมูล ถือว่า สมัครเรียบร้อยแล้ว เขตพื้นที่จะแจ้งประกาศรายชื่อและส่งรหัสการเรียนให้ท่านอีกครั้ง
ในหนังสือราชการ

แนะนำวิธีการเข้าเรียนบนระบบสะสมหน่วยกิต สำหรับนักเรียน

๙. เข้าระบบ ที่ web site <https://kkn5-gtech.com/kkn5-gtech/index.html> จะปรากฏ เมนู
ลงทะเบียนเข้าเรียนเพื่อเก็บชั่วโมงเรียน

๑๐. ลงทะเบียนเข้าเรียนเพื่อเก็บชั่วโมงเรียนทุกครั้ง ที่ Link <https://forms.gle/jXMbDXxB1jarwe8J6>

ระบบธนาคารหน่วยกิต สพป. เขต 5

หน้าหลัก ตารางเรียน หลักสูตร คลังหน่วยกิต Active Learning เครื่องช่วยความร่วมมือ ติดต่อสอบถาม

“เรียนดี มีความสุข”

เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา Anywhere Anytime เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” ด้วยระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) สร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ในช่วงปิดภาค เรียนตลอดปี พัฒนานักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ

ลงทะเบียนทุกครั้ง เพื่อเก็บชั่วโมงเรียนให้ครบ

ด้วย

มสู่ฐานอนาคตที่มั่นคง

นิยมเทคโนโลยี-เยอรมัน (จี-เทค)

ระบบติดตามนักเรียน

ลงทะเบียนเข้าเรียน เพื่อเก็บชั่วโมงเรียนทุกครั้ง

Application พัฒนาการอ่าน

โรงเรียนคุณภาพ

สรุปผล โครงการป็นต้นดังที่ Activate Windows

ปัญหาฯ ระยะที่ 1-350 to Settings to activate Windows.

ลงทะเบียนเข้าเรียนบนระบบธนาคารหน่วยกิต สำหรับนักเรียนที่ร่วมโครงการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ygnyuthphrhmkaew0@gmail.com สลับบัญชี

ไม่ใช้ร่วมกัน

* ระบุว่าเป็นคำถามที่จำเป็น

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

๑๑. กรอกข้อมูลของนักเรียนตามที่ได้ลงทะเบียนไว้ในครั้งที่สมัครครั้งแรก

Internet hotspot - Status x | สพป.ขอนแก่น เขต 5 - สำนักการ... x | ลงทะเบียนเข้าระบบระบบราชการ... x +

docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdGv-2d5qdDcYy7R9Zxp8KkLQweR9o1CxnagE0eUA23s54pA/viewform

Gmail Maps YouTube (78) คลังแอปพลิเคชัน... Google สำนักการสมรสราชการ... ระบบประเมินวิทยฐานะ... Facebook

คำนำหน้า *

- นาย
- เด็กชาย
- เด็กหญิง
- นางสาว

ชื่อ-สกุล นักเรียน *

มาณี ใจดี

โรงเรียน *

- โดกกลางโนนคุณโนนศิลา
- โนนพันเรือบะยาววิทยา
- โนน...

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

Type here to search

Internet hotspot - Status x | สพป.ขอนแก่น เขต 5 - สำนักการ... x | ลงทะเบียนเข้าระบบระบบราชการ... x +

docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdGv-2d5qdDcYy7R9Zxp8KkLQweR9o1CxnagE0eUA23s54pA/viewform

Gmail Maps YouTube (78) คลังแอปพลิเคชัน... Google สำนักการสมรสราชการ... ระบบประเมินวิทยฐานะ... Facebook

ทำศาลาวิทยา

ระดับชั้น *

- ม.3

ศูนย์เครือข่าย *

- กุดหวางโนนสะอาด
- แก่นหว้าเขิน
- ชุมแพ
- ดงชมพู
- นาจานข่ายง
- โนนทองโนนทัน
- โนนหันนาหนองหม
- บุรพา

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

Type here to search

Internet hotspot - Status x | สพป.ขอนแก่น เขต 5 - สำนักงาน... x | คณะณัติเจ้าหน้าที่ระบบสารสนเทศฯ x +

docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdGv-2d5qdDcyY7R9Zxpa8KkLqweR9o1CxnaGE0eUA23e54pA/viewform

Gmail Maps YouTube (78) คลังแอปพลิเคชัน... Google สำนักงานคณะกรรมการ... ระบบประเมินวิทยฐานะ... Facebook

อำเภอ*

- ขุมแพ
- หนองเรือ
- ภูเวียง
- ภูผาม่าน
- เวียงเก่า
- หนองนาคำ
- สีชมพู

เบอร์โทรศัพท์

0618591641

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

Type here to search

10:28
03/01/2025

Internet hotspot - Status x | สพป.ขอนแก่น เขต 5 - สำนักงาน... x | คณะณัติเจ้าหน้าที่ระบบสารสนเทศฯ x +

docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdGv-2d5qdDcyY7R9Zxpa8KkLqweR9o1CxnaGE0eUA23e54pA/viewform

Gmail Maps YouTube (78) คลังแอปพลิเคชัน... Google สำนักงานคณะกรรมการ... ระบบประเมินวิทยฐานะ... Facebook

สาขาที่เรียน (เลือกสาขาที่สมัครเรียนครั้งแรกเท่านั้น)*

- สาขาวิชาช่างยนต์
- สาขาวิชาช่างกลโรงงาน
- สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ
- สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
- สาขาวิชาช่างก่อสร้าง
- สาขาวิชาการบัญชี
- สาขาวิชาการตลาด
- สาขาวิชาการโรงแรม
- สาขาวิชาการจัดการงานบริการสถานพยาบาล
- สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล

ส่ง

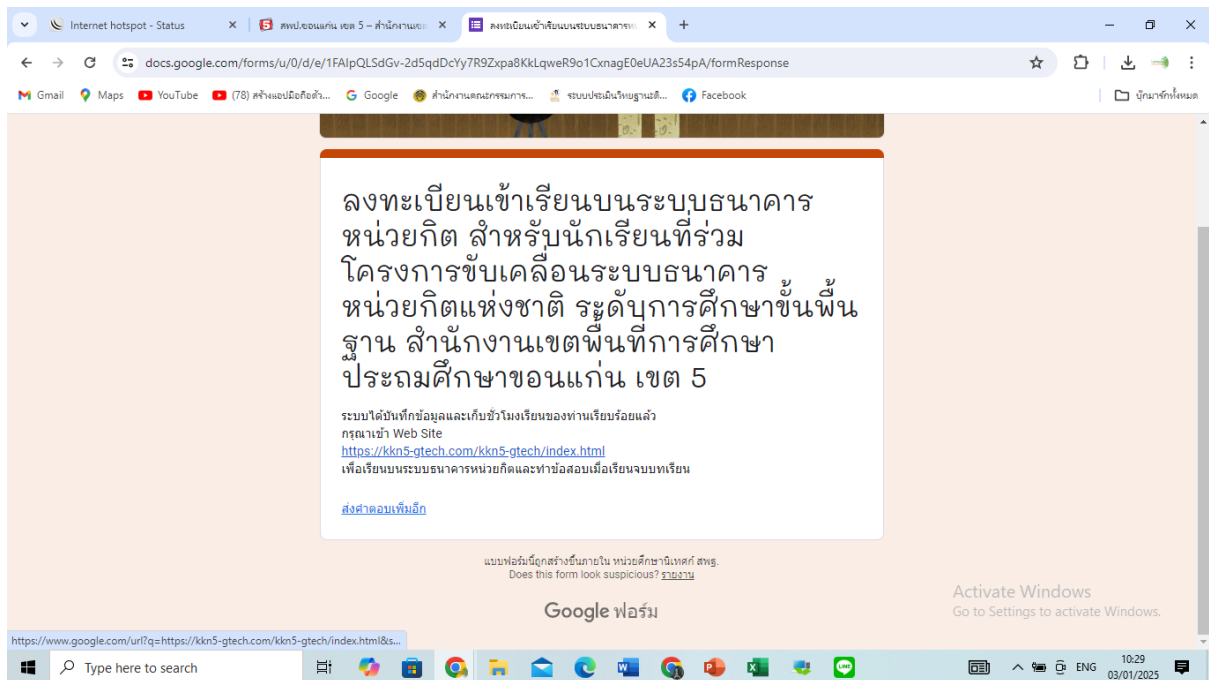
หน้า 1 จาก 1

ล้างแบบฟอร์ม

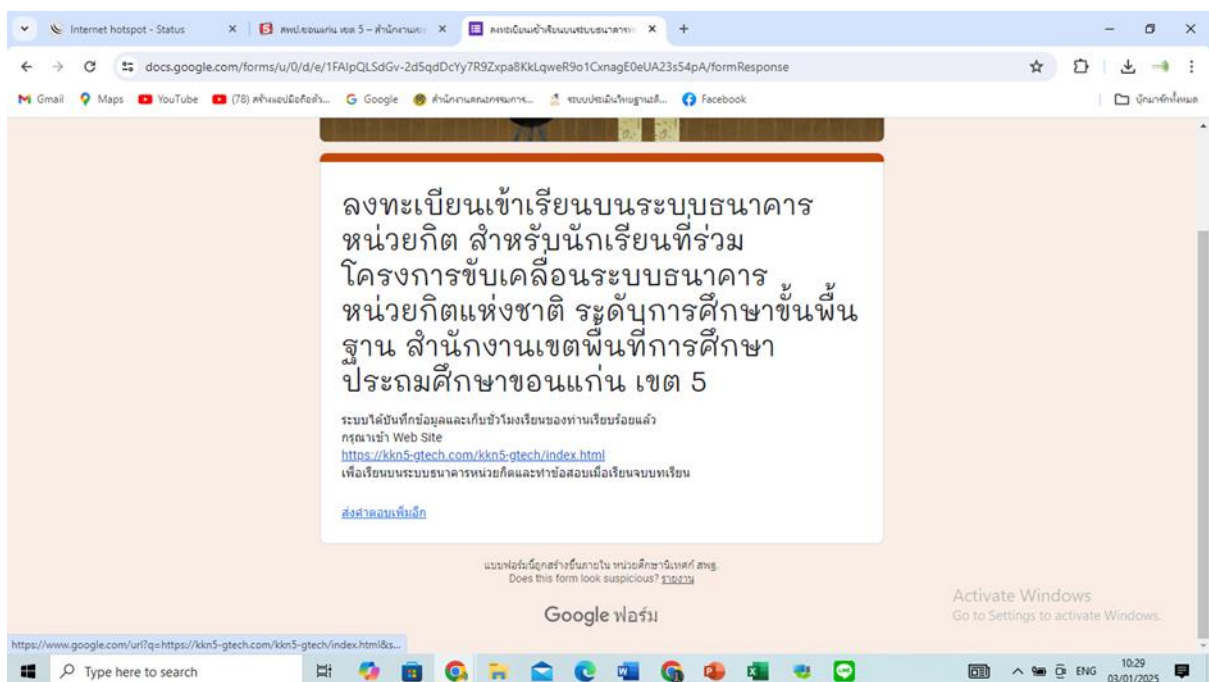
Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

Type here to search

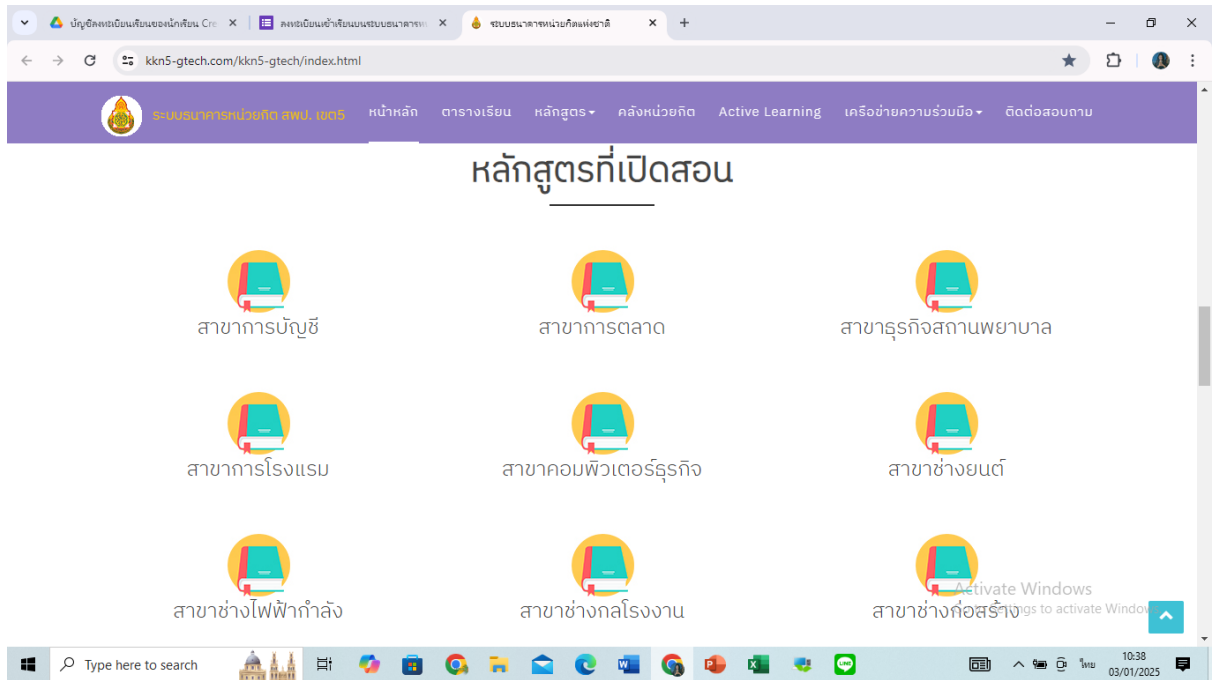
10:29
03/01/2025

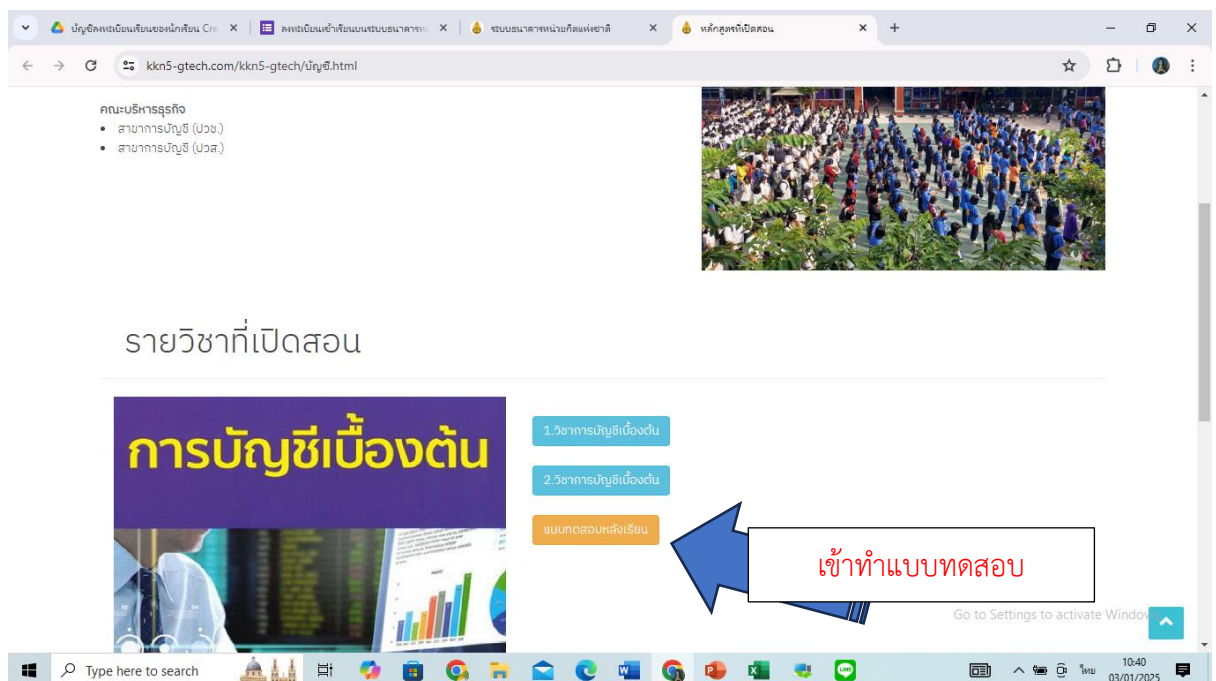
๑๒. กดส่งข้อมูลการลงทะเบียนเรียน ระบบจะทำการจัดเก็บชั่วโมงเรียนของนักเรียนทุกครั้ง
๑๓. กดที่ Link ตามลูกศร ด้านล่าง เพื่อเข้าระบบคลังหน่วยกิต

๑๔. จะปรากฏ หน้าต่าง ดังภาพ

๑๕. นักเรียนเข้าเรียนตามรายวิชาที่เลือก

๑๖. เมื่อเรียนจบแต่ละหน่วยให้นักเรียนดำเนินการสอบหลังเรียนทุกครั้ง เพื่อเก็บคะแนน ถือว่าเสร็จสิ้นในการเรียนภาคทฤษฎี รอแจ้งการเข้าเรียนและสอบภาคปฏิบัติจากเขตพื้นที่ต่อไป

แบบสอบทศสาขาบัญชี

kittakzone5@esdc.go.th สลับบัญชี

ไม่ใช้ร่วมกัน

* ระบุว่าเป็นสาขามที่จำเป็น

Username *
ที่เขตพื้นที่ส่งให้เท่านั้น

คำตอบของคุณ

รับจากเขตพื้นที่

Password *
ที่เขตพื้นที่ส่งให้เท่านั้น

คำตอบของคุณ

รับจากเขตพื้นที่

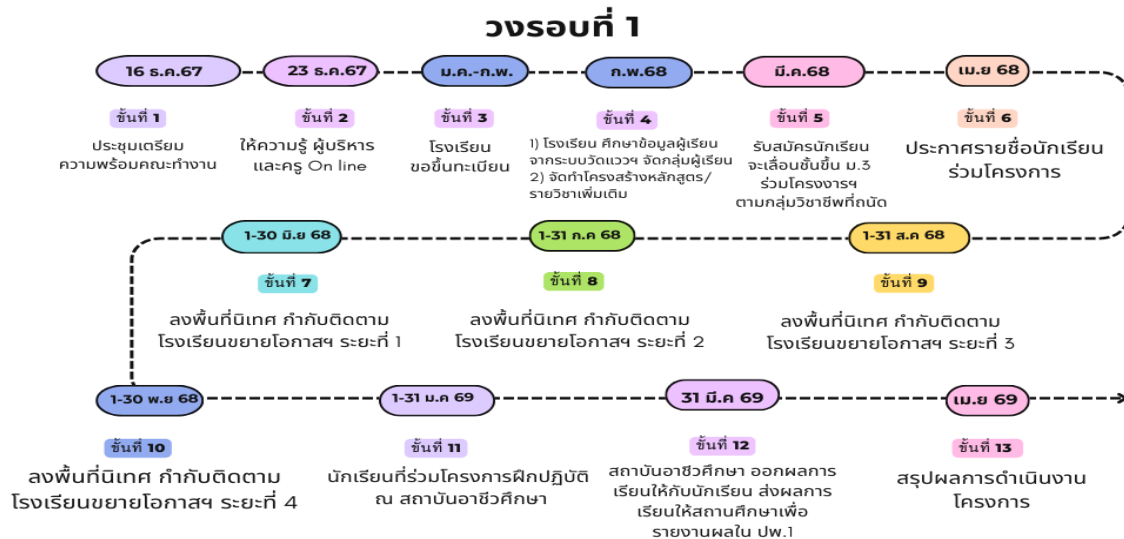
คำนำหน้า *

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

Type here to search

10:41
03/01/2025

ปฏิทิน
การขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

CREDIT BANK

